

گذری بر سرنوشت سربازان جنگ در ملل مختلف

با مقدمه‌ای از دکتر سید حسن هاشمی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

محمدحسین سرایداران
مرضیه سپهری منش
طاهره شکری زاده
سیدمحمدهادی موسوی

با همکاری: دکتر محمدهادی ایمانیه
رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بررسی مقایسه‌ای نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران
و کهنه‌سربازان جنگ در سایر ملل

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بررسی مقایسه‌ای نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در

ایران و

کهنه سربازان جنگ در سایر ملل

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

توسط:

محمدحسین سرایداران

مرضیه سپهری منش

طاهره شگری زاده

۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی مقایسه ای نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران و کهنه سربازان جنگ در سایر ملل

توسط

محمدحسین سرایداران

مرضیه سپهری منش

طاهره شکری زاده

چکیده: بسیاری از کشورها در حافظه تاریخی خود، تجربه حداقل یک‌بار جنگ را ثبت کرده اند. از آنجا که در هر کشوری که جنگی رخ داده همه آحاد جامعه رفاه، امنیت و آرامش خود را مدیون فداکاری این سربازان و بزرگ‌مردان می‌دانند لذا دستورالعمل‌ها و مقرراتی ویژه جهت تکریم و حمایت از آنان وجود دارد. در این مقاله نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران و کهنه سربازان جنگ در سایر ملل مورد بررسی قرار گرفته است. یافته های تحقیق نشان می‌دهد که در سایر کشورها خدمات و امتیازات بسیاری در ابعاد فرهنگی، اجتماعی و آموزشی و .... به کهنه سربازان جنگ اعطا می‌شود. مقوله ایثارگری و ارزش دادن به کهنه سربازان جنگ، به عنوان قهرمانان ملی در غرب ارزش زیادی از جهت عرق ملی و میهنی و نه از جهت دینی و معنوی دارد و ملاک ارزش دهی به آنان عملکرد است نه اعتقادات. دولت و ملت برای این افراد ارزش زیادی قائل بوده و تمامی امکانات و تسهیلات را در اختیار آنان قرار می‌دهند.

در ایران ایثارگران همواره مورد احترام و تکریم بوده اند اما با توجه به جو نامطلوب و عدم بستری سازی مناسب، در صورت استفاده از همین امتیازات، ایثارگران، مورد هجوم بسیاری قرار می‌گیرند. لذا مقایسه‌ای بین نحوه تکریم ایثارگران در ایران و سایر ملل، در رفع برخی ابهامات و هجوم‌های فرهنگی دشمنان علیه ایثارگران والامقام و خانواده هایشان کمک بسیاری خواهد نمود و با فرهنگ سازی صحیح در تعدیل دیدگاه افرادی از جامعه که هر نوع اعطای امتیاز به ایثارگران را برنمی‌تابند موثر خواهد بود. با توجه به همین نتایج، باید اقدامات بیشتری در جهت فرهنگ سازی و اطلاع رسانی از سایر فرهنگ ها به عموم مردم بویژه نسل جوان صورت گیرد.

واژگان کلیدی: خدمات‌رسانی، ایثارگران، کهنه سربازان، ایران، سایر ملل.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول: کلیات

۱-۱- مقدمه	۷
۱-۲- بیان مسأله	۸
۱-۳- اهمیت و ضرورت مسأله	۹
۱-۴- اهداف تحقیق	۱۰
۱-۵- سوالات تحقیق	۱۱
۱-۶- تحقیقات پیشین	۱۱
۱-۷- روش تحقیق	۱۲

فصل دوم: یافته های پژوهش

۲-۱- خدمات رسانی به کهنه سربازان در سایر ملل	۱۴
- ایالات متحده آمریکا	۱۴
- انگلستان	۳۱
- استرالیا	۳۷
- آلمان	۴۲
- آذربایجان	۴۳
- ارمنستان	۴۴
- اتریش	۴۵
- ایرلند	۴۵
- تاجیکستان	۴۶
- ترکمنستان	۴۶
- ترکیه	۴۸
- چین	۴۹
- روسیه	۵۱
- ژاپن	۵۳
- عراق	۵۳
- کانادا	۵۴

- فرانسه ۶۰
- فنلاند ۶۶
- نیوزلند ۶۶
- اقدامات بین المللی ۷۷
- ۲-۲- خدمات رسانی به ایثارگران در کشور ایران ۸۵

فصل سوم: بحث و نتیجه گیری

- ۴-۱- بحث و نتیجه گیری ۱۰۴
- ۴-۲- محدودیت های پژوهش ۱۰۷
- ۴-۳- پیشنهادات پژوهش ۱۰۷
- ۴-۴- پیشنهادات کاربردی ۱۰۷
- آلبوم تصویری ۱۰۹
- فهرست منابع ۱۳۹

فصل اول

کلیات

بسیاری از کشورها در حافظه تاریخی خود، تجربه حداقل یکبار جنگ را ثبت کرده اند. جنگ صرف‌نظر از مسائل ارزشی و احقاق حقوق انسانی، هیچ‌گاه مورد خواست ملتی نبوده است. لکن زمانی که کشوری در موضع دفاع از امنیت و منافع ملی خود قرار گیرد و ناگزیر از جنگ گردد، آنگاه این جنگ نه یک ستیز بلکه دفاعی ارزشمند محسوب می‌شود (می‌یر، ۱۳۷۵: ۶۲). در بسیاری از جنگ‌ها این مسئله به لحاظ اخلاقی مدنظر قرار دارد و حتی مصمم‌ترین صلح‌طلبان نیز بدان اعتقاد دارند که جنگ تحسین‌گر فضایل هیجان‌آور و اصیل است و نیز شهامت، فداکاری، وفاداری، دوستی و درستی در میان جنگ‌جویان همیشه زبانزد فرهنگ‌ها بوده است. دانش بشریت در تمام طول قرون متمادی اعتقاد به فضایل اخلاقی جنگ داشته است (بوتول، ۱۳۷۰: ۱۱۳).

برگزاری ایام خاص، از آن جهت که یادآور حوادثی است که در آن روزها در تاریخ ملت‌ها گذشته است، به لحاظ فرهنگی و آموزشی بسیار مهم تلقی می‌شود. جشن‌ها، بزرگداشت‌ها، اعیاد یا سوگواری‌ها تقریباً در کلیه فرهنگ‌ها با یک هدف "یادآوری" برگزاری می‌شود و این تکرار و یادآوری‌ها به نوع انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر وابسته است و جزء تاریخ یک ملت محسوب می‌شود. نسل جدید باید بداند آسایش و امنیت امروز او مرهون ایثارگری‌ها و فداکاری‌ها و شهادت کسانی است که این موقعیت را برای او فراهم نموده‌اند. این ارزش‌ها به صورت گوناگون باید در نسل‌های جامعه جاری شود. لذا مکانیزم‌های این جریان با توجه به سطح فرهنگ جامعه قابل تعریف است و در جوامع مختلف به تناسب برخورداری از امکانات ساز و کارهای متفاوتی برای انتقال ارزش‌ها تعریف شده است. احداث موزه‌های گوناگون و به نمایش گذاشتن آثار به جای مانده شخصی رزمندگان و فرماندهان معروف و مشهور، آلات و ادوات جنگی، احداث مجسمه‌ها و سنگ نوشته‌های حاوی اطلاعات یا نام درگذشتگان جنگ، تابلوهای نقاشی، بناهای یادبود، حفظ آثاری از تخریب شهرها، مانند بناهایی در استالینگراد ناشی از تجاوزات نازی‌ها و یا ساختمان بمب‌اتمی هیروشیما به نشانه جنایات گسترده آمریکا، نوشتن صدها و هزاران نمای‌شنامه، فیلمنامه، رمان، کتاب و خاطرات راجع به وقایع جنگ، خلق سریال‌های گوناگون تلویزیونی، فیلم‌های سینمایی و تئاترهای جنگی، تهیه و تنظیم سمفونی‌ها، سرودها و مارش‌های جنگی، همه نشان‌دهنده تلاش و کوشش انسان‌ها برای حفظ و نگهداری ارزش‌ها و آثار جنگ‌ها به شمار می‌رود.

جنگ‌ها آثاری بر جای می‌گذارند که بعضاً جبران‌شدنی نیستند. آثار جنگ گستره وسیعی را تحت پوشش قرار می‌دهد. از آثار و ابنیه‌های قدیمی گرفته که بخشی از فرهنگ ملل به حساب می‌آیند تا انسان‌هایی که در طی جنگ کشته می‌شوند و از حیات طبیعی خود محروم می‌شوند، خانواده‌هایی که گسسته می‌شوند و انسان‌هایی که عزیزان خود را از دست می‌دهند. در جریان هر جنگ سیاست‌هایی اتخاذ می‌گردد که آثار نامطلوب و ناخواسته جنگ را به حداقل برساند. این سیاست‌ها و برنامه‌ها در جریان هر جنگ پیش‌بینی می‌شود که توسط دولت و یا سازمان‌های غیردولتی طراحی و به اجرا در می‌آید. این فعالیت‌ها پس از جنگ نیز به گونه‌ای دیگر ادامه می‌یابد. حمایت‌های عاطفی و معنوی این سازمان‌ها ترمیم‌کننده آسیب‌های لایه‌های اعتقادی و ارزش‌های

انسانی است و حمایت‌های مادی تامین‌کننده نیاز زندگی رزمندگان و خانواده‌های آنان است. این حمایت‌ها معمولاً در چارچوب وظایف و اهداف سازماندهی می‌شود.

۱-۲- بیان مسأله

در این پژوهش دو مفهوم اصلی مورد مقایسه قرار می‌گیرند:

- ایثارگران در ایران.

- کهنه سربازان در سایر ملل.

مفهوم کهنه سرباز (برگرفته از واژه لاتین *vetus* به معنی کهنه) در سایر ملل به شخصی اطلاق می‌شود که، سالیان دراز تجربه خدمت در نیروهای مسلح دارد. لذا این افراد به خاطر تاثیری که در تحولات جهانی و کشور خود داشته‌اند بسیار مورد احترام و افتخار می‌باشند. گرچه ممکن است در جوامعی مانند آلمان، کهنه سربازان به عنوان افراد منفی که نه در توسعه بلکه در انحطاط جامعه نقش داشته‌اند تلقی شوند و یا کهنه سربازان آمریکایی در جنگ ویتنام که موجب برانگیختن احساس جنایات ضد بشری شده‌اند.

در آمریکا واژه کهنه سرباز، بیشتر به پرسنل سابق نیروهای مسلح که سوابقی درخشان در جنگ داشته‌اند (بویژه آنانی که سالهای طولانی و معمولاً " ۲۰ سال و بیشتر در این زمینه سابقه داشته‌اند) اطلاق می‌شود. همچنین این واژه در شرایط خاص در مورد افرادی که تنها یک مأموریت نظامی انجام داده‌اند نیز بکار می‌رود. با توجه به اینکه، ملاک اصلی برای کهنه سربازان نظامی شرکت در نبردها می‌باشد، بر این اساس زنانی که در واحدهای نظامی شهری بوده و بازنشسته شده‌اند کهنه سرباز محسوب نمی‌شوند.

در کشور ما ایثارگران و خانواده‌های آنان دارای ارزش والاقدری هستند. رهبر کبیر انقلاب در تکریم و تجلیل از رزمندگان اسلام و شهیدان جبهه‌های جنگ بیان کرده‌اند:

"ما را چه رسد که با این قلم‌های شکسته و بیان‌های نارسا در وصف شهیدان و جانبازان و مفقودان و اسیرانی که در جهاد فی سبیل الله جان خود را فدا کرده و یا سلامت خویش را از دست داده‌اند یا به دست دشمنان اسلام اسیر شده‌اند مطلبی نوشته یا سخنی بگوییم. زبان و بیان ما عاجز از ترسیم مقام بلند پایه‌عزیزانی است که برای اعلاى کلمه حق و دفاع از اسلام و کشور اسلامی جانبازی نموده‌اند.

الفاظ و عبارات توان توصیف آنانی را که از بیت مُظلم طبیعت به سوی حق تعالی و رسول اعظمش هجرت نموده، و به درگاه مقدسش بار یافته‌اند، ندارد. از مجاهدینی که سنگرهای نبرد را تبدیل به مساجد و میدان‌های جهاد را با بانگ تکبیر مهبط ملائکه الله نموده‌اند، چگونه سخن توان گفت؟ در اقدام شریف مادران بزرگواری که در دامن‌های مطهر خود چنین فرزندان را برای اسلام تربیت کرده‌اند، چه می‌توان نثار کرد؟ و برای اسیرانی که در زندان‌های مخوف دشمن شجاعانه بر سر دشمنان بشریت فریاد می‌کشند چگونه توان تعظیم نمود؟" (موسوی الخمینی، ۱۳۶۳: ص ۴۰-۴۱). رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز به مناسبت روز تجلیل از شهداء و ایثارگران در

هفته‌ی دفاع مقدس خاطر نشان کرده اند: "یاد شهیدان، یادبود ارزشهای انسانی است، و گرامی‌داشت آنان، تجلیل از برترین خصال بشری است. یاد شهیدان باید با تدبیر و عبرت‌گیری همراه باشد" (پیام مقام معظم رهبری، ۱۳۷۵).

در واقع ایثارگران مظهر گذشت و نمونه‌های برجسته و بزرگی از ایثار و فداکاری هستند که سلامت، جوانی و آسایش جسم خود را در راه وطن و دین صرف کرده و در واقع با خدا معامله کرده اند.

از آنجا که در هر کشوری که جنگی رخ داده همه آحاد جامعه رفاه، امنیت و آرامش خود را مدیون فداکاری این بزرگ‌مردان می‌دانند لذا دستورالعمل‌ها و مقرراتی ویژه جهت تکریم ایثارگران و حمایت از آنان وجود دارد. منظور از تکریم ایثارگران یعنی حرمت نهادن به مفهوم ایثار به عنوان یک مفهوم کلان انسانی، حفظ و ارتقای کرامت ایثارگران و نیز استفاده از ظرفیت‌های موجود و به فعلیت درآوردن توانمندی‌های بالقوه برای توجه مطلوب به امور ایثارگران، نکوداشت آنان و اهتمام به رفع مسائل و مشکلات ایثارگران می‌باشد.

لذا مقایسه‌ای بین نحوه تکریم ایثارگران در ایران و سایر ملل، در رفع برخی ابهامات و حجمه‌های فرهنگی دشمنان علیه ایثارگران و الامقام و خانواده‌های شان کمک بسیاری خواهد نمود و با فرهنگ سازی صحیح در تعدیل دیدگاه افرادی از جامعه که هر نوع اعطای امتیاز به ایثارگران را برنمی‌تابند موثر خواهد بود.

۳-۱- اهمیت و ضرورت مسأله

نحوه تکریم و بزرگداشت ایثارگران در سایر جوامع عمده بازماندگان جنگی در کشورهای مختلف متعلق به جنگ جهانی دوم می‌باشند. زیرا این جنگ هم به لحاظ ابعاد و وسعت دامنه جنگ و هم تعداد کشته شدگان بزرگترین جنگ تاکنون محسوب می‌شده است. لذا بخش قابل توجهی از بازماندگان جنگ در کشورهایی که درگیر جنگ جهانی بوده اند به این نسل تعلق دارند. به تناسب میزان بازماندگان جنگی در هر کشور فعالیت‌های مختلفی برای بزرگداشت و تکریم آن‌ها در نظر گرفته شده است. پژوهش حاضر به بررسی میزان خدمات رسانی به بازماندگان جنگ در سایر ملل که عمدتاً حاصل جنگ جهانی دوم می‌باشند، می‌پردازد. جنگ در حافظه مردمان برخی از این کشورها کاری مشروع و قهرمانانه و در برخی دیگر نامشروع و متجاوزانه و به دلیل قدرت طلبی سیاستمداران شکل گرفته است.

ایران هم جزو کشورهایی است که در روزگار معاصر، جنگ تحمیلی از سوی عراق را تجربه کرده و بازماندگانی بی‌شمار و جانبازانی بسیار از آن جنگ به یادگار دارد. این پرسش همیشه مطرح است که کشورهای دیگر با مصدومان جنگ خود چه می‌کنند و چگونه صدماتی را که سربازان و خانواده‌های آنان از جنگ می‌بینند جبران می‌کنند و این موضوع در ایران تا چه اندازه منصفانه اجرا می‌شود. البته گاهی سخنان نسنجیده و دردناکی هم در این مورد شنیده می‌شود که نباید فلان امتیاز به بازماندگان جنگ داده شود در صورتی که این مسأله در کشورهای مختلف رعایت شده و در مورد بازماندگان جنگ‌های آنان اجرا می‌شود.

طرح پژوهشی حاضر در نظر دارد این سؤال را پاسخ دهد و به بررسی چگونگی اعطای تسهیلات به کهنه سربازان و مصدومان جنگی و خانواده های آنان در چند کشور بپردازد. همچنین نحوه رسیدگی به ایثارگران و خانواده ایثارگران در ایران را بررسی کرده و میزان ارائه خدمات در ایران و سایر ملل را مورد مقایسه قرار دهد.

۴-۱- اهداف تحقیق

۱- هدف کلی (Goal) :

بررسی چگونگی خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران و قربانیان جنگ در سایر ملل

۲- اهداف اختصاصی (Objectives) :

- تعیین نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران و رزمندگان در ایران.
- تعیین نحوه خدمات‌رسانی به خانواده ایثارگران و رزمندگان در ایران.
- تعیین نحوه خدمات‌رسانی به کهنه سربازان جنگ در سایر ملل.
- تعیین نحوه خدمات‌رسانی به خانواده کهنه سربازان جنگ در سایر ملل.
- تعیین میزان تسهیلات آموزشی، درمانی، فرهنگی و ... به بازماندگان جنگ در ایران.
- تعیین میزان تسهیلات آموزشی، درمانی، فرهنگی و ... به کهنه سربازان جنگ در سایر ملل.
- مقایسه‌ی چگونگی خدمات‌رسانی و ارائه تسهیلات به ایثارگران و خانواده آنان در ایران و سایر ملل.

۳- هدف کاربردی (Purpose):

- آشنایی با نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران
- آشنایی با نحوه خدمات‌رسانی به قربانیان جنگ در سایر ملل
- مقایسه‌ی بین چگونگی خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران و سایر ملل

۵-۱- سوالات تحقیق

- نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران چگونه است؟
- نحوه خدمات‌رسانی به خانواده ایثارگران در ایران چگونه است؟
- نحوه خدمات‌رسانی به قربانیان جنگ در سایر ملل چگونه است؟
- نحوه خدمات‌رسانی به خانواده قربانیان جنگ در سایر ملل چگونه است؟
- میزان تسهیلات آموزشی، درمانی، فرهنگی و... به بازماندگان جنگ در ایران چگونه است؟
- میزان تسهیلات آموزشی، درمانی، فرهنگی و... به بازماندگان جنگ در دیگر کشورها چگونه است؟
- خدمات‌رسانی و ارائه تسهیلات به ایثارگران در ایران و سایر ملل مورد مقایسه قرار گیرند.

۶-۱- تحقیقات پیشین

مروری بر پژوهش‌های قبلی نشان می‌دهد که مطالعات و پژوهش‌های چندانی در موضوع مورد بحث صورت نگرفته است و یا این که تحقیقات محدود به موارد خاص می‌باشد.

جهت مطالعه اولیه کتابخانه تخصصی بنیاد شهید و امور ایثارگران استان فارس مورد بازدید قرار گرفت و تنها کار تحقیقی در این زمینه، یک مقاله پژوهشی تحت عنوان " نظام خدمات حمایتی در کشور کانادا " وجود داشت که مربوط به حدود ۲۰ سال گذشته بود و فقط کشور کانادا را مورد بررسی قرار داده بود. سایت کتابخانه ملی و مرکز اسناد نیز مورد مطالعه قرار گرفت تا کل کتب منتشر شده در این زمینه را نمایش دهد و فقط دو مورد یافت شد که در این جا معرفی می‌شوند.

معدنی و پیرخائفی (۱۳۸۱) کتابی تحت عنوان بررسی چگونگی تکریم از رزمندگان و ایثارگران جنگ در سایر ملل به طبع رسانده‌اند. آنها در این کتاب صرفاً به بیان قوانین و مقررات ویژه بازماندگان و سربازان جنگی و خانواده‌هایشان اشاره کردند و اشاره‌ای به بررسی وضعیت تکریم از ایثارگران در ایران نداشته‌اند. کمالان (۱۳۹۲) نیز در کتاب خود تحت عنوان "قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران"، به بررسی قوانین خاص ایثارگران در کشور پرداخته است.

۷-۱- روش تحقیق

تحقیق از یک جنبه به میدانی و اسنادی (کتابخانه‌ای) تقسیم می‌شود. تحقیق میدانی تحقیقی است که بر روی پدیده‌های عینی محسوس و قابل اندازه‌گیری صورت می‌گیرد.

در تحقیق اسنادی، اطلاعات لازم در مورد ریز موضوع‌های تحقیق، از طریق مطالعه کتاب‌ها، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌ها و دیگر آثار مکتوب که به طور معمول موجود است به دست می‌آید.

به بیان دیگر اگر محقق در موضوعی به تحقیق می‌پردازد که به دلایلی دسترسی مستقیم به منابع مورد مطالعه امکان پذیر نباشد - از جمله گذشت زمان، یا گستردگی موضوع، یا به علت هزینه‌ی زیاد (مثل مطالعه‌ی الگوهای رفتاری خاص در کشورهای مختلف) مجبور است از اسناد و مدارک استفاده کند. در چنین شرایطی وی استفاده از اسناد و مدارک را به عنوان روش جمع‌آوری اطلاعات جایگزین سایر روش‌ها می‌کند. کیفیت و قابلیت استفاده از اسناد و مدارک به کامل بودن اطلاعات، صحت (قابلیت اعتبار) و در دسترس بودن مواد موجود بستگی دارد.

پژوهش فوق به سبک اسنادی انجام شده است.

البته یافته‌ها شامل دو بخش عمده می‌باشد:

- بررسی نحوه خدمات‌رسانی و ارائه تسهیلات به کهنه سربازان در سایر ملل.

- بررسی نحوه خدمات‌رسانی و ارائه تسهیلات به ایثارگران در ایران.

جهت گردآوری یافته‌ها در مورد بررسی نحوه خدمات‌رسانی و ارائه تسهیلات به ایثارگران در ایران با برخی ایثارگران و خانواده‌های ایشان مصاحبه شد.

جهت گردآوری در مورد نحوه خدمات‌رسانی در سایر ملل، ابتدا به مراکز علمی و کتابخانه بنیاد شهید امور ایثارگران مراجعه شد. اطلاعات جدیدتر نیز با مراجعه به پایگاه‌های اینترنتی امور کهنه سربازان در ملل دیگر گردآوری شده و اطلاعات تکمیل گردید.

با توجه به اینکه میزان مقالات علمی-پژوهشی و کتاب در این زمینه محدود می‌باشد لذا جهت دست‌یابی به منابع جدیدتر به پایگاه‌های اینترنتی و سایت‌های ویژه خدمات‌رسانی به سربازان و بازماندگان جنگی در سایر ملل مراجعه شد تا علاوه بر استخراج متون مورد نیاز، تصاویر جذاب نیز گلچین شده و در پژوهش مورد نظر به معرض نمایش مخاطبان گذاشته شود. زیرا برخی از تصاویر خود بسیار تاثیرگذار بوده و پیام‌های بسیاری به همراه دارد که تکمیل‌کننده متون پژوهشی است. لازم به ذکر است که چون منابع فارسی محدود است جهت گردآوری اطلاعات از منابع لاتین نیز استفاده شد که از زبان انگلیسی به فارسی ترجمه گردید.

فصل دوم

یافته‌های پژوهش

۱-۲- خدمات رسانی به کهنه سربازان در سایر ملل

۱. ایالات متحده آمریکا

- تاریخچه جنگ در آمریکا

ایالات متحده آمریکا تاکنون درگیر حدود ۴۰ جنگ کوچک و بزرگ بوده و نسبت به سایر کشورها مدت طولانی تری را درگیر جنگ بوده است با این تفاوت که بخشی عمده ای از عملیات جنگی آمریکا در خارج از خاک این کشور و در قالب دفاع از منافع آمریکا صورت گرفته است در این خصوص می توان به جنگ های مکزیک (۱۸۴۸) جنگ داخلی (۱۸۶۶) جنگ های هندوستان (۱۸۶۹ تا ۱۸۹۸) جنگ اسپانیا (۱۸۹۸)، شورش فیلیپین (۱۸۹۹)، شورش بوکسر (۱۹۰۰)، بحران کوبا (۱۹۰۹)، اردوکشی به مکزیک (۱۹۱۶)، اردوکشی وراکروز (۱۹۱۴)، جنگ جهانی اول (۲۱-۱۹۱۷)، جنگ جهانی دوم و کره (۵۰-۱۹۴۰) ویتنام و درگیری های دیگر (۱۹۷۶-۱۹۵۵)، بحران ایران و لبنان (۹۰-۱۹۷۹)، تهاجم گرانادا، تهاجم پاناما، بحران خلیج فارس (۱۹۹۰) و تهاجم سال های اخیر به افغانستان و عراق اشاره داشت.

بنابراین اولین بار درگیر جنگ استقلال یا انقلاب آمریکا و آخرین بار درگیر جنگ عراق شد. جنگ استقلال آمریکا بین سال های ۱۷۷۵ الی ۱۷۸۳ به وقوع پیوست و نهایتاً با ۲۵ هزار کشته به پایان رسید. از کشته شدگان جنگ عراق نیز آمار دقیقی در دست نیست ولی برخی از سایت ها آن را حدود ۴ هزار و ۴۸۴ کشته برآورد کرده اند. در مجموع تعداد کشته شدگان جنگ هایی که آمریکا طی ۲۴۷ سال درگیر آنها بوده، بیش از یک میلیون و ۳۱۹ هزار و ۷۹۲ نفر برآورد شده است.

بیشترین آمار کشته شدگان ارتش آمریکا مربوط به جنگ داخلی این کشور طی سال های ۱۸۶۱ الی ۱۸۶۵ است که حدود ۶۲۵ هزار نفر برآورد شده است. کمترین آمار کشته شدگان این جنگ ها نیز با ۱۲ کشته مربوط به جنگ بوسنی طی سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۴ میلادی اعلام شده است (خبرگزاری فارس، ۱۳۹۱)

- تاریخچه کهنه سربازان آمریکا

آبراهام لینکن در سال ۱۸۶۵ میلادی، در افتتاحیه دوره دوم ریاست جمهوری خود که مصادف بود با پایان جنگ های داخلی آمریکا؛ خواستار رفتار مطلوب با کهنه سربازان شد و گفت: «ما باید از همسران و فرزندان کسانی که در جنگ آسیب دیده اند مراقبت های لازم را بعمل آوریم». جنگ های داخلی آمریکا موجب تشکیل سازمان های کهنه سربازان از جمله ارتش بزرگ جمهوری گردید.

پس از جنگ جهانی اول، نحوه برخورد با این افراد بسیار مطلوب گردید بطوری که تعداد کهنه سربازان ناراضی به عنوان عامل بی ثباتی جامعه تلقی شدند چرا که آنان سریعاً قادر به سازماندهی، ارتباط با ارتش و حتی تشکیل گروه های نظامی بودند و کهنه سربازان در بی ثباتی آلمان پس از جنگ جهانی اول نقش محوری داشتند. در حالی که در آمریکا گروه های بیکار ارتش کهنه سربازان یکی از مهمترین نهضت های اعتراض و مقابله با رکود بزرگ دهه ۳۰ در این کشور بودند و در واشنگتن جهت دریافت تسهیلات وعده داده شده توسط کنگره راهپیمایی کردند بعدها در این کشور ملاک کهنه سرباز تغییر کرد. بطوری که تا قبل از سپتامبر ۱۹۸۰ این افراد می بایست حداقل ۱۸۰ روز خدمت فعال نظامی داشته باشند در حالی که بعد از این تاریخ این میزان خدمت به حداقل ۲۴ ماه افزایش یافت.

پس از جنگ جهانی دوم تا حدی بخاطر تجربیات جنگ اول، اکثر ایالاتی که در این رابطه نقش داشتند گروه هایی از کهنه سربازان، از جمله " سپاه کهنه سربازان آمریکا" و " سازمان کهنه سربازان جنگ های خارجی" تشکیل دادند و توانستند تسهیلاتی از جمله، یارانه آموزشی و بهداشت از دولت دریافت کنند و اعضای آنان با دریافت وام های دولتی به تهیه مسکن پرداختند و تاحد طبقه متوسط جامعه ارتقاء یافتند. علی رغم تاکید هاری ترومن مبنی بر تبعیض زدایی نظامی در جنگ جهانی دوم در این کشور سپاه پوستان نظامی از تسهیلات برابر با سفید پوستان برخوردار نشدند و این زمینه نهضت های حقوق مدنی را در آمریکا فراهم ساخت. کهنه سربازان زن در آمریکا- زنان امریکایی، به مدت بیش از دو قرن در ارتش فعالیت داشته و اغلب مجبور شده اند جهت جلوگیری از تعدی ها، خود را مرد نشان دهند. آنان به عنوان افراد نامشهود همواره مورد تبعیض مردان قرار گرفتند. پس از جنگ جهانی دوم زنان امریکایی به عنوان کهنه سرباز شناخته نشدند و از تسهیلات محروم ماندند. امروز این زنان از شرایط نسبتاً مطلوبی برخوردارند. طی بررسی های بعمل آمده تا سال ۲۰۱۰ میلادی زنان امریکایی ۴۰ درصد جمعیت نظامی آمریکا را تشکیل خواهند داد (www.navideshahed.com). کهنه سربازهای امریکایی آفریقایی تبار - امریکایی های آفریقایی تبار در تمامی جنگ ها و حتی در جنگ های داخلی ایلات متحده شرکت داشته اند. کهنه سربازهای سپاه پوست از جنگ جهانی اول، آزار و شکنجه های نژادی زیادی را تجربه کرده اند. این کهنه سربازهای سپاه از بعد از جنگ جهانی دوم نیز از بسیاری از برابری و تساوی ها محروم شده اند (برخلاف قانون لغو تبعیض نژادی نظامی رییس جمهور هاری ترومن). بعد از جنگ جهانی دوم سربازان سپاه پوست در تلاش برای داشتن یک نقش اساسی در جنبش حقوق مدنی شده اند. انجمن ملی برای کهنه سربازهای سپاه، یک سازمانی است که از امریکایی های آفریقایی تبار و کهنه سربازهای دیگر اقلیت ها حمایت و طرفداری می نماید (Wikipedia, "Liberty Memorial").

- سازمان سربازان کهنسال آمریکایی

از آن جایی که دولت و سازمان های وابسته به آن هیچ نوع خدمات را بدون درخواست به افراد ارائه نمی دهند، همچنین در غالب موارد، اقدام انفرادی به دلیل عدم آگاهی از قوانین و راهکارهای موجود، نیز فقدان حمایت کافی و ... محکوم به شکست است، عده ای از سربازان معلول جنگ جهانی اول اقدام به تأسیس انجمنی به نام "انجمن سربازان قدیمی معلول آمریکایی" برای برخورداری از مزایای قانونی و نیز رایزنی برای تصویب قوانین خاص و حمایت از قربانیان جنگ، در سال ۱۹۲۰ نمودند. این انجمن سرانجام در سال ۱۹۳۳ توسط کنگره آمریکا به رسمیت شناخته شد و از آن هنگام تاکنون با شعار «ساختن زندگی بهتر برای سربازان قدیمی آمریکایی» مشغول فعالیت است و توانسته دوایری را در سراسر آمریکا و پورتوریکو ایجاد نماید که به «انجمن های ایالتی» مشهورند. کلیه خدماتی که توسط این انجمن به اعضا ارائه می گردد رایگان می باشد و اعضا صرفاً مبلغی را در آغاز بعنوان «حق عضویت» می پردازند. سربازان معلولی که می خواهند از خدمات این انجمن بهره گیرند می بایست به عضویت این انجمن در محل زندگی خود درآیند و این عضویت نیز مادام العمر می باشد.

هر فردی (از هر ملیتی) که در نیروهای مسلح آمریکا باشد و معلول شود، تحت حمایت سازمان سربازان کهنسال و معلول آمریکایی (د. ای. وی DAV) قرار می گیرد. در این راستا بیش از ۶۰ اداره مشغول به خدمات رسانی به معلولان هستند. عمدتاً افسران وظیفه مشغول رسیدگی به چنین اداره هایی هستند. مطابق اساسنامه انجمن دارای هیچ بودجه دولتی نمی باشد، اما می تواند از کمک های دولتی و غیر دولتی استفاده کند و تقریباً تمامی کسانی که در انجمن فعالیت می کنند خود از سربازان قدیمی معلول بوده که به صورت داوطلبانه در آن خدمت می کنند.

انجمن برای پیشبرد اهداف خود دوره های کارآموزی برای داوطلبان برگزار می کند و نیز از برجسته ترین و کلا در پایتخت و سایر شهرها برخوردار است. کمیته های گوناگونی مانند کمیته مالی، کمیته اجرایی امور گوناگون را زیر نظر انجمن و با تأیید آن، انجام می دهد.

شرایط استفاده از خدمات انجمن - سربازانی می توانند از این خدمات بهره گیرند که حداقل ۹۰ روز خدمت کرده باشند و دست کم یک روز آن را در جنگ بوده باشند. همچنین معلولیت آنها می بایست توسط کارشناسان کامل و دائمی تشخیص داده شود. یعنی این افراد نمی توانند تا پایان عمر کاری درآمد داشته باشند. در این قسمت انواع خدمات انجمن مورد بررسی قرار می گیرد:

۱. خدمات فرهنگی - در بعد فرهنگی برای زنده نگه داشتن فداکاری های سربازان قدیمی معلول از طریق انجمن فعالیت های گوناگون صورت می گیرد از جمله :

- فعالیت های تبلیغاتی از قبیل تهیه روزنامه محلی، ایستگاه رادیویی مختصر، فرستنده تلویزیونی مخصوص و نشریات رسمی انجمن برای جلوگیری از به فراموش سپرده شدن سربازان قدیمی و معلولین.

- برگزاری مراسم تشییع و تدفین سربازان معلول و دفن آنان در گورستان ملی.
- ارج نهادن به فداکاری‌های آن‌ها از طریق عیادت پدر روحانی از بیماران و آسایشگاه‌های مخصوص که یکی از اعضا کمیته اجرایی انجمن است.

۲. خدمات مشورتی - این خدمات عبارتند از:

- راهنمایی‌های تربیتی - حقوقی و معرفی وکیل جهت پیگیری مشکلات سربازان
  - فرمان رسیدگی به وضع درمان معلولین خصوصاً مصدومین شیمیایی
  - آموزش برنامه‌های آموزشی برای سربازان قدیمی و یا معلولین برای کارایی و با هدف اشتغال زایی.
- تمامی موارد فوق برای اعضا (سربازان و خانواده‌های آن‌ها) رایگان می‌باشد و منابع مالی آن بصورت ایالتی جمع آوری و هزینه می‌گردد.

۳. خدمات معیشتی و اشتغال - این خدمات عبارتند از:

شناسایی افرادی که از درآمد کافی برخوردار نیستند و تحت پوشش قرار دادن آنها از طریق بیمه و پرداخت مستمری و بازنشستگی، پرداخت غرامت و معلولیت، پرداخت درآمد اضافی برای زندگی همسطح با دیگران با توجه به تعداد افراد تحت تکفل، پرداخت مقرری پس از مرگ به بازماندگان سربازان معلول، استفاده از پانسیون و ایجاد اشتغال متناسب با وضعیت جسمی از طریق مراکز کارایی توسط انجمن‌ها و تعاونی‌ها و معرفی شغل‌های پرسود از جمله خدماتی است که توسط انجمن انجام می‌گیرد.

مساعده‌های شغلی شامل کمک‌های آموزشی و کارآموزی شغلی است که شامل حق اولویت برای استخدام شدن در خدمات دولتی برای ایثارگران با معلولیت‌های مرتبط با خدمت‌شان در جنگ و برخی وابستگان و بازماندگان‌شان می‌باشد. به علاوه برخی حق اولویت‌های تازه تصویب شده برای بکارگیری آن‌ها در بخش‌های خصوصی را نیز شامل می‌شود.

گذاشتن دوره‌های شغلی مناسب برای کهنه سربازها یکی از این خدمات است. وقتی که سربازان از جنگ برگشتند، آنها هنوز خودشان و اعضای خانواده‌های شان از لحاظ مالی نیاز به حمایت داشتند. لذا برای این کار نیاز بود که آنان در فضای غیر نظامی مشغول به کار شوند. بنابراین دوره‌های شغلی جهت آموزش موقت به آنان وجود دارد. مک دونالد یکی از این شرکت‌هایی است که تاکنون از این سربازان کهنه کار حمایت و پشتیبانی کرده است. در آن جا تعدادی از افراد بصورت موفقیت آمیزی در حال انتقال مهارت‌های نظامی به دیگران همراه با کسب پاداش دوره‌های شغلی در این شرکت می‌باشند. برخی از این افراد با کار کردن در رستوران مشغول شده‌اند که در حال حاضر به شکل اعضای کارکنان و نمایندگان فروش شرکت می‌باشند. البته سربازان جوان‌تر نبایستی در مورد این فرصت‌های شغلی کوچک دچار دودلی و یأس شوند. بیشتر این شرکت‌ها که سربازان را استخدام و بکار گرفته‌اند، پیشنهاد برنامه‌های آموزشی با هدف پیشرفت در کار و حرفه را به سربازان داده‌اند. به ویژه سربازانی که در جنگ زخمی شده‌اند و یا دچار معلولیت شده‌اند،

بخشی از این افرادی هستند که این آموزش های شغلی را دریافت می کنند. وقتی که سربازان از جنگ برگشتند و یا دچار معلولیت شده بودند، آن ها بایستی یک تخمین و ارزیابی از میزان معلولیت شان به اداره امور کهنه سربازان ایالات متحده بدهند و بنابراین مستحق دریافت ماهانه پاداش های پرداختی از طرف این اداره هستند. بیشترین سربازان معلول، در دوره های شغلی در تکنولوژی اطلاعات (IT) شغل پیدا می کنند و این بدین خاطر می باشد که آنان مهارت های (IT) را بیشتر در زمان خدمت در ارتش بدست می آورند و تنها یک آموزش کوتاه مدت همراه با گواهی برای یک شغل مطمئن در بازار کار برای آنان نیاز می باشد (Fuentes Harold, 2013).

بسیاری از مردان و زنان نظامی که به ارتش وارد می شوند، وقتی که کاملاً جوان هستند، در مورد این که ممکن است روزی زمان خدمت به کشورشان تمام شود، فکر و تأمل نمی کنند. برای برخی از افراد خدمت نظامی یک روش زندگی می شود و آن ها ماندن در ارتش را انتخاب می کنند. بدون توجه به این مسأله ممکن است این سربازان وارد یک کار غیر نظامی در ۲۲ سالگی شوند و یا این که بعد از ۲۰ سال خدمت بازنشسته گردند. بنابراین مهم است که کشور آمریکا مشاغل خوبی را برای این سربازان فراهم نماید.

سربازان اغلب در زمان آموزش نظامی چیزهای زیادی را یاد می گیرند که بعدها حتی در مشاغل غیرنظامی نیز به درد آن ها می خورد و برای آنان مفید است. بسیاری از این مهارت ها مانند مهارت های کامپیوتر و تکنولوژی، آموزش های بهداشتی- درمانی، مهارت های ساختمان سازی و مکانیکی قابل انتقال هستند. سربازان ما نیاز دارند به این که دوره های آموزشی ببینند، جهت یافتن یک شغل مناسب پس از اتمام خدمات نظامی. البته این کار، وظیفه اداره امور کهنه سربازهاست. بنابراین همکاری با اداره کهنه سربازها، این شانس را به آن ها می دهد تا بتوانند یک کار مناسب پیدا کنند و نیز از این طریق تاثیر مثبتی نیز بر روی سربازان دیگر داشته باشند.

البته موسسات دولتی دیگر مشاغل زیادی را به سربازان پیشنهاد می دهند. در آن جا خدمات غیرنظامی ویژه ای جهت تست و آزمایش برنامه های قابل استفاده برای سربازان وجود دارد. دو برنامه عموماً استفاده شده در آن جا شامل موارد زیر می باشد:

اولویت های سربازان: این برنامه به ارزیابی و بررسی خدمات غیرنظامی برای سربازان اختصاص دارد. ۵ امتیاز حق اولویت به بیشترین سربازانی داده می شود که طی هر جنگ بیشترین خدمت را کرده اند. ۱۰ امتیاز نیز به سربازان معلول داده می شود. بسیاری از مردم حتی از این امر مطلع نیستند که حق اولویت های استخدام، به همسر و وابستگانشان نیز داده شده است. در مجموع، همسر یا مادر سربازان معلول یا سربازان کشته شده، به نوعی مجاز به استفاده از ده امتیاز فوق در انتخاب شغل می باشند.

قانون سازگاری مجدد سربازان: آنچه که این برنامه انجام می دهد، دادن مشاغل به سربازان در بخش های دفاعی است. آن ها می توانند سربازان را برای انتخاب در یک پست بکار گیرند، بدون هر گونه رقابت و بدون این که از آنان لیست واجد شرایط را بخواهند. استفاده از این اقتدار بستگی به تشخیص و صلاحدید دارد.

(Honor Flights for World War II Veterans Continue Despite Shutdown)

خدمات درمانی و پزشکی - این خدمات عبارتند از:

فعالیت ۱۷۲ مرکز مودرسانی درمانی به سربازان که سالانه یک میلیون ساعت کار دواطلبانه برای بیماران.

- مراقبت های روحی و روانی از معلولین.

- انتقال بیماران به مراکز درمانی ویژه « ادراه مزایای سربازان قدیمی»

۴. **خدمات آموزشی** - در بخش آموزش، انجمن بیشتر به آموزش مهارت ها برای کارایی می پردازد تا معلولین

بتوانند مهارت لازم را برای کار مناسب بیاموزند و در صورت لزوم گواهی نامه ای که برابر با برنامه های دانشگاهی ۲-۴ ساله است نیز به آنان اعطاء می گردد. همچنین این برنامه، پول نقد جهت نیازهای آموزشی ایثارگران و در برخی موارد وابستگان و بازماندگان آن ها نیز فراهم می آورد.

۵. **خدمات عمومی و مسکن** - حمل و نقل معلولین به هر میزان جهت رسیدن به مراکز درمانی و...، شناسائی

سربازان قدیمی بی خانمان و کمک به آنها از دیگر وظایفی است که انجمن انجام می دهد. طبق آمار هر شب ۲۷۵/۰۰۰ نفر سرباز جایی را برای خوابیدن ندارند و سالانه ۵۰۰/۰۰۰ نفر سرباز از نعمت خانه محروم هستند. در این راستا مددکاران انجمن ضمن شناسایی این افراد خدمات گوناگونی از جمله معرفی به پانسیون های خاص و دیگر مراکز نیز تهیه مسکن مناسب به این افراد ارائه می دهند. همچنین این برنامه یک ضمانت نامه برای وام دهندگان در مقابل ضررهای مالی مربوط به حق تملک، ساخت، استقراض یا تعمیر یک خانه بوسیله ایثارگران، کارمندان نظامی مشغول به کار و قطعاً همسران بازماندگان فراهم می کند.

۶. **بازنشستگی معلولین نظامی** - این برنامه به وسیله وزارت دفاع اجرا می شود و امتیازهای نقدی برای

اعضای موظف به خدمت و بازماندگان شان که از لحاظ جسمی ناتوان برای اجرای برنامه های شان هستند نیز در نظر گرفته شده است. جبران خسارات برای معلولین نیروهای مسلح در آمریکا مبتنی بر نیازهای شان می باشد که البته این کار به نام برنامه حقوق بازنشستگی یا مستمری عنوان شده است. در این برنامه پول نقد بطور دایم و کامل برای تمامی ایثارگران معلول در زمان جنگ و بازماندگان شان تأمین می گردد.

۷. **مزیت های مربوط به تدفین و به خاکسپاری** - این برنامه نیز مراسم تدفین و کفن و دفن ایثارگران،

همسران و فرزندان وابسته به آن ها را شامل می گردد و نیز کمک هزینه هایی به نفع سربازان معلول و بازماندگان شان به عنوان مثال در مواردی مانند سنگ بالای قبر، قطعه زمین و پرچم آماده کمک رسانی می باشند.

۸.

۹. بیمه عمر - این برنامه بیمه عمر برای کارکنان نظامی و ایثارگران خاص و مشخص و بطور گسترده ای هزینه های آن ها فراهم می کند.

همچنین برنامه های زیر برای افراد تحت پوشش اجرا می شود:

- صندوق اعانه بلایا برای حمایت در هنگام بلایای طبیعی.
  - اطلاع رسانی به سربازان کهنسال معلول برای شرکت در گردهمایی ها (همراه وابستگان).
  - به دلیل بروز برخی بیماری های خاص بومی در میان سربازان مشارکت کننده در جنگ ویتنام " برنامه توسعه سربازان کهنسال ویتنامی " پیش بینی شده است.
  - رسیدگی به سربازان کهنسال تر زیرا با افزایش سن معلولان و مسائل و مشکلات جدیدی عارض می شود.
  - وابستگان شامل همسر، کودکان، فرزند خواندگان منسوب به والدین و فرزندان مدرسه ای تا سن ۲۳ سال و شوهر زنانی که در جنگ حضور داشته اند، می گردد و همگی آنان تحت پوشش قرار می گیرند.
  - به معلولانی که (با شرایطی خاص، مستحق دریافت اتومبیل می باشند) کمک هزینه خرید اتومبیل تعلق می گیرد. ضمناً با توجه به نوع معلولیت وسایل مورد نیاز برای خودروی آنان نصب می شود.
  - هزینه پوشاک که سالانه پرداخت می شود.
  - مزایای حقوق سربازان کهنسال هیچگاه کاهش نمی یابد بلکه برعکس افزایش حقوق و تامین اجتماعی متناسب با افزایش مزایا پرداخت می شود.
  - به بازماندگان معلولان فوت شده در صورت داشتن شرایط مستمری پرداخت شده و مورد حمایت های قانونی قرار می گیرند.
- شماری از مشهورترین بناهای یادبود جهان در آمریکا ساخته شده است. دیوار ویتنام با فهرست کشته شدگان جنگ ویتنام و استخر بزرگ اکلاهاما سیتی که به یاد قربانیان بمب گذاری اکلاهاما ساخته شده است و تصویر آسمان را در خود منعکس می کند، از جمله مشهورترین این بناها هستند(ک ت؟).

- اعطای سایر تسهیلات به مصدومان جنگ در آمریکا

علاوه بر تسهیلات ذکر شده در بالا در ادامه به موارد دیگر اشاره می شود:

- تقدیر از کشته شدگان، کهنه سربازها و برگزاری مراسم های یادبود

تقدیر از کشته شدگان و کهنه سربازها - این سربازان برای فداکاری هایی که برای کشورشان انجام داده اند مستحق قدردانی و تشویق هستند. قدردانی از آنان بایستی با جدیت بیشتری انجام شود؛ زیرا که این ها وقتی در میدان جنگ بوده اند، تلاش زیادی را برای دفاع از کشورشان آمریکا داشته اند.

یک روش مطلوب جهت تشکر از این سربازان، اختصاص دادن یک ماه قدردانی نظامی از آنان است و معمولاً هم در ماه می انجام می شود. ماه می، ماهی است که برای هر کسی که می خواهد از این سربازان تشکر و قدردانی کند، فرصت هایی را فراهم می سازد تا به خاطر ایثار و فداکاری های خستگی ناپذیر سربازان در خاک آمریکا، مردم آن ها را دوست داشته باشند.

یک روش ویژه برای برگزاری مراسم قدردانی، برگزاری رژه و نمایش سربازان و آمدن و بازدید مردم از این برنامه همراه با پذیرایی از تمامی افراد و دادن هدیه به سربازان می باشد. در طی روزهای ماه می، سربازان می توانند مدال ها و پلاک هایی که غرور و افتخار میهن دوستی آنان را نشان می دهد، بر خود آویزان کنند.

روش جالب دیگر جهت قدردانی از خدمات برجسته این سربازان این است که گروه های بازنشستگی نظامی از این سربازان سازماندهی شود. در هر گروهی، خانواده های سربازان، دوستان و حتی رفقای نزدیک شان دعوت شوند تا یک سلام و ادای نظامی بزرگ و غرور آفرین به آنان داده شود و این ادای احترام و تشکر از آنان بایستی در مقابل خانواده های آنان صورت بگیرد.

همچنین تاکید می شود که نمی توان از کهنه سربازان تشکر کرد؛ اما همسران آن ها را به یاد فراموشی سپرد. همسران سربازان مجبورند که با اجازه دادن به شوهران شان جهت رفتن به سرزمین های دور برای مبارزه و دفاع از کشور موافقت نمایند. که البته این کار آسانی نیست. بنابراین روز قدردانی از همسران نظامیان، یک روز عالی برای هر کسی است که می خواهد از این سربازان و خانواده های شان تشکر کند (Recognition for Veterans.htm).

برگزاری مراسم های یادبود- برگزاری مراسم سالانه یادبود یا مموریال دی برای قهرمانان جنگ از جمله این مراسم است. این مراسم در آخرین دو شنبه ماه می هر سال برگزار می شود که در هر ایالت به صورت جداگانه برگزار شده و برنامه های متنوع زیادی اجرا می شود که معروف ترین آنها رژه موتور سوارهاست .

همچنین طی چند روز از ماه می در گرمی داشت کشته شدگان و بازماندگان جنگ، فیلم های جنگی تاریخ سینمای آمریکا به نمایش درمی آید. از جمله این فیلم ها می توان به «نامه هایی از ایوجیما»، «یوروش بزرگ»، «و اینک آخرالزمان»، «نجات سرباز رایان»، «سقوط شاهین سیاه» و «از اینجا تا ابدیت» اشاره کرد. در این روز ارگان های دولتی برخی از ایالات آمریکا تعطیل هستند .

مراسم یادبود کشته شدگان و جانبازان جنگ اولین بار برای تقدیر از سربازان جنگ داخلی آمریکا برگزار شد ولی پس از جنگ جهانی اول، از سربازان تمامی جنگ ها تقدیر می شد.

- اعطاء مدال افتخار به قهرمانان ارتش:

مدال افتخار بالاترین نشانی است که در ارتش آمریکا به قهرمانان جنگ اعطاء می شود و تاکنون تنها ۹۵ نفر در آمریکا موفق به دریافت این مدال افتخاری شده اند، مراسم اعطاء این مدال در شیکاگو برگزار می شود. این مدال

به سربازانی اعطاء می‌شود که در جنگ شرکت کرده‌اند و در این جنگ‌ها شجاعت خود را به اثبات رسانده‌اند، در بسیاری از موارد این مدال پس از مرگ سربازان به خانواده‌های آنها اعطاء شده است.

- اعطاء تسهیلات پزشکی به مصدومان جنگ :

دولت آمریکا پیش‌بینی کرده که تامین مراقبت‌های پزشکی و معیشتی سربازان بازگشته از جنگ‌های عراق و آمریکا، با بودجه‌ای بالغ بر یک تریلیون دلار، حداقل تا ۴۰ سال آینده ادامه خواهد داشت از دسامبر سال ۲۰۱۰، یک میلیون و ۲۵۰ هزار نفر سرباز زن و مرد از عراق و افغانستان به خانه‌هایشان بازگشتند که بسیاری از آنها به نوعی در این جنگ‌ها آسیب دیده بودند. بیش از ۹۰ هزار نفر از این سربازان به لحاظ روحی صدمات جدی دیده بودند و آماری بیش از این، از نظر جسمی (از ضربه مغزی گرفته تا از دست دادن شنوایی) دچار آسیب شده بودند. دولت آمریکا نیز برای تدارک دیدن تسهیلات پزشکی و تجهیزات مناسب معلولین جنگ‌های افغانستان و عراق طی ده سال بالغ بر ۳۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار هزینه کرده است. سربازان جنگ عراق و افغانستان تا زمانی که زنده‌اند، می‌توانند به طور رایگان از امکانات پزشکی استفاده کنند البته در برخی از موارد، درصدی از این هزینه‌ها به عهده خود شخص است. به علاوه به عده قابل توجهی از افرادی که در این جنگ‌ها از نظر جسمی و روحی دچار آسیب شده‌اند، به صورت دائمی غرامت پرداخت می‌شود. این افراد همچنین با هزینه دولت از تسهیلات مسکن و آموزش نیز برخوردار می‌شوند.

تاریخچه جنگ در آمریکا نشان می‌دهد که هزینه‌های رسیدگی به وضعیت معیشتی و سلامت سربازان طی چند دهه اخیر افزایش چشمگیری داشته است. آن‌چنان‌که در جنگ‌های اخیر، این خدمات بایستی ۳۰ تا ۴۰ سال پس از جنگ نیز ادامه یابد.

آمارهای منتشر شده حاوی این مطلب است که این مدت زمان برای دو جنگ عراق و افغانستان حداقل ۴۰ سال به طول خواهد انجامید و هزینه‌ای که طی این مدت به دولت آمریکا تحمیل می‌شود، مبلغی بالغ بر ۶۰۰ میلیارد تا یک تریلیون دلار خواهد بود.

- اعطاء امکانات به همسران و فرزندان سربازان کشته شده در جنگ

این تسهیلات از ایالتی به ایالت دیگر آمریکا کمی فرق می‌کند آن‌چنان‌که از این نظر ایالات فلوریدا، تگزاس و تنسی از همه بهتر و ایالت میسوری یکی از بدترین ایالات است. در ایالت میسوری به بازماندگان مقرری پرداخت نمی‌شود، البته پرداخت آن در برخی دیگر از ایالات آمریکا نیز از سال ۱۸۹۰ و پس از آن آغاز شده است.

- معافیت از مالیات:

در بسیاری از ایالات آمریکا، بالاخص ایالت تگزاس بیوه سربازان کشته شده در جنگ و همچنین سربازانی که بیش از ۱۰ درصد در جنگ آسیب دیده باشند، از پرداخت مالیات معافند.

- تحصیل رایگان در کالج و دانشگاه‌ها:

همسر این سربازان چه زن و چه مرد تا زمانی که که ازدواج نکرده باشند می‌توانند از تسهیلات ویژه‌ای که برای آنها در نظر گرفته شده باشد، استفاده کنند که یکی از این تسهیلات، تحصیل رایگان است. حتی این افراد در صورتی که مقیم خارج از آمریکا باشند نیز تحت شرایط خاصی می‌توانند از این تسهیلات استفاده کنند.

- کمک هزینه مسکن:

وزارت مسکن و شهرسازی آمریکا برای خانواده سربازان کشته شده در جنگ که از درآمد خوبی برخوردار نبوده‌اند، کمک هزینه مسکن در نظر گرفته است. این وزارتخانه ۷۰ درصد از کرایه‌خانه‌های این خانواده‌ها را پرداخت می‌کند و ۳۰ درصد بقیه نیز به عهده خود آنهاست.

- پرداخت مقرری ماهانه:

دولت آمریکا به خانواده سربازان کشته شده به صورت ماهیانه مقرری پرداخت می‌نماید، این مقرری براساس میانگین درآمد این خانواده‌ها پرداخت می‌شود. برای آنکه این مقرری به این خانواده‌ها تعلق بگیرد لزومی ندارد که سرپرست خانوار حتما در جنگ کشته شده باشد بلکه فقط کافی است که این سربازان در زمان حیات خود حداقل ۹۰ روز در جبهه‌ها جنگیده باشد.

- تسهیلات نگهداری از فرزندان:

بچه‌های سربازان کشته شدگان در جنگ تا زمانی که به سن ۱۸ سال نرسیده‌اند، تا زمانی که ازدواج نکرده باشند می‌توانند از تسهیلات رایگان تحصیلی و بهداشتی استفاده کنند و بچه‌هایی که به نوعی دچار معلولیت جسمی و ذهنی باشند نیز چه متاهل و چه مجرد تا ۲۲ سالگی از این امکانات بهره‌مند خواهند بود. میزان حقوق زنان بیوه به ازای هر بچه ماهیانه، ۲۸۶ دلار افزایش می‌یابد. برای مادرانی که حقوق کمی دارند و کودکانشان زیر ۵ سال سن دارند، تسهیلات رایگان برای نگهداری از کودکان در نظر گرفته شده است.

- تقدیر از حیوانات آسیب دیده در جنگ:

از برخی از حیواناتی که در جنگ به نوعی در کنار نیروهای انسانی بی هیچ ترسی با دشمن روبرو شده‌اند و یا در این جنگ‌ها آسیب دیده‌اند، با اعطاء لوح و مدال تقدیر شده و در صورتی که این حیوانات زنده باشند، از آن پس از آنها تحت شرایطی ایده‌آل نگهداری می‌شود. (خبرگزاری فارس، ۱۳۹۱/۳/۲۰)

علاوه بر امکانات و تسهیلات نامبرده برنامه‌های مختلفی در راستای تکریم کهنه سربازان آمریکایی اجرا می‌شود که در این قسمت به آن‌ها اشاره می‌گردد:

۱. یادروز و گرامی داشت کهنه سربازان در آمریکا

یازدهم نوامبر، روز بزرگداشت کهنه سربازان در آمریکا هم در سطح ایالتی و هم ملی در سراسر آمریکا تعطیل رسمی شناخته شده است. در عین حال اگر این روز با یکشنبه مصادف شود روز بعد که دوشنبه است نیز تعطیل شده و اگر با شنبه مصادف شود روز قبل از آن که جمعه است تعطیل می‌شود. در سایر کشورها یازدهم نوامبر به عنوان "روز آرمیتیس یا روز یادبود" به احترام امضای پیمان خلع سلاح که منجر به پایان جنگ جهانی اول است جشن گرفته می‌شود (این پیمان علیرغم خصومت‌ها و مخالفت‌های آلمان نهایتاً در ساعت یازده از یازدهمین روز ماه یازدهم سال ۱۹۱۸ میلادی توسط این کشور امضاء شده است). پیشنهاد برگزاری این روز در ابتدا در سال ۱۹۱۹ میلادی توسط رییس جمهور ویلسون به کنگره آمریکا داده شد و ۷ سال بعد در سال ۱۹۲۶ میلادی با تایید رسمی کنگره به عنوان تعطیل ملی در تقویم و تبلیغات به ثبت رسید.

در ماه مه سال ۱۹۵۴ میلادی بنا به پیشنهاد تجار و اتاق بازرگانی کانزاس، یازدهم نوامبر به عنوان روز بزرگداشت تمامی کهنه سربازان اعم از نظامیان جنگی و غیر جنگی با پیگیری کنگره مورد تصویب رییس جمهور آیزنهاور قرار گرفت و به عنوان تعطیل ملی و رسمی هر سال با مراسم راهپیمایی و جشن‌های بزرگداشت کهنه سربازان برگزار می‌شود (Veteran – Wikipedia).

روز گرامی داشت و یادروز کهنه سربازان روز ادای احترام ملی به کهنه سربازان است. روز یادبود، به نشانه پایان جنگ جهانی اول در ۱۱ نوامبر ۱۹۱۸، روز آتش بس نیز نامیده می‌شود. روز آتش بس از لحاظ رسمی در سال ۱۹۲۶ بوسیله قطعنامه کنگره به این نام شناخته شد. در سال ۱۹۵۴ رییس جمهور وقت، برای تکریم تمامی سربازانی که در راه خدمت به کشورشان کشته شدند، نام گذاری روز یادبود را اعلام کرد. در این روز گفته می‌شود:

"پرچم‌ها را برافرازید، مارش‌ها را به صدا درآوردید و بروید برای قدردانی از آن‌ها؛ اما وقتی که شما روز بعد یعنی ۱۲ نوامبر از خواب بیدار می‌شوید، به خاطر بسپارید که هنوز هم روز، روز کهنه سربازان و ایثارگران برای تمامی ایثارگران ماست و آن روز، هر روزی از زندگی آن‌ها خواهد بود."

"۱۱ نوامبر در حال نزدیک شدن است. مبادا که ما این روز را فراموش کنیم. در چنین روزی ما افتخار می کنیم به مردان و زنانی که تمام زندگی شان را فدا کردند تا ما بتوانیم آزاد باشیم".

"مردان و زنانی که شجاعانه زندگی شان را بخشیدند تا این که من و شما امروز بتوانیم آزادی را تجربه کنیم. آن ها امید به آینده را باور دارند. آن ها کشور شان را قبول و باور دارند. آن ها به صلح برای زنده ماندن، حفاظت و امنیت اعتقاد دارند. چگونه ما می توانیم کسانی که زندگی شان فدای ما کرده اند، گرمی و تکریم نماییم؟"

"مهم ترین رفتار احترام آمیزی که شما می توانید انجام بدهید این است که شما آن چه را که در حال انجامش هستید در ساعت ۱۱ صبح در روز ۱۱ نوامبر را برای یک لحظه متوقف کنید. در حالی که شما ساکت هستید، ببینید شید درباره آنچه که دوست دارید، زندگی شما چگونه با شد، البته بدون آزادی که الان شما آن را دارید. شما قادر هستید در جایی که آن را انتخاب کرده اید زندگی کنید. شما قادرید که شغلی را که می خواهید داشته باشید. شما می توانید با کسانی که دوست شان دارید، پیوند و ارتباط داشته باشید. اما آیا شما قادرید عقایدتان را به زبان بیاورید؟ در مورد جایگزین کردن چیز دیگری به جای آزادی فکر کنید".

در سال ۱۹۵۴، زمانی که ۱۱ نوامبر رسماً به عنوان روز کهنه سربازان نام گرفت، رییس جمهور وقت، همه شهروندان را برای همکاری در یک هدف مشترک فراخواند:

"با جدیت تمام فداکاری های تمامی آن هایی را که با شهامت در آن سوی دریاها جنگیدند را به خاطر بسپارید. سربازان ما همیشه با ایثار و از خودگذشتگی به کشورشان خدمت کردند، آن ها در جنگ ها و درگیری هایی همانند جنگ جهانی اول و دوم، جنگ کره، ویتنام، جنگ خلیج فارس و جنگ های عراق و افغانستان جنگیدند. آن ها هم چنین در عملیات های کوچک تر اطراف جهان همانند سومالی، بوسنیا و گرانادا مبارزه کردند و آن ها امروزه مستحق تشکر و قدردانی در روز ایثارگران و در هر روز از سال هستند".

در سال ۲۰۱۲، ادای احترام ملی به سربازان و ایثارگران با این هدف انجام شد که به آن ها گفته شود:

"ما از شما به خاطر وظایف و خدماتی که انجام داده اید، متشکریم و احترام می گذاریم، به فداکاری های تان افتخار می کنیم و قول می دهیم که ایثار و فداکاری های شما برای کشورمان را هرگز فراموش نخواهیم کرد".

در این مراسم دو نفر از هنرپیشگان به عنوان مهمان دعوت شده بودند، البته دیگر مهمانان این مراسم از بین کسانی بود که هنوز در بین ما حضور دارند، یعنی بازماندگان از جنگ جهانی دوم، کره و ویتنام و نیز تمامی کسانی که در راه آزادی در سرتا سر تاریخ آمریکا جان خویش را از دست دادند. در این مراسم از خانواده های آنان نیز تشکر و قدردانی به عمل آمد.

* بیشتر شهرهای بزرگ و کوچک آمریکا در روز کهنه سربازها، خدمات خوبی ارائه می دهند. سربازان تاج گل هایی را برای گرمی داشت یاد دوستان و هم قطاری های شان که در جنگ کشته شدند، بر قبرها می گذارند.

* بیشتر شهرهای بزرگ و کوچک یک مرکز یادبود دارند، یعنی ساختمان یا اتاقی را اختصاص داده اند، برای مردان و زنانی که زندگی شان را به نام آزادی و صلح از دست داده اند.

* ارتباط فیزیکی و چهره ای با یک کهنه سرباز برقرار کنید و با آن ها درباره تجربیات شان صحبت کنید. البته بسیاری از آن ها با آسیب های جسمی و روحی فراوانی به خانه های شان بر می گردند. برخی از آن ها هرگز دو مرتبه از جنگ نام نمی برند، بنابراین اگر با چنین مواردی برخورد کردید، یادآوری دوباره زمان جنگ را از آن ها نخواهید؛ اما درباره آن سربازانی که مشتاق حرف زدن درباره تجربیات شان در جنگ هستند، ارتباط برقرار کنید، عمیقاً به حرف های آن ها گوش دهید و احترام بگذارید برای آن ها که به شما شناخت و درکی را می دهند که ترس از جنگ نداشته باشید.

* اگر شما قادر به پیدا کردن چنین سرباز مشتاقی جهت ارائه تجربیاتش نیستید، شما خودتان می توانید شخصاً دلایل و ریشه های جنگ را بخوانید. بسیاری از مردم گزارش و یا توصیفی از خاطرات شان را از تمامی نبردهای شان را به صورت کتاب و ... مکتوب کرده اند. این خاطرات چشم های شما را به روی شجاعت و فداکاری این سربازان باز می کند.

* یک دفتر یا روزنامه تشکر و قدردانی تهیه کنید و تمامی موهبت ها و نعمت های هر روزتان را در آن یادداشت کنید؛ زیرا آن ها کسانی بودند که زندگی شان را فدا کردند تا این که شما الآن در خوشبختی و رفاه باشید. چیزهایی که شما را هر روز خوشحال می کند به عنوان مثال شریک زندگی تان، فرزندان تان، دوستان تان، آزادی بیان تان و ... را در این دفتر فهرست وار لیست کنید. البته چیزهای خوشایند دیگری را نیز به لیست تان اضافه کنید و مرتب از این لیست ها بازدید کنید تا در زمان سختی و دشواری، شما را به یاد تشکر و قدردانی بیشتری بیندازد.

* به آن کسانی که برای راحتی زندگی شما، جان خود را از دست دادند، افتخار کنید. آیا شما با این روند زندگی تان همان گونه که ادامه دارد، موافق هستید؟ آیا چیزی هست که شما بخواهید آن را تغییر بدهید؟ چه چیزی زندگی شما را بهتر می کند؟ وقتی را در نظر بگیرید، برای در نظر گرفتن این که زندگی شما چگونه می تواند بهتر از گذشته و الآن تان باشد. آن ها مردان و زنانی بودند که نهایت فداکاری شان را نشان دادند که شما بتوانید، بهتر از الآن باشید.

* به فرزندان تان معنی و مفهوم روز کهنه سرباز را یاد بدهید. مطمئن باشید که آنان می فهمند که در آن جا مردان و زنانی بوده اند که جنگیده اند تا این بچه ها الان بتوانند آزاد باشند برای رفتن به مدرسه، آزاد برای بازی کردن با بچه های دیگر، حتی آزاد برای این که تنها بچه باشند (نعمت دوران خوب کودکی). یادتان باشد که آن ها نسل بعدی هستند که ممکن است برای نبرد در یک جنگ فراخوانده شوند.

روز کهنه سرباز، روزی است که ما تمامی احترام و تعظیم مان را نثار مردان و زنانی می کنیم که با شهامت در راه آزادی ما جنگیدند. چه آن ها که در آن روز حضور داشته باشند یا مرده باشند، ولی ما می دانیم که آن ها در میدان جنگ حضور داشتند، آن ها برای ما غصه خوردند، آن ها برای ما گریه کردند و آن ها بالاخره برای ما مردند. آنها مستحق و لایق یک احترام و قدردانی هستند (Romano, 2008)

۲. پارک یادبود کهنه سربازان

تکریم و احترام به کهنه سربازان جنگ یک امتیاز اصلی در این پارک است. این پارک دارای یک مرکز یادبود و نیز پرچم‌های نیروهای مسلح است که هر کدام از شاخه‌های نظامی آمریکا را به خاطر می‌آورد. هم‌چنین در این مرکز یادبود، یک ساعت استوایی آفتابی به نمایش گذاشته شده است. این ساعت دقیقاً برای طول و عرض جغرافیایی این محل طراحی شده است. صفحه ساعت از یک صفحه گرانیت و عقربه‌ای از فلز ضد زنگ ساخته شده است. در واقع این پارک واقعاً یک زمین کوچک است که امکانات رفاهی خوبی دارد. یک تانک ارتشی ۴ نفره از دوران جنگ کره نیز در این پارک وجود دارد.

امکانات رفاهی این پارک شامل: تفرجگاه‌های ساحلی، حیات وحش طبیعی، قایق‌های تفریحی و ... می‌باشد. این پارک در عین حال که به خلیج مکزیک دسترسی دارد در سال ۱۹۶۳ به عنوان مازاد دارایی‌های فدرال به کشور اهداء شده بود. این پارک نزدیک به زمین بیمارستان ایثارگران بایپینس ساخته شده و اهداء وقف به صورت رسمی در سال ۱۹۷۴ بود.

۳. موزه جنگ سرد آمریکا

موزه جنگ سرد یک موزه تاریخی است که در ایالات متحده واقع شده و تمرکز آن بر روی تاریخ جنگ سرد است. این موزه در سال ۱۹۹۶ بوسیله فرانسیس گری پور و جان ولچ جهت حفظ و نگهداری تاریخ جنگ سرد و تعظیم سربازان کهنه کار جنگ سرد تأسیس شد. این موزه یک سازمان خیریه‌ای معاف از مالیات است. این موزه با حمایت و وام‌های کمکی از طرف موزه هوا-فضا، موزه ملی تاریخ آمریکا، گالری چهره‌ها و تصاویر ملی و موزه ملی پست ایجاد شده است. این موزه هم‌چنین در حال همکاری با صاحب موزه جاسوسی بین‌المللی در واشنگتن، موزه جنگ سرد کانادا در اتاوا جهت به نمایش گذاشتن برخی از مصنوعات آنان نیز می‌باشد. کلکسیون موزه دارای مصنوعات و اشیاء جنگ سرد، به ارزش بیش از سه میلیون دلار می‌باشد. این موزه هم‌چنین دارای بزرگترین کلکسیون از اشیای دفاع غیر نظامی در آمریکاست که اصولاً از ستاد فرماندهی دفاع غیرنظامی در واشنگتن به دست آمده است.

فعالیت‌های آموزشی و انتشارات

این موزه فعالیت‌ها و برنامه‌های آموزشی متنوعی را جهت کمک به آموزش نسل آینده درباره جنگ سرد ارائه داده است. سخنگوی موزه از مدارس، دبیرستان‌ها و دانشگاه‌های زیادی جهت آموزش درباره جنگ سرد به دانش‌آموزان بازدید کرده است. این موزه هم‌چنین با شبکه‌های تلویزیونی و کانال‌های آموزشی و ایستگاه‌های دسترسی عمومی زیادی همکاری می‌کند. در روزهای اخیر از زمانی که واشنگتن توطئه، جاسوسی و فعالیت‌های اطلاعاتی بین‌المللی بسیاری را حس کرده است، دولت آمریکا تلاش می‌کند تا ضمن حفظ طرح‌های امنیتی

خودش، طرح های دیگر کشورها را شناسایی کند. در اکتبر ۲۰۰۶ موزه میزبان یک کنفرانس بین المللی در ۵۰ امین سالگرد بحران ۱۹۵۶ لهستان و مجارستان بود ("The Cold War Museum" - Wikipedia).

۴. موزه ملی جنگ جهانی اول و یادبود آزادی

این یادبود آزادی در موزه ملی جنگ جهانی اول و در شهر کانزاس ایالت میسوری واقع شده است. در اکتبر ۱۹۱۹ جمع آوری کمک ها و اعانه ها شروع شد. در اکتبر ۲۰۰۶ دبیر داخلی این بنای یادبود آقای دریک کمپتون، یادبود آزادی را به عنوان یک چشم انداز تاریخ ملی عنوان کرد و در سال ۲۰۱۴ رییس جمهور باراک اوباما، قانون تصویب یادبود آزادی را به عنوان یک بنای یادبود ملی امضاء کرد. این بنای یادبود در داخل پارک پن ولی واقع شده است.

تا زمانی که در ۱۱ نوامبر ۱۹۱۸ جنگ جهانی اول پایان یافت، بسیاری از شهروندان کانزاس میسوری، در جنگ زندگی شان را از دست دادند و به خاطر فداکاری سربازان یک حرکت (جنبش) برای ساخت این بنای یادبود انجام شد. یک گروه ۴۰ نفره از شهروندان مشهور و معتبر، انجمن بنای یادبود را شکل دادند. شورای شهر این انجمن را برای رسیدگی به امکانات این بنای یادبود و سرمایه های آن تأسیس نمود. در کمتر از یک سال، انجمن مدیریت و هدایت سرمایه ها را که شامل ۸۳۰۰۰ کمک کننده و جمع آوری سرمایه ای بالغ بر بیش از ۲/۵ میلیون دلار بر عهده داشته است.

این موزه و بنای یادبود بوسیله یک سازمان غیرانتفاعی و با کمک هیأت مدیره شهر کانزاس هدایت و رهبری می شود.

۵. موزه ملی جنگ جهانی دوم آمریکا

این موزه که در سابق موزه ملی دی-دی نامیده می شد در ناحیه تجاری مرکزی نیوارلند لو سیانا واقع شده است. این موزه بر کمک ها و مشارکتی که بوسیله ایالات متحده برای پیروزی بوسیله متفقین در جنگ جهانی دوم و نبرد نرماندی تمرکز یافته است. این موزه بوسیله کنگره در سال ۲۰۰۳ طراحی شد. بیانیه ماموریت موزه بر تجارب آمریکایی ها در جنگ جهانی دوم تأکید می کند. ساختمان موزه دارای چندین انبار مرتفع و بخش های چند سطحی است که تنها با اتاق های طبقه اصلی به همدیگر متصل می شود. این موزه تنها بر جنگ ها و حملات در نرماندی تأکید ندارد، بلکه هم چنین استراتژی های دول متفقین را در حملات هسته ای به هیروشیما و ناکازاکی نشان می دهد.

برخی تعجب می کنند که چرا موزه ملی جنگ جهانی دوم در نیوارلند واقع شده است، نیوارلند شهری است که برای دیگر توریسم ها شناخته شده؛ ولی هیچ ارتباط و پیوندی با تاریخ نظامی گری قرن ۲۰ ندارد. این موزه

تمرکز اولیه اش بیشتر بر روی حملات زمینی- دریایی به نرماندی بود و بعدها یک گالری از حملات آبی - خاکی به جنگ اقیانوس آرام را مورد بررسی و کاوش قرار داد. شهر نیوارلند برای پروژه چنین موزه ای طبیعی بود. موزه بعدها بعلت طوفان کاترینا که نیوارلند را ویران کرد، در سال ۲۰۰۵ تعطیل شد و سه سال بعد از آن بازگشایی مجدد شد ("American National Museum of World War II" - Wikipedia).

۶. موزه جنگ برانسون در آمریکا

موزه سربازان کهنه کار برانسون در ایالت میسوری واقع شده است. همه سربازان خدمات نیروی مسلح آمریکا در این موزه نمایش داده شده حتی آن چه که در طی جنگ های اولیه و یا برخوردهای بین المللی صورت گرفته همانند جنگ جهانی اول و دوم، درگیری های کره، جنگ ویتنام و حتی عملیات طوفان صحرا در این موزه نمایش داده شده است. هنگام بازدید از این موزه شما با افتخارآفرینی مردان و زنانی که قهرمان جنگ بوده اند، آشنا می شوید.

موزه شامل ده سالن بزرگ است که همه مصنوعات جنگ ها و درگیری های قرن ۲۰ را به نمایش می گذارد. همانند بسیاری از مکان های یادبود جنگی، موزه سربازان برانسون نیز احترام، سپاس و قدردانی خود را به تمامی مردان و زنانی که در طی این نبردها کشته شده اند با نوشتن اسامی آن ها بر روی دیوارهای موزه نشان می دهد. نقطه عطف در این موزه این است که بزرگ ترین مجسمه های یادبود برنز را در موزه برانسون می توان مشاهده نمود. شاهکار هنری شگفت ۵۰ چهره از وضعیت واقعی سربازانی که در حال تصرف یک ساحل شنی هستند، در حالی که هر و وضعیت و موضع نشان دهنده یک سرباز جنگی از هر ۵۰ ایالت آمریکا می باشد، در این موزه به نمایش گذاشته شده است (Branson Museum Honors Armed Services Veterans).

مشکلات و مصائب کهنه سربازها

اگر بخواهیم درست قضاوت کنیم علاوه بر ارائه تسهیلات و خدمات رسانی ها به کهنه سربازان (بویژه کهنه سربازان آمریکایی که با جنگ افروزی های سال های اخیر آمریکا رو به افزایش بوده اند) باید از مشکلات و مصائب کهنه سربازها نیز سخن گفت.

بهبود در خدمات و معالجات نظامی برای کهنه سربازها مستمر و در عین حال کامل و جامع است، هر چند که برخی از کهنه سربازها، سازگاری و تطبیق مجدد با یک زندگی معمولی را مشکل و سخت می پندارند. با تمامی این امکاناتی که دولت آمریکا در اختیار بازگشتگان و بازماندگان جنگ هایش در نظر گرفته، بسیاری از موسسه ها خصوصی با این اعتقاد که در حق این افراد اجحاف شده است، سعی دارند تا آن ها را یاری کنند. به اعتراف برخی از این موسسه ها، اکثر آسیب دیدگان جنگ چه به لحاظ روحی و چه به لحاظ جسمی، برای گرفتن تسهیلات پزشکی باید ۱۲ تا ۱۸ ماه، در لیست انتظار باقی بمانند.

این در حالی است که ۸۳ درصد از این سربازان به راحتی نمی‌توانند به آغوش خانواده بازگردند و با جامعه رابطه برقرار کنند. بسیاری از این افراد تا مرز خودکشی نیز پیش می‌روند، آن‌چنان‌که براساس آمارهای منتشر شده سالانه ۱۲ هزار مورد اقدام به خودکشی در میان سربازان آمریکایی بازگشته از جنگ گزارش شده است. همچنین بنابراین آمارها، زمانی که سربازان در جنگند ۴۰ درصد از خانواده‌هایشان برای تامین زندگی‌شان مجبورند به شغل دوم و گاه سوم روی آورند (محمدی، ۱۳۹۱).

عنوان یک مقاله ای در متروی لندن در ژانویه ۲۰۱۰ این گونه بود: کهنه سربازان مستعد خودکشی اند و یک گزارشی از موسسه سلامت روانی نقل شده بود که مراقبت و توجه نسبت به سربازان جنگ در افغانستان، کافی نیست و بسیاری از آن‌ها به محض برگشت شان به کشور در مشکلاتی همانند نوشیدن الکل (مشروبات)، جرم، خودکشی و ... غرق می‌شوند. در واقع در آمریکا نرخ خودکشی در بین کهنه سربازان ۳۰۰ درصد نسبت به میانگین ملی است. همچنین نامه‌ها و اظهار نظرهایی از کهنه سربازان و ایثارگران در ارتباط با نارضایتی نسبت به برنامه‌های دولت آمریکا و نیز برنامه‌های اداره امور ایثارگران آن‌جا وجود دارد. بیشتر این نگرش‌های منفی و نارضایتی‌ها از سوی کسانی است که در دوره جنگ ویتنام خدمت کرده‌اند.

همچنین آمار ارقام سال ۲۰۰۹ نشان می‌دهد که کهنه سربازهایی که در زندان بودند، دو برابر آن‌هایی بودند که همزمان در لشکر نظامی بریتانیا در افغانستان مشغول نبرد بودند. عموماً بی‌خانمان‌ها، کارتن خواب‌های خیابانی و از کار افتادگان در این گزارش بیشتر به چشم می‌خورند. تحقیقاتی که بوسیله موسسه خیریه بی‌خانمان‌های بریتانیای کبیر و ... صورت گرفته نشان می‌دهد که یک چهارم افراد بی‌خانمان قبلاً در نیروهای مسلح خدمت کرده‌اند. روزنامه تایمز نیز گزارش داده است که تا ۲۵ سپتامبر ۲۰۰۹ در انگلیس و ویلز، تعداد کهنه سربازهای نظامی که در زندان به سر می‌برند، نسبت به ۶ سال قبل دو برابر شده است.

۲. انگلستان

دولت انگلستان برای افرادی که به نوعی در جنگ‌های گذشته مشارکت کرده‌اند و خانواده‌هایشان، تسهیلاتی را در نظر گرفته است که از مقرری ماهانه مادام‌العمر گرفته تا کمک هزینه خرید خانه و تحصیلات رایگان را شامل می‌شود.

امکانات و خدماتی برای سربازان در حال جنگ یا بازگشته از جنگ

سربازانی که در جنگ به سر می‌برند و خانواده‌هایشان نیز به همراه آنان از انگلستان خارج شده‌اند، می‌توانند تا هنگامی که به انگلستان بازنگشته‌اند به طور رایگان از خانه‌های سازمانی ارتش، بهره‌مند شوند. تأمین هزینه خانواده این سربازان اگر چه به عهده سرپرست خانوار است ولی در مواقع اورژانسی، همانند مسافرت اجباری برای دیدن یکی از بستگان که در بستر بیماری است، ارتش تسهیلات ویژه‌ای در نظر گرفته است. برای این سربازان و خانواده‌هایشان تسهیلات پزشکی نیز به طور رایگان در نظر گرفته شده است که شامل مراقبت‌ها و مشاوره‌های روانی، دندانپزشکی، اعمال جراحی، زایمان و واکسیناسیون است. به عنوان مثال در طول جنگ افغانستان کارشناسان و متخصصان مجرب اعصاب و روان حضور داشتند. هر سرباز در صورتی که مشکل خاصی هم نداشت، هر سه ماه یکبار تحت مشاوره قرار می‌گرفت. ارائه خدمات به سربازان بازگشته از جنگ نیز به شرایط مالی، جسمی و روحی آنان بستگی دارد. از نزدیک به هفت سال پیش، ارتش انگلستان مؤسسه‌ای با عنوان ABF را تأسیس کرده که وظیفه اصلی او کمک رسانی به سربازان سابق ارتش و خانواده‌هایشان به ویژه در شرایط بحرانی چون کهولت سن، ناتوانی جسمی، بیماری روحی، بیکاری و بی‌خانمانی است. این نهاد دولتی، بخش قابل توجهی از هزینه‌های خود را با کمک مردم عادی و مؤسسات خصوصی تأمین می‌کند و تسهیلاتی را که برای بازماندگان سربازان کشته شده در جنگ در نظر می‌گیرد به شرح زیر است:

- حمایت از همسر سربازان کشته شده در جنگ

همسران سربازان کشته شده در جنگ می‌توانند تا زمانی که به طور رسمی یا غیررسمی شخص دیگری را برای زندگی انتخاب نکرده باشند از تسهیلاتی ویژه استفاده کنند.

- هزینه‌های به خاک سپاری

این هزینه‌ها به طور کامل توسط ارتش انگلستان پرداخت می‌شود ولی خانواده سرباز متوفی باید تقاضای دریافت این هزینه را بدهد و برای این کار نیز تنها تا سه ماه پس از تدفین فرصت دارند.

- مقرری ماهانه و مادام‌العمر

بسته به سن هم‌سر سرباز کشته شده در جنگ و میزان درآمد ماهانه‌اش این مقرری برای او در نظر گرفته می‌شود. به این درآمد، اگر سرباز در زمان مرگش در ارتش بوده باشد، مالیات اختصاص نمی‌یابد. البته دریافت این مقرری بسته به شرایط بازمانده، در بیشترین سطح یا پایین‌ترین سطح پرداخت می‌شود. در صورتی که هم‌سر بازمانده در ارتش از درجه بالایی برخوردار بوده، بپوه ۴۰ سال یا بیشتر از عمرش گذشته باشد، زیر ۴۰ سال داشته باشد و دارای کودکی واجد شرایط باشد، بپوه زیر ۴۰ سال باشد و قادر به تأمین نیازهای زندگی‌اش نباشد، مقرری با سطح بالا را دریافت خواهد کرد و از سن ۶۵ سالگی به بعد نیز این مقرری افزایش می‌یابد و در دو مقطع دیگر یعنی ۷۰ سالگی و ۸۰ سالگی نیز بر این مبلغ افزوده می‌شود. البته کسانی که شرایط بالا را نداشته باشند، مقرری با سطح پایین را دریافت می‌کنند تا زمانی که در فهرست بالا قرار گیرند که از آن پس مقرری آنان نیز افزایش خواهد یافت. این مقرری از یک روز پس از مرگ فرد، چه در زمان مرگ در ارتش خدمت می‌کرده و چه بازنشسته ارتش بوده، به خانواده‌اش تعلق می‌گیرد و در صورتی که فرد در زمان مرگ در خدمت ارتش نباشد، خانواده موظفند در کمتر از سه ماه پس از مرگ، درخواست خود را تسلیم ارتش کنند.

- تسهیلات شغلی

بازماندگان سربازان کشته شده در جنگ و یا ارتشی‌های متوفی، به طور رایگان و در برخی موارد نیمه رایگان می‌توانند از مراکز آموزشی ارتش استفاده کنند تا برای شغل مورد نظرشان آمادگی لازم را بیابند. در این زمینه مراکز بسیاری به صورت دولتی و خصوصی وجود دارد که به افراد مشاوره‌های لازم را می‌دهد.

- تسهیلات مسکن

بر اساس قانون مسکن مصوب سال ۱۹۸۵، سربازان بازگشته از جنگ و خانواده‌های سربازان کشته شده در جنگ می‌توانند از تخفیف ویژه‌ای در رابطه با رهن و اجاره مسکن بهره بگیرند. در رابطه با خرید خانه نیز ارتش موظف است که با توجه به شرایط مالی فرد، از ۱۵ تا ۵۰ درصد از مبلغ خرید خانه (تا سقف ۷۵ هزار پوند) را به شخص پرداخت کند.

- حمایت از فرزندان سربازان کشته شده در جنگ

علاوه بر فرزندان سربازان کشته شده در جنگ یا ارتشی‌های متوفی، فرزندخوانده‌ها و یا کسانی دیگری که به نوعی وابستگی مالی به شخص متوفی داشته باشند می‌توانند از این تسهیلات استفاده کنند.

البته این افراد نیز باید یا کمتر از ۱۸ سال سن داشته باشند و یا به طور تمام وقت مشغول تحصیل باشند و کمتر از ۲۳ سال سن داشته باشند.

همچنین اگر این افراد به هر دلیلی قادر به تأمین معاش خود نباشند مثلاً دارای معلولیت جسمی یا روانی باشند می‌توانند بدون محدودیت از این امکانات استفاده کنند.

این امکانات از مقرری ماهانه تا تحصیل نیمه رایگان و رایگان را در بر می‌گیرد.

البته در کنار تحصیل رایگان، کودکان زیر شش سال نیز می‌توانند به صورت رایگان و نیمه رایگان از مهدکودک استفاده کنند. میزان تخفیف هر مدرسه و مهد از قانون خاصی پیروی نمی‌کند و بستگی به تصمیم مدیر یا پایه‌گذار آن مؤسسه دارد (محمدی، ۱۳۹۱).

در این قسمت به برخی دیگر از برنامه‌های فرهنگی در راستای گرامیداشت سربازان جنگ در انگلیس اشاره می‌شود.

۱. یادروز بزرگداشت سربازان جنگ

این روز به عنوان روز کشته شدگان جنگ جهانی اول و دوم در انگلیس شناخته شده است، که پس از پایان جنگ جهانی اول به خاطر گرمی داشت یاد و خاطره اعضای نیروهای مسلح ارتش که در راه انجام وظیفه جان باخته‌اند، در بین دولت‌های عضو کشورهای مشترک المنافع برگزار می‌شود. این روز یادبود رسمی است و سیله کینگ جرج در ۷ نوامبر سال ۱۹۱۹ طراحی شد و در دوره‌های مختلف به عنوان روزهای خاصی برای گرمی داشت یاد جنگ در بسیاری از کشورهای غیر مشترک المنافع شناخته شده است.

روز یادبود در ۱۱ نوامبر جهت یادآوری پایان درگیری‌های جنگ جهانی اول در اواخر ۱۹۱۸ برگزار شد. این خصومت و درگیری رسماً در ساعت ۱۱ از یازدهمین روز و در ماه یازدهم (نوامبر) پایان یافت، بر طبق آتش‌بسی که به وسیله نمایندگان آلمان و کشورهای دوست بین ساعت ۵ صبح اعلام گردید. جنگ جهانی اول رسماً با امضای معاهده ورسای در ۲۸ ژوئن ۱۹۱۹ پایان یافت. این یادبود و خاطره به خارج از روز آتش‌بس هم کشیده شد و تداوم یافت برای این که بر روی همان تاریخ نشانه گذاری شود.

➤ روز خشخاش قرمز رنگ (poppy day)

اولین روز آتش‌بس به میزبانی کینگ جرج، یک مهمانی ضیافت به افتخار رییس جمهور فرانسه در غروب ۱۰ نوامبر ۱۹۱۹ در قصر باکینگهام برگزار شد. خشخاش قرمز رنگ، یک نماد آشنا در روز یادبود شده است. این

خشخاش ها در جنگ جهانی در بعضی از مناطق جنگی فلندرس شکفته می شد و رنگ قرمز درخشان آن، نمادی برای خون های ریخته شده در جنگ بود به همین دلیل ۱۱ نوامبر را در انگلستان poppy day می نامند. گویا در ساعت ۱۱ چنین روزی در سال ۱۹۱۸ یعنی یازدهمین روز از یازدهمین ماه سال جنگ جهانی اول به پایان رسید (برخی به همین دلیل عدد ۱۱ را عدد پایان جنگ می دانند).

در سال ۱۹۱۵ (یعنی ۳ سال پیش از پایان جنگ) پس از شعر جان مک کری تحت عنوان In Flanders Fields، گل سرخ رنگ poppy به عنوان سمبل کشته شدگان در میدان شناخته شد. می گویند این گل خاصیتی دارد که بذر آن حتی اگر یک سال هم در خاک بماند رشد نخواهد کرد مگر اینکه زمین شخم زده شود (خاک آن بهم بخورد).

در سال ۱۹۱۸ خانم مویرا میخائیل شعری با نام We shall keep the faith سرود و در آن عنوان نمود که وی برای گرامی داشت کشته شدگان در این روز گل poppy را به لباس خود می آویزد. از آن پس هر سال مردم انگلستان در چنین روزی این عمل را تکرار می کنند تا یاد و خاطره قربانیان میدان جنگ را گرامی بدارند (<http://persianblog.com>)

➤ مراسم روز یادبود در انگلستان

در بریتانیا، آیین رسمی در نزدیک ترین یکشنبه به ۱۱ نوامبر است، یکشنبه یادبودی که با دو دقیقه سکوت برگزار می شود. مراسم در یک بنای یادبود جنگ محلی و معمولاً بوسیله شعب محلی لشکر سلطنتی بریتانیا برگزار می شود. معمولاً تاج گل هایی با گل های خشخاش (کوکنار) توسط نمایندگان، نیروهای مسلح، رهبران انجمن های محلی گذاشته می شود. به علاوه مقداری از این تاج گل ها توسط سازمان های محلی که شامل سازمان های عضو ارتش، دانشجویان دانشکده افسری، مردان پیشاهنگ، زنان پیشاهنگ، آمبولانس ها و تشکلات مسیحیان می شود، نیز گذاشته می شود. در اغلب شهرهای بزرگ و کوچک شروع و پایان ۲ دقیقه سکوت بوسیله آتش زدن یک قبضه توپخانه است. بسیاری از کارفرمایان و بازرگانان، پرسنل، کارمندان و مشتریان شان را دعوت به مشاهده دو دقیقه سکوت در ساعت ۱۱ صبح می کنند. اسب های گاری کش خم شده و می ایستند، به نظر می رسد که این کار را به اختیار خودشان انجام می دهند. برخی از افراد به احترام کلاهشان را از سر برمی دارند و بقیه نیز سرهایشان را خم می کنند. در آن جا سربازان کهنه کار و مسنی دیده می شود که بطور ناخودآگاه در حال لیز خوردن هستند و تعادلی ندارند. با دیدن این صحنه ها، زن مسنی مشغول پاک کردن اشک هایش می شود. هر کسی که آن جا حضور دارد، خیلی آرام و ساکت می ایستد. در مجموع خاموشی و سکوت معنی داری بر آن جا حکم فرماست. این مراسم و سکوت در آن، در کل شهر گسترده شده و به طور خیلی واضح و بدیهی بر همه مردم اثر می گذارد؛ اما این سکوت، تقریباً یک درد است، همراه با معنویت یاد و خاطره جنگ و افراد کشته شده در آن، که بر همه شهر سایه انداخته است.

➤ برگزاری مراسم یادروز بزرگداشت سربازان جنگ در کشورهای مشترک المنافع

سنت و رسم مشترک در بریتانیا، کانادا، افریقای جنوبی آنزاس شامل یک یا دو دقیقه سکوت در ساعت ۱۱ از روز یازدهم از ماه نوامبر بود، به عنوان نشانه زمانی یا علامتی در بریتانیا آن هنگام که آتش بس موثر واقع شد. خدمات گرامی داشت یادمان‌ها در بسیاری از کشورهای مشترک المنافع عموماً شامل به صدا درآوردن شیپور عزا بعد از زمان سکوت یا صدای شیپور بیداری می باشد. خدمات دیگر هم چنین شامل گذاشتن تاج گل به افتخار کشته شدگان جنگ، مراسم شکرگزاری، خواندن دعا و سرود ملی است.

مناسک اصلی کشورهای مشترک المنافع در بنای یادبود سربازان گمنام، برگزاری یک شب زنده داری سنتی است. شیپور عزا به عنوان یک شیپور رایج و معمول، تعطیل شدن روز جنگ را اعلام می کند. در اهداف نظامی ارتش، بیدار باش (شب زنده داری) سنتی شبانه بر روی کشته شدگان نه فقط جهت فراموش نکردن آن ها بوده است؛ بلکه بدین خاطر بوده که آیا آن ها واقعاً مرده بودند و یا این که ممکن است در بی هوشی یا کما باشند. هم چنین جهت مراقبت از آن هایی است که یا در حال قطع عضو شدن و یا از بین رفتن توسط دشمن هستند و یا ترس از طعمه شدن آن ها توسط لاشخورها وجود دارد. همین عمل باعث می شود که مراسم بیشتر از آن که به عنوان یک مراسم یادبود شناخته شود، یک عمل تعهد و التزام برای حفظ حرمت و شرف کشته شدگان جنگ محسوب گردد. این کار به وسیله استفاده اختصاصی در بنای یادبود سربازان گمنام و قرار دادن تاج گل در آن ها افزایش پیدا کرده است.

➤ مراسم یادبود کشته شدگان لشکر سلطنتی انگلیس

مراسم اصلی در وایت هال در مرکز لندن برای مقامات عالی رتبه، مردم عامه و نیز گروه های تشریفاتی از نیروهای مسلح و نیروهای غیرنظامی همانند ناوگان بازرگانی و گارد ساحلی سلطنتی برگزار می شود. اعضای خانواده سلطنتی به طرف دفتر وزارت امور خارجه و دفتر کشورهای مشترک المنافع راه افتاده و بعد از تجمع در سمت راست بنای یادبود سربازان گمنام، جهت برگزاری مراسم سکوت در ساعت ۱۱ صبح منتظر می مانند. پس از آن شیپور عزا توسط شیپورچی ها به صدا در می آید و دسته و تاج گل هایی توسط ملکه و اعضای عالی رتبه دولتی در آن قسمت گذاشته می شود. نخست وزیر و رهبران احزاب سیاسی از تمامی بخش های انگلیس، اعضای کمیسیون ار شد کشورهای مشترک المنافع به نمایندگی از دولتشان، وزیر امور خارجه به نمایندگی از کشورهای تحت الحمایه انگلیس و دیگر اعضای خانواده سلطنتی از بالکن دفتر وزارت امور خارجه به مراسم نگاه می کنند. قبل از شروع مارش، اعضای خانواده سلطنتی و عامه مردم سرود ملی می خوانند. پس از مراسم، کهنه سربازهای قدیمی رژه ای از خود را به نمایش می گذارند و اعضای خاندان سلطنتی به آن ها سلام نظامی داده و ادای احترام می کنند.

۲. موزه ملی کهنه سربازان در انگلیس (CWM)

موزه ملی کهنه سربازان ویتنامی، یک فضای گسترده از مصنوعات دستی و دیگر اشیاء است که تقریباً در طول ۲۰ سال جمع آوری شده است. بسیاری از این اشیاء بوسیله سربازان و اعضای خانواده های آنان به آن جا اهدا شده است. البته بعضی اشیاء دیگری نیز از برخی نهادها مثل بنای یادبود جنگ استرالیا به آن جا اهداء شده است. این کلکسیون کارش را از اهدای اشیای کوچک شروع کرده و تا الآن که فرایند نسبتاً پیچیده تری را در پیش گرفته است. همانند هر مجموعه ای در این جا نیز اشیاء پس از دریافت رسید تحویل داد می شوند، ارزیابی شده و نهایتاً از طرف کلکسیون پذیرفته یا رد می شوند. آن اشیایی که پذیرفته شده اند، پس از تمیز کردن، نگهداری و آماده نمایش می گردند. این فرایند ممکن است که ساده به نظر برسد؛ اما واقعاً به ساعت ها کار نیاز دارد. البته به موارد فوق، کارهایی همانند حفاظت و چرخاندن اشیاء به نوبت جهت نمایش دادن، حفاظت اشیاء از به غارت رفتن، خطرات اشعه ماوراء بنفش، گرد و خاک و دیگر خطرات محیطی را نیز بایدست اضافه نمود. هم چنین نیاز به پیشرفت دایم و به روز کردن این نمایشگاه که بوسیله نه فقط نیاز به کار داوطلبانه دارد، بلکه همچنین داشتن سرمایه مناسب نیز لازم است.

---

۳. موزه باشکوه جنگ در انگلیس

موزه باشکوه جنگ (IVM) یک سازمان موزه ملی بریتانیایی است که با شعبه هایش در ۵ نقطه از انگلستان وجود دارد. موزه باشکوه جنگ در سال ۱۹۱۷ با هدف حفظ تلاش ها و فداکاری های نظامی امپراطوری بریتانیا در جنگ جهانی اول تاسیس شد. در سال ۲۰۱۲ هدف موزه، فراهم نمودن و تشویق مطالعه و درک تاریخ زمان جنگ و تجربیات آن بود. این موزه برای بازدید عموم در سال ۱۹۲۰ افتتاح شد و در سال ۱۹۲۴ به مجموعه نهاد سلطنتی انتقال داده شد و سرانجام در سال ۱۹۳۶ بیمارستان سلطنتی بتلهم مالک دائمی آن گردید. در زمان شروع جنگ جهانی دوم، موزه در قسمت تدارک کلکسیون و حضور مراجعه کنندگان در آن گسترش خوبی یافت؛ اما پس از جنگ جهانی دوم دچار یک رکود گردید. تا این که پس از کش و قوس های فراوان، در سال ۲۰۱۲ به موزه باشکوه جنگ (IVM) تبدیل گردید. این موزه بوسیله کمک های دولتی، خیرین نیکوکار و تولید درآمد از طریق فعالیت های تجاری همانند خرده فروشی، پروانه اشتغال و چاپ تأمین می گردد.

تاسیس موزه: ۱۹۱۷-۱۹۲۴

در سال ۱۹۱۷ آلفرد موند به نخست وزیر دیوید لیود جرج پیشنهاد تأسیس موزه ملی جنگ را داد. این پیشنهاد پذیرفته شد و کمیته ای به ریاست آقای موند، نظارت بر محتوای مجموعه را بر عهده گرفت. ضرورت توجه برای نمایش و انعکاس تجارب شخصی سربازان وجود دارد تا مبادا این که آثار کلکسیون به اثر مرده ای تبدیل شود. این موزه در ۱۹۲۰ افتتاح شد. در طی مراسم افتتاحیه آلفرد موند، به نمایندگی از بقیه به ایراد سخنرانی

پرداخت. وی گفت که او امیدوار است که این موزه بوسیله کسانی که در جنگ ها شرکت داشته اند، تکمیل گردد، یعنی یک مثال یا شرحی از فداکاری های کسانی است که در جنگ بوده اند. اما بنای یادبود تنها یک یادمان افتخار و شهرت نظامی نیست؛ بلکه ضبط و حفظ زحمات و از خود گذشتگی های نظامیان می باشد.

جابه جایی و انتقال ۱۹۲۴-۱۹۳۶

در سال ۱۹۲۴ موزه به ساختمان نهاد سلطنتی انتقال داده شد. با این که این مکان جدید در مرکز و یک منطقه معتبر و معروف بود؛ اما معلوم شد که مکان جدید کوچک و ناکافی است. این ساختمان بوسیله جیمز لوپس طراحی شد.

۳. استرالیا

کشور استرالیا همچون دیگر کشورهای جهان تاکنون درگیر جنگ های زیادی بوده که در این میان بیش از همه در دو جنگ جهانی اول و دوم بیشترین صدمه را دیده است. در جنگ جهانی اول که سال ۱۹۱۴ آغاز شد و چهار سال به طول انجامید، چهارصد و شانزده هزار سرباز استرالیایی شرکت کردند که در این میان ۶۰ هزار سرباز استرالیایی نیز کشته شدند.

در این قسمت به برخی از برنامه های فرهنگی، خدماتی و رفاهی که ویژه سربازان جنگ اجرا می شود اشاره می گردد:

- پرداخت مستمری مادام العمر

در این کشور همچون دیگر کشورهای جهان علاوه بر بزرگداشت کشته شدگان جنگ، با در نظر گرفتن تسهیلات ویژه ای تلاش می شود تا از آسیب دیدگان جنگ و خانواده سربازانی که در این جنگ ها کشته شده اند، گذران زندگی را برای آنها راحت تر کنند.

در استرالیا به سربازان بر اساس وضعیت جسمانی آنان و میزان آسیبی که در جنگ دیده اند غرامت پرداخت می شود. این غرامت تنها به سربازان آسیب دیده تعلق نمی گیرد و خانواده سربازان کشته شده (بیوه یا بیوه ها و فرزندان) نیز می توانند از این منبع درآمد برخوردار شوند.

همچنین علاوه بر همسر و فرزندان فرد متوفی، پارتنر او (شخصی که به صورت رسمی با سرباز ازدواج نکرده ولی با او در ارتباط بوده) نیز می تواند از ارتش غرامت بگیرد.

همچنین از اواخر دهه ۹۰ تاکنون در کشور استرالیا به تصویب رسیده که این مقرری مشمول حال کسانی که در یک رابطه همجنس‌بازی نیز بوده‌اند، می‌شود.

این مقرری به صورت مادام‌العمر هر دو هفته یک‌بار به فرد پرداخت می‌شود. میزان این مقرری سالی دو بار در ماه‌های مارس و سپتامبر مورد بررسی قرار می‌گیرد تا با توجه به هزینه‌های زندگی (نرخ تورم) و همچنین میزان دستمزد فرد در این باره تصمیم گرفته شود.

حداکثر میزان این غرامت در حال حاضر ۷۵۵ دلار و ۵۰ سنت استرالیا است. البته همه موارد بالا وابسته به این است که بازمانده ازدواج نکرده باشد و یا وارد یک رابطه جدید نشده باشد.

این مقرری حتی در صورتی که فرد حقوق بگیر باشد یا منبع درآمدی ثابت داشته باشد نیز به او پرداخت می‌شود، ولی در صورتی که از نهاد دولتی دیگری چون «سنتر لینک»، به او غرامت یا مقرری پرداخت شود، دیگر هیچ غرامتی از سوی ارتش استرالیا به او پرداخت نخواهد شد.

«سنتر لینک»، نهادی دولتی است که توسط دپارتمان خدمات انسانی به منظور پرداخت هزینه‌های تامین اجتماعی تاسیس شده است.

- پرداخت مقرری تکمیلی

این مقرری علاوه بر مقرری یاد شده، در شرایطی خاص به افراد یا خانواده‌هایشان پرداخت می‌شود، مانند زمانی که فرد از هر دو چشم نابینا باشد یا به لحاظ جسمی، روحی و هوشی دچار مشکل جدی باشد.

همچنین اگر فرد به هر دلیلی نتواند حداقل ۳۰ ساعت در هفته کار کند یا هر یک از این ناتوانی‌ها باعث شود که او در دو سال آینده ناتوان از کار کردن باشد، این مقرری تکمیلی به او تعلق می‌گیرد.

- پرداخت غرامت سنی

این مقرری به زنان و مردانی تعلق می‌گیرد که ۶۵ سال یا بیشتر سن داشته باشند.

بیشترین مقدار این مقرری ۲۵۸ دلار و ۹۰ سنت استرالیا است که هر دو هفته یک بار به فرد پرداخت می‌شود.

این مقرری همچون دو مورد بالا از مالیات معاف است و در صورتی که به هر دلیلی از هر یک از این مقرری‌ها مالیات کسر شده باشد، در پایان هر سال مالی مبلغی به فرد پرداخت می‌شود.

هر سه مورد یاد شده (مقرری مادام‌العمر، مقرری تکمیلی و مقرری مربوط به کهولت سن) حتی در صورتی که فرد از کشور دیگری غرامت جنگی دریافت کرده باشد، باز هم شامل حال او می‌شود.

- امکانات تحصیلی

فرزندان و فرزندخوانده‌های سربازان و کشته شدگان جنگ اگر کمتر از ۱۶ سال سن داشته باشند در هر شرایطی می‌توانند از تسهیلات تحصیل رایگان برخوردار شوند ولی در صورتی که از ۱۶ تا ۲۵ سال سن داشته باشند برای برخورداری از این تسهیلات باید به صورت تمام وقت تحصیل کنند مگر آن که به دلایل جغرافیایی در منطقه‌ای زندگی کنند که امکان برخورداری از تحصیلات تمام وقت برای آنان وجود نداشته باشد یا به دلایل اقتصادی، سلامت و دانشگاهی، توانایی تحصیل تمام وقت را نداشته باشند.

تسهیلات تحصیلی علاوه بر فرزندان، مشمول فرزندخوانده، نوه، برادر و خواهر اصلی و ناتنی اعضای ارتش، اعضای سابق ارتش و سربازان کشته شده در جنگ می‌شود.

در صورتی که دانش‌آموزان به هر دلیلی مجبور باشند تا برای ادامه تحصیل از خانه و محل زندگی شان فاصله بگیرند، به آنان امکانات سکونتی داده خواهد شد.

همچنین به این افراد کمک هزینه سفر، کمک هزینه اجاره مسکن، مشاوره و راهنمایی تحصیل نیز داده می‌شود. حتی در صورتی که دانش‌آموز در محل زندگی‌اش به دلیل خشونت خانواده یا شرایط نامناسب مجبور شود جدا از خانواده زندگی کند، این کمک هزینه‌ها به او تعلق می‌گیرد.

- تسهیلات بهداشتی و درمانی

سربازان بازگشته از جنگ چه آنان که در این جنگ آسیب دیده باشند و چه آنان که از سلامت کامل برخوردار باشند و خانواده‌هایشان و همچنین خانواده سربازان کشته شده در جنگ در بسیاری از موارد به صورت رایگان می‌توانند از تسهیلات بهداشت و درمان برخوردار شوند.

اگر سربازی در جنگ دچار معلولیت جسمی یا ذهنی شده باشد، از سوی نهاد دولتی «سنتر لینک» یا ارتش، برای او پرستار در نظر گرفته می‌شود تا بر اساس نیاز فرد معلول به صورت تمام وقت یا پاره وقت در رفع نیازهای روزانه‌اش به او کمک کند.

همچنین در سیستم بهداشت و درمان کشور استرالیا سه کارت پزشکی درمانی به نام‌های کارت طلایی، کارت سفید و کارت نارنجی وجود دارد که بر اساس هر کدام خدمات خاصی در اختیار مشترکان قرار می‌گیرد:

۱. کارت طلایی

دارندگان کارت طلایی با استفاده از آن می‌توانند به صورت رایگان از خدمات پزشکی و روانپزشکی برخوردار شوند. البته در برخی موارد چون موارد دارویی و دندانپزشکی، بخشی از هزینه‌ها به عهده خود فرد است.

۲. کارت سفید

این کارت تنها ویژه کسانی است که بر اثر جنگ دچار معلولیت جسمی یا ذهنی شده باشند.

۳. کارت نارنجی

این کارت موارد درمانی و پزشکی را شامل نمی‌شود و تنها با استفاده از آن بخش زیادی از داروها، رایگان در اختیار فرد قرار می‌گیرد.

- اشتراک رایگان مجله پزشکی MHPE

این مجله سه بار در سال، طی ماه‌های مارس، جولای و نوامبر هر سال منتشر می‌شود و شامل مقالات و مطالب پزشکی مفیدی است که توسط استادان دانشگاه‌ها، پزشکان و متخصصان به نگارش درآمده است.

- مشاوره‌های پزشکی و روانپزشکی رایگان

سربازان و خانواده‌هایشان می‌توانند به صورت رایگان با پزشک یا روانپزشک مشاوره کنند و در صورت نیاز تحت درمان قرار گیرند.

- برگزاری هفته سلامت سربازان و بازماندگان جنگ

این هفته هر سال در ماه اکتبر با موضوعی خاص برگزار می‌شود و در آن مدت خدمات ویژه پزشکی و بهداشتی در اختیار سربازان و خانواده‌هایشان و بازماندگان جنگ قرار می‌گیرد (محمدی، ۱۳۹۱).

۱. برگزاری روز یادبود سرباز جنگ در استرالیا

کشور استرالیا در کنار کشورهای نیوزیلند، کانادا و ایالات متحده آمریکا هر سال ۱۱ نوامبر را به یاد آنان که جانشان را در جنگ از دست داده‌اند، به عنوان روز صلح نامگذاری کرده و در این روز با برگزاری مراسم مختلف یاد این افراد را گرامی می‌دارد.

روز یادبود در استرالیا همیشه در ۱۱ نوامبر بدون توجه به روز هفته برگزار می‌شود و یک تعطیلی عمومی نیست. این روز یک زمانی است که مردم می‌توانند برای تعداد قابل توجهی از سربازانی که در جنگ کشته شده‌اند، ادای احترام نمایند. برخی سازمان‌ها، ۲ دقیقه سکوت را در ۱۱ صبح در برنامه‌های خود دارند. در برنامه مدارس، بچه‌ها این روز را گرامی می‌دارند و معلمین به طور خاص منابع و مطالعاتی را جهت کمک به افزایش یادگیری دانش‌آموزان ارائه می‌دهند تا به اهمیت درک و فهم این روز و یادآوری انعطاف‌پذیری کسانی که برای کشورشان جنگیدند پی ببرند و نیز به بچه‌ها آموزش داده شود که آن‌ها نیز در هنگام رویارویی با مشکلات و زمان سختی‌ها، انعطاف‌پذیر باشند. خدمات روز بزرگداشت که در ۱۱ صبح در تمامی مدارس حومه‌ها و شهرهای کشور برگزار می‌شود، شامل به صدا درآوردن شیپور عزا و بعد یک دقیقه سکوت است. در دهه‌های اخیر روز گرامی داشت توسط ANZAC به طور وسیعی تحت الشعاع روز یادبود جنگ قرار گرفته و یک تعطیلی عمومی در تمامی ایالت‌ها محسوب می‌شود.

۲. بنای یادبود جنگ در استرالیا

این بنا یک بنای یادبود ملی است برای اعضای نیروهای مسلح و سازمان های حمایت کننده که کشته شده اند یا در جنگ های استرالیا مشارکت داشته اند. این بنای یادبود شامل یک موزه گسترده نظامی است که در سال ۱۹۴۱ افتتاح شده بود و یکی از با اهمیت ترین بنای یادبودها در نوع خودش در جهان می باشد. این بنا در پایتخت استرالیا یعنی شهر کانبرا واقع شده است. این بنا شامل سه بخش می باشد:

۱. حوزه یا بخش زیارت که شامل سالن یاد و خاطره با مقبره ای از سربازان استرالیایی گمنام است.

۲. بخش گالری یا موزه

۳. بخش مرکز تحقیقات یا اسناد.

این بنا هم چنین در قسمت بیرونی یک باغ مجسمه دارد. این بنا اخیراً صبح ها از ساعت ۱۰ تا ۵ عصر (به جز روزهای کریسمس) روزانه باز می باشد.

چالرز بین، مورخ جنگ جهانی اول و کارمند استرالیایی برای اولین بار این موزه را برای سربازان استرالیایی شرکت کننده در نبرد ۱۹۱۶ فرانسه، طراحی کرد. بخش اسناد جنگ در ماه می ۱۹۱۷ جهت تضمین حفاظت اسناد مربوط به جنگ احداث گردید. اسناد و آثار باقی مانده برای اولین بار در ملبورن و بعد در کانبرا به نمایش گذاشته شده بودند. ساختمان موزه در سال ۱۹۴۱ کامل شد و بعد از شروع جنگ جهانی دوم، رسماً در مراسم روز یادبود در ۱۱ نوامبر ۱۹۴۱ افتتاح گردید. در مجموع از سال ۱۹۴۰ یاد و خاطره شرکت کنندگان در نبردهای اخیر را لحاظ دانسته و همه آن ها را ضبط نموده است. مقبره سربازان گمنام استرالیایی در سال ۱۹۹۳ جهت توجه به هفتاد و پنجمین سالگرد پایان جنگ جهانی اول به این مجموعه اضافه گردید.

پارک طبیعی یادبود نیز پشت این بنای یادبود واقع شده است که در داخل این پارک یک نشان برنز کوچک بر روی یک سنگ بزرگ نصب شده است که جهت گرامیداشت بومیان استرالیایی است که برای کشورشان جنگیده اند.

محل سان (رژه) ANZAS یک بولوار کوتاه و پهن است که برای تکریم و تعظیم مقام سربازان استرالیایی و نیوزیلند به این نام مفتخر شده است. این محل از نزدیک ساحل شمالی دریاچه برلی گرفتن تا ساختمان مجلس ادامه دارد. در هر طرف از این محل سان یک ردیف بنای یادبود وجود دارد که یادآوری کننده عملیات یا خدمات نظامیان در جنگ های مختلف می باشد. در قسمت پایین محل سان و نزدیک دریاچه، مجسمه های بزرگی وجود دارد. دو بنای یادبود برای سربازان استرالیایی و نیوزیلندی با احترام تمام تزیین شده است که بر سنت دیرینه همکاری و صمیمیت عمومی بین دو کشور مشترک المنافع دلالت می کند.

پیوند نمادین دو ملت با تزیین گیاهان در قسمت جلو محل سان (رژه) ANZAS شکل داده شده است، یعنی با یک ردیف از بوته گیاه هبه نیوزیلند و ردیفی دیگر که با درخت اوکالیپتوس استرالیایی تزیین شده است. در جلو سالن یادبود یک حیاط کوچک با یک استخر است که توسط یک مشعل دائمی احاطه شده و گیاهان

رزماری در قسمت پیاده رو آن به چشم می خورد. پلاک و لوح های داخل موزه اسامی تمام سربازان کشته شده در جنگ را در خود نهفته دارد. کل دیوار بلند گالری غرب، اسامی هزاران کشته شده در زمان جنگ جهانی اول را در خود نهفته دارد و گالری شرق با اسامی کشته شدگان در جنگ جهانی دوم پوشیده شده است. این طومار فقط اسامی را نشان می دهد و هیچ ارزیابی یا نظری ندارد؛ چرا که می خواهد نشان دهد که همه انسان ها در زمان مرگ یکسان و برابر هستند. خویشاوندان و دوستان ملاقات کننده برای احترام، در کنار اسامی ها، گلپای خشخاش کوچکی را در شکاف بین این لوح های برنز وارد و داخل می کنند.

در زمانی که به روز ویژه یادبود نزدیک می شوند، یک مراسم با حضور ملاقات کنندگان برگزار می شود، آنها جمع شده اند و می شنوند صدای شیپور عزا را که در حال نواختن است.

هم چنین در یک گوشه ای از سالن یک نمایشی از ۶۱ نشان شجاعت سربازان استرالیایی قرار دارد. بزرگ ترین مجموعه نشان شجاعت که در جهان وجود دارد. در آن جا برای هر صاحب و دارنده نشان شجاعت، یک عکس همراه با تقدیرنامه و نیز مدال های جوایز وجود دارد. بستگان افراد صاحب نشان شجاعت اغلب این جوایز را برای امنیت و نگهداری و نیز آگاهی بیشتر عموم راجع به افتخارات سربازان، این جوایز را به آن مرکز اهداء می کنند. سالن ANZAS یک ساختمان فرعی بزرگ در طبقه بالای بنای یادبود جهت نمایش ابزارها و ادوات نظامی دارد. در کل این ساختمان بنای یادبود و مجموعه کلکسیون خیلی وسیع و بزرگ است و برای یک نگاه و بازدید سطحی و گذرا از آن، گذاشتن یک روز کامل وقت کفایت می کند.

نمونه ای از یک مراسم یادبود: در روز ۲۵ آوریل ۲۰۱۳ جمعیتی در حدود ۳۵۰۰۰ هزار نفر جمع شده و در حال شنیدن سخنرانی سرجوخه بن رابرت اسمیت هستند. وی نیز در حال خواندن داستان ها و حکایاتی از خدمات مردان و زنان استرالیایی حاضر در جنگ افغانستان می باشد. این قسمت بخشی از ناحیه بنای یادبود است که در مکان اصلی کانبرا واقع شده است. این خدمات و مراسم ها بطور طبیعی با حضور نمایندگان پارلمان و مقامات سفارت های خارجی و کمیسیون عالی کشورهای مشترک المنافع بویژه نیوزیلند برگزار می شود

(Australian "War Memorial" - Wikipedia).

---

۴. آلمان

آلمان به عنوان یکی از عوامل اصلی جنگ جهانی دوم که در بردارنده بازماندگان جنگی بسیاری است، در این جنگ آسیب های جدی دید و طی آن این کشور به دو قسمت شرقی و غربی تقسیم شد. در سال های پایانی قرن بیستم و با فروپاشی شوروی مجدداً آلمان متحد تشکیل شد. با این حال به آلمان پس از جنگ تا مدت ها اجازه تاسیس ارتش به مفهوم قبلی داده نشد. دولت آلمان تسهیلات ویژه ای به خصوص برای فرزندان قربانیان و مفقودان جنگی قائل شده است. سعی دولت آلمان این بوده که فرزندان این افراد در محیطی مناسب و دور از

خانواده شان که به لحاظ روحی صدمه دیده اند تربیت شوند، لذا در سال های پس از جنگ مراکزی تاسیس شد که متفاوت با پرورشگاه ها با امکانات و رسیدگی ویژه کار تعلیم و تربیت این کودکان را به عهده گرفتند و امکانات این مراکز به گونه ای بود که تمامی خانواده ها و زنانی که شوهرانشان را در طول جنگ از دست داده بودند با میل و اشتیاق فرزندان خود را به این مراکز می سپردند. در زمینه حمایت از معلولان و مصدومین جنگ نیز در حال حاضر ۳۲۰۰ نفر از نابینایان جنگ ۲۳۰۰ نفر از همسران آنان تحت پوشش و حمایت کانون نابینایان جنگ قرار دارند. همچنین ارائه خدمات رفاهی و اجتماعی ۳۰۰۰۰۰ نفر از خانواده قربانیان جنگ از جمله اختصاص صندلی ویژه برای معلولان، پیش بینی تردد آن ها به ساختمان ها و فروشگاه ها، اختصاص محل های ویژه پارک اتومبیل در خیابان و پارکینگ های عمومی را می توان نام برد.

یادروز کشته شدگان جنگ

سوگواری در روز ملی آلمان یک روز تعطیل عمومی است که از سال ۱۹۵۲، دو تا یک شنبه قبل از اولین یک شنبه ادونت (یعنی ۴ هفته قبل از کریسمس) برگزار می شود. در آلمان سالگرد مراسم آتش بس به خودی خود برگزار نمی شود. هر کدام از کلیساهای اصلی در آلمان، برای گرامی داشت یاد کشته شدگان جنگ، مراسم ها و فستیوال های خاص خودشان را دارند.

---

۵. آذربایجان

آذربایجان یکی از کشورهای است که بازماندگان جنگی آن عمدتاً در جنگ جهانی دوم حضور داشته اند. تنها برخی از آن ها اخیراً در جنگ های آذربایجان و ارمنستان شرکت نموده اند که به این جمعیت اضافه شده اند. با وجود این که هیچ گاه آمار دقیقی از کشته شدگان جنگ آرایه نمی شود اما آمار نشان می دهد آذربایجان دارای حدود ۷۰۰۰ معلول جنگی و یک میلیون آواره می باشد. متولی رسیدگی به امور جانبازان در این کشور کانون بازنشستگان جنگ جهانی دوم و هشت سازمان و بنیاد غیر دولتی است. همچنین شعبه ویژه ای در ریاست جمهوری و هیات دولت وجود دارد که امور مربوط به تامین اجتماعی بازنشستگان و معلولان جنگ را نظارت و اجرا می کند. خدمات ارائه شده به بازماندگان جنگ ها در آذربایجان در قالب پرداخت حقوق و مزایا به افراد درجه ۱ و ۲ و ۳ خانواده های قربانیان، ایجاد اشتغال و کارایی به معلولین و شرکت کنندگان جنگ، ارائه امور آموزش و پرورش به صورت رایگان، تعاون و امور اجتماعی و خدمات عمومی از قبیل استفاده از وسایل نقلیه به صورت رایگان به استثنای بلیت هواپیما، کشتی و تاکسی می باشد.

۶. ارمنستان

ارمنستان از جمهوری های تازه استقلال یافته شوروی سابق است. این کشور گر چه معلولان و بازماندگان ایثارگری از جنگ جهانی دوم دارد، اما پس از استقلال بر اثر اختلاف منطقه ای و ارضی با آذربایجان درگیری های خونینی داشته است. در این راستا دولت برای بازماندگان درگیری های اخیر تمهیدات و امکاناتی اندیشیده است. منظور از پیشکش سوتان جنگ کسانی است که در جنگ میهن شرکت کرده اند چه در ارمنستان اقامت دائمی دارند و یا موقتی و اتباع خارجی که بر اساس موافقتنامه های بین المللی تابعیت ارمنستان دارند.

حقوق و مزایا: پرداخت حقوق بدون کسر کسر مالیات به میزان دو برابر حقوق بازنشستگی به پیشکش سوتان جنگ های بزرگ میهنی، حقوق بازنشستگی برای فرزندان کشته شدگان و کسانی که تحت سرپرستی وی بوده اند و قابلیت کار ندارند.

اشتغال و کاریابی: بازماندگان و معلولان جهت اشتغال به کار به ادارات مختلف معرفی می شوند.

تعاون و امور اجتماعی: اعطای یک درجه تشویقی به خانواده کشته شدگان و پرداخت مزایای آن. خرید سهام کارخانجات و کارگاه های دولتی برای خانواده. ایجاد صندوق رفاه و کمک مسئولین به این صندوق. معافیت یک نفر از اعضای خانواده از سربازی.

آموزشی: افرادی که در حین خدمت نظام وظیفه معلول شده و فرزندان نظامیان کشته شده در موسسات آموزش عالی دولتی بدون کنکور پذیرفته می شوند. اضافه کردن ۵٪ نمره جبرانی برای ورود به دانشگاه های فرزندان شهدا و ایثارگران. امتیازات ویژه ای برای تحصیل در خارج از کشور. ارائه اولویت های آموزشی به خانواده ها و ایجاد کار برای توانمند کردن آنها.

خدمات عمومی: استفاده رایگان از اماکن تفریحی و استراحت گاه های دولتی. استفاده مجانی از انواع مختلف وسایل نقلیه عمومی. تأمین بلیط رایگان با تخفیف برای مسافرت های هوایی.

خدمات فرهنگی: نام گذاری خیابان ها، اسامی تیپ ها و پادگان های نظامی به نام کشته شدگان. تشویق و اعلام اسامی و حضور خانواده های شهدا در مراسم، جشن ها و بازدید رئیس جمهور از ایشان و اعطای هدایا و جوایز. تنظیم برنامه های بازدید مرتب مسئولین از خانواده های بازماندگان تا رده عالی کشور (کمیته علمی ستاد همایش ایثارگران و شوراها، اسلامی شهر، ۱۳۸۰).

خدمات درمانی: دریافت امداد رایگان پزشکی و خدمات پزشکی در چارچوب سفارشات دولتی. دریافت اعضای مصنوعی رایگان طبق مقررات دولت. اعزام خانواده های شهدا جهت درمان به خارج از کشور و ارائه کمک به آنان.

۷. اتریش

در کشور اتریش که آسیب دیدگان دوران جنگ عمدتاً مربوط به جنگ دوم جهانی هستند سازمان تامین اجتماعی با سابقه بیش از صد سال دارای ساختاری بسیار پیچیده است و معلولانی که به سبب جنگ معلول شده اند می‌توانند از امتیازات ویژه ای همچون بیمه اجتماعی، کمک هزینه پرستاری، خدمات اجتماعی و پرداخت غرامت اجتماعی برخوردار باشند. کمک های ویژه ای نیز به افرادی که برای استقلال ارتش جنگیده یا قربانی شده اند تعلق می‌گیرد. در حال حاضر تعداد افرادی که با ملیت اتریش در جنگ آسیب دیده اند ۸۰ هزار نفر می‌باشد، ضمناً در شرایط خاصی بازماندگان این قبیل معلولان پس از فوت ایشان می‌توانند مستمری دریافت کنند.

۸. ایرلند

سازمان ملی مردان و زنان نظامی سابق (ارتشی) در ایرلند، یک سازمان حمایت کننده است که برای پرسنل نظامی خدمات دفاعی ایرلند بوجود آمده است. این سازمان تقریباً کارش را در ۱۹۵۰ شروع کرده است و ترکیبی از تعدادی از سازمان های نظامی است که در جهت حمایت از سربازان، دریاداران و هوانیروزان ارتش به وجود آمده است. به دنبال یک وضعیت اضطراری در جنگ جهانی دوم، بالغ بر ۱۴۰۰۰۰ سرباز، نیروهای دریایی و هوایی، پلیس و کارکنان صلیب سرخ در نیروهای مسلح ایرلند خدمت کرده بودند. فدراسیون ملی ارتش سابق ایرلند و انجمن ارتش منظم، دو سازمانی بودند که با هم جمع شده و سازمان متحد کهنه سربازان را برای اولین بار در جمهوری ایرلند به وجود آوردند. اسم اولیه سازمان، سازمان ارتش سابق ایرلند بود. سازمان جدید بعدها یک آرم همانند آرم کلاه ارتش جمهوری آزاد برای خود اتخاذ کرد. این سازمان به شکل دموکراسی کار خود را شروع کرده و از سال ۱۹۵۰ تا ۱۹۹۹، مجمع سالانه سازمان جهت انتخاب کمیته اجرایی برگزار می‌شود. از سال ۲۰۰۰ این سازمان به شکل یک شرکت محدود با فعالیت های خیریه ای درآمد داشته است. این شرکت تازه شکل گرفته بر طبق اساس نامه انجمن، به تعامل با مردم، موسسات دولتی و ... می پردازد. در اواخر ۱۹۸۰، ایرلند یک کمبود شدید مسکن را برای مردم نیازمند تجربه کرده است و این مسأله حتی در مورد تعدادی از افراد نظامی نیز مصداق می‌یابد. در طی سال ۱۹۸۸، هفت نفر از مردم جان خود را در خیابان های دوبلین (پایتخت ایرلند) بعلت سرما، بی خانمانی و ... از دست دادند و در این میان چند نفر از آنان مردان نظامی بودند. گروه کوچکی از افرادی که عضو سازمان ملی مردان و زنان نظامی بودند جمع شدند تا در بین اعضای انجمن دفاعی جهت افزایش سرمایه برای مسکن سربازان اطلاع رسانی های مثبتی را انجام دهند. در سال ۱۹۹۴ بیش از ۴۰۰ نظامی

در خانه های خیریه ای در سرتاسر ایرلند جا و منزل داده شدند و بسیاری از آنان نیز در خانه های مستقل سکونت داده شدند (Veterans in Ireland, wikipedia.org).

۹. تاجیکستان

یکی از مهم ترین ایام سال برای مردم تاجیکستان روز پیروزی در جنگ یا چنان که خود تاجیکان می گویند "روز غلبه" است. سربازان کهنسال جنگ جهانی دوم که امروز هر که از آن ها باقی مانده باشد در سنین ۷۰ و ۸۰ سالگی است جمع می شوند و در مراسم رسمی که با جدیت و رسمیت تمام برگزار می شود شرکت می کنند و مورد تقدیر و تفقد مقامات عالی کشور قرار می گیرند. این روز نه فقط در تاجیکستان که در سرتاسر کشورهای منطقه همزمان با مراسمی تقریبا مشابه بزرگ داشته می شود. تقدیم سبدهای گل به پای بناهای یادبود سربازان گمنام و پیام های رسمی و اعطای امکانات نقدی و جنسی به کهنه سربازان از آن جمله است. در این روز رادیو و تلویزیون طی مراسمی با کهنه سالان دوره جنگ گفتگو می نشینند و خاطرات آنان را از ایام جنگ دوباره زنده می کنند. (<http://persian.kargah.com>)

۱۰. ترکمنستان

مردم ترکمنستان در روز هشتم ماه مه «۱۸ اردیبهشت» با دادن صدقه و نذر، یاد کشته شدگان جنگ جهانی دوم را گرامی می دارند و در روز ۹ مه «۱۹ اردیبهشت» جشن پیروزی در این جنگ را برگزار می کنند. پیرمردی ترکمن مدال های زرینی بر سینه نصب کرده و با افتخار از جنگ علیه نژادپرستان آلمان نازی سخن می گوید. انبوه جمعیت حاضر در آیین گرامیداشت خاطره جان باختگان جنگ جهانی دوم از رییس جمهوری گرفته تا مردم عادی او را با احترام و تکریم پاس داشته و به سخنانش گوش می دهند. مردم ترکمنستان دومین ماه بهار هر سال در محل بنای یادبود کشته شدگان جنگ جهانی دوم گرد هم آمده و با نثار دسته های گل نسبت به آنان ادای احترام می کنند. در این آیین بازماندگان کهنسال این جنگ مورد تکریم و احترام قرار گرفته و با افزودن یک مدال بر سینه هایشان چنین تصور می شود که تحمل انبوه مدال های اعطا شده به آن ها دیگر برایشان کمی مشکل شده است. بر پایه آمارهای اعلام شده، نزدیک به ۷۰۰ هزار نفر از مردم ترکمنستان در جریان جنگ جهانی شرکت داشته اند. درباره تعداد کشته شدگان ترکمن در این جنگ آمارهای متفاوتی از ۲۵۰ هزار تا ۴۰۰ هزار نفر ذکر می شود. تعداد مجروحان این جنگ نیز مشخص نیست ولی هر خانواده ترکمن به نوعی از این جنگ صدمه دیده است. دولت ترکمنستان در سال ۲۰۰۰ میلادی با صدور مصوبه ای تمامی کشته شدگان این

جنگ و بازماندگان آن را " قهرمان ملی ترکمنستان " اعلام کرد. در ترکمنستان پنج هزار و ۲۱۷ نفر از افرادی که در جنگ جهانی دوم شرکت داشتند، هنوز زنده اند و دولت برای تمامی آن ها مزایای ویژه ای در نظر گرفته است. درباره مجروحان جنگی باقی مانده از جنگ های جهانی دوم و افغانستان نیز دولت ترکمنستان سیاست های حمایتی ویژه ای اجرا می کند. رییس جمهوری ترکمنستان از قهرمانان کهنسالی که همواره با افتخار ده ها مدال را بر سینه هایشان نصب می کنند، تجلیل به عمل می آورد. این رزمندگان پیرمرد و پیرزن در بیشتر آیین های رسمی و ملی ترکمنستان با یونیفورم های مزین به مدال های مختلف شرکت می کنند. این گروه از مردان و زنان کهنسال هنگامی که با یونیفورم های مزین به مدال های شجاعت در خیابان ها ظاهر می شوند، مردم، ماموران و مقام های شهری و کشوری با احترام ویژه با آنان برخورد می کنند. رزمندگان جنگ در ترکمنستان از امتیازات ویژه ای برخوردارند. از جمله:

- معافیت مالیاتی زمین، درآمد، وسایل حمل و نقل و معافیت گمرکی.
- برخورداری از مسکن و خدمات شهری.
- معافیت هزینه مخابراتی.
- رایگان بودن هزینه دارو و معالجات.
- رایگان بودن وسایل حمل و نقل شهری.
- سفر رایگان هوایی و راه آهن سالی یکبار و ۵۰ درصد تخفیف برای افراد همراه.
- استفاده از آسایشگاه معلولین همراه با خدمات پزشکی و پذیرایی.
- دریافت حقوق بازنشستگی و مستمری (بیش از سایر بازنشسته ها).
- دریافت کمک هزینه سوخت اتومبیل ویژه کسانی که دارای اتومبیل می باشند.

دولت ترکمنستان با کشورهای شوروی سابق همچنین توافق نامه هایی امضا کرده اند که براساس آن بازماندگان جنگ جهانی دوم و افغانستان از پرداخت هزینه روادید سفر بین ترکمنستان و کشورهای عضو جامعه مشترک المنافع معاف هستند. گرچه هر روز از تعداد بازماندگان جنگ دوم جهانی در ترکمنستان کاسته شده و تکریم و افتخار به تاریخ شوروی سابق در اذهان ترکمن ها زوده و اسطوره و تاریخ باستان قوم ترکمن جای آن را می گیرد ولی هنوز خاطره جنگ جهانی دوم، میلیون ها جان باخته و معلول این جنگ با مشعل همیشه روشنی که در پای مجسمه سرباز گمنام دریکی از پارک های زیبای شهر عشق آباد نورافشانی می کند، زنده و جاوید است (جمهوری اسلامی ۸۳/۹/۲۵).

۱۱. ترکیه

کشور ترکیه بنا به دلایلی کشور کم‌ثباتی است. این کشور از دیرباز با فرهنگ بومی خود و بویژه با روی کار آمدن آتاترک و گسترش فرهنگ غربی در ستیز و تضاد بوده است. این کشور با یونان و قبرس اختلاف ارضی دارد و گاهی درگیری‌هایی رخ می‌دهد. دولت ترکیه در حال حاضر نتوانسته ساز و کار مناسبی برای ثبات در مناطق کردنشین ایجاد کند از این‌رو همواره قربانیانی به همراه داشته است.

در ترکیه کلیه امور مربوط به معلولین، مجروحین، اسرا و کشته‌شدگان در جنگ و درگیری‌های داخلی را بخشی از وزارت دفاع رسیدگی می‌کند. تسهیلات اختصاص یافته از بودجه رسمی دولت توسط این وزارتخانه در اختیار افراد مورد اشاره قرار می‌گیرد، در شرایط بحرانی وزارت دفاع با ارسال بخشنامه‌ای به قسمت‌ها و واحدها تسهیلات ویژه‌ای در اختیار مستمری‌بگیران قرار می‌دهد.

علاوه بر مستمری دائم، کارت ویژه‌ای نیز برای این افراد صادر می‌شود که صاحب کارت با ارائه آن، از تمامی امکانات شهرداری‌های ترکیه به طور رایگان استفاده می‌کند؛ این کارت برای استفاده از اتوبوس‌ها، قطارها، مترو، پارک‌ها و پلاژها، موزه‌ها، سینماها و هتل‌ها و غیره که متعلق به شهرداری است اعتبار دارد. هتل‌های وابسته به دیگر ارگان‌های دولتی و خصوصی موظف به ارائه تسهیلات با نصف قیمت به دارندگان کارت فوق هستند. ایثارگران از پرداخت هر گونه مالیات معاف بوده و حتی می‌توانند از مغازه‌های بزرگ بدون پرداخت مالیات خرید کنند.

یادمان جنگ سانکالا در ترکیه

مردم ترکیه، جنگ سانکالا را یک اتفاق مهم در تاریخ خودشان می‌دانند. جنگی که ترک‌ها آن را در سال ۱۹۱۵ برای حفظ کنترل شبه جزیره گالی پولی، تنگه داردانل و ... لحاظ کرده‌اند. دو ابرقدرت نیرومند اروپایی مانند انگلیس و فرانسه در تلاش برای به چنگ آوردن کنترل این ناحیه از دست دولت ترکیه بودند. آنها حتی قول این را داده بودند که اگر در تلاش برای شکست ترکیه به موفقیت رسیدند، پایتخت، استانبول و تنگه بوسفور را به امپراطوری روسیه بدهند. شکست عملیات جنگی انگلیس و فرانسه و داستان‌های زیاد نقل شده از مقاومت شکست‌ناپذیر ترک‌ها هنوز در یادها و خاطره‌ها هست و از آن به نیکی و احترام یاد می‌شود.

توریست‌های استرالیایی وقت زیادی را در شبه جزیره گالی پولی و یادمان‌ها و گورستان‌های آنزاک (Anzac) می‌گذرانند. یک روز یا دو روزی را که آن‌ها برای دیدن بعضی یادمان‌های آن‌جا صرف می‌کنند، شناخت و فهم عمیقی را برای آن‌ها ایجاد می‌کند، ضمن این‌که ترک‌ها خود نقش اصلی را در این شناخت ایفا کرده‌اند. البته چنین مکان‌هایی یادآور این است که بایستی این ویژگی‌ها به عنوان یک میراث مشترک برای همه مردمی که درگیر تراژدی جنگ بوده‌اند باقی بماند (Battle of Gallipoli).

۱۲. چین

کشور چین هم‌اکنون بیش از یک ششم جمعیت دنیا را دارا است. این کشور به‌رغم مشکلات موجود در بخش روستایی در آغاز انقلاب کمونیستی توانسته است با اتخاذ سیاست‌های همراه با توسعه موزون به یک کشور پیشرفته و توسعه‌یافته تبدیل شود. برنامه‌ها و قوانین این کشور به نحوی تدوین گردیده که هدفمندانه به رشد و توسعه تمایل دارد. خدمات رفاه اجتماعی چین به گونه‌ای تدوین شده که ضمن فقرزدایی از چهره جامعه، محرومان اجتماعی و آسیب‌دیدگان جنگ را تحت پوشش قرار می‌دهد. تعداد موسسات رفاهی در این کشور تا سال ۱۹۹۱ میلادی بالغ بر ۴۰۹۹۲ مورد بوده که تحت عناوین "موسسه رفاه اجتماعی چند منظوره"، "خانه‌های سالمندان"، "تسهیلات رفاهی برای معلولین"، "دارالایتام" فعالیت می‌کنند. اقدامات توجیحی، بسیج و آماده‌باش نیروهایی که در حال صلح به سر می‌برند، خود متضمن تامین اجتماعی است.

در کشور چین، گروه‌های زیر مشمول دریافت اقدامات ترجیحی می‌شوند:

۱. خانواده‌های جانبازان انقلاب، خانواده آن دسته از نیروهای نظامی که در حین انجام کار فوت کرده‌اند.
  ۲. نظامیان معلول، نیروهای آماده‌باش و معاف از خدمت و نیروهای در حال خدمت و نیز خانواده‌های آنان.
- دولت جمهوری خلق چین خود را موظف می‌داند که اجرای مطلوب مقررات را تضمین کند. این تضمین از یک طرف موجب ثبات اجتماعی و از طرف دیگر، موجب ایجاد انگیزه در ارتش برای ایجاد یک دفاع ملی می‌شود. در سال ۱۹۹۱ قریب به ۳۹/۴۸ میلیون نفر از مردم چین، از خدمات ترجیحی بهره‌مند بوده‌اند. با استفاده از روش‌هایی که موجب پیوند دولت، انجمن‌ها و مردم به هم شده است، انواع خدمات ترجیحی توسط حکومت و مردم ارائه می‌شود؛ در این راستا حکومت چین فقط به صورت محدود م‌سؤل اعطای جوایز و پاداش‌هایی برای جانبازان و فراهم آوردن مستمری و یارانه‌هایی برای خانواده‌های ایشان بوده و مسؤلیت سازماندهی فعالیت‌های مربوط به ارائه خدمات ترجیحی به خانواده‌های نظامیان و جانبازان را دارد.
- در چین کلیه جوانانی که به سن قانونی می‌رسند موظفند که نام خود را در فهرست ارتش بنویسند. مسؤلیت بسیج این نیروها و نیز یافتن مشاغل برای افسران وظیفه و سایر نیروهایی که خدمت آنان به اتمام رسیده و شهرنشین نیز هستند به عهده حکومت می‌باشد.
- دولت برای کلیه نیروهای نظامی که نشان ردیف دوم شایستگی و لیاقت را احراز کرده باشند پاداش و تضمین شغلی را به پاس خدمات وفادارانه آنها به کشور، تدارک دیده است.
- همچنین دولت برای افسران بازنشسته ارتش، باشگاه‌هایی تدارک دیده است. در سال ۱۹۹۱ با ۳ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۹۹۰، تعداد این باشگاه‌ها به ۱۱۶۹ مورد رسیده است. همین باشگاه‌ها برای نظامیان داوطلب معلول که موفق به احراز نشان ردیف اول یا ردیف‌های ویژه، نشان لیاقت و شایستگی شده‌اند نیز ساخته شده است.

امکانات دیگری نیز از قبیل بیمارستان‌های مخصوص نظامیان داوطلب که از بیماری‌های مزمن رنج می‌برند، بیمارستان‌هایی برای بسیجیان دچار بیماری‌های ذهنی، آسایشگاه‌هایی برای سربازان سالمند بدون فرزند که در جنگ‌های دوران انقلاب شرکت داشته‌اند نیز ساخته شده است. در حال حاضر تعداد ۱۵۱ مو سسه خدمات پزشکی و دارویی و نیز بالغ بر ۱۱۷۵ آسایشگاه برای سربازان معلول در سراسر کشور چین ساخته شده است. به طور کلی دولت چین با تمام توان خود از جان‌باختگان میهن‌دردانی می‌کند. تا سال ۱۹۹۱ بالغ بر ۶۳۰ سازمان، اداره امور ۷۵۴۲ عمارت و بناهای یادبود جانب‌باختگان را عهده‌دار بوده‌اند. تعداد ۷۰۱ هزار نفر از افراد معلول در موسسات رفاه اجتماعی به کار مشغولند (اعم از معلول جنگی و عادی). دولت چین طی ۱۳ سال به طور متوسط هر سال ۵۱ هزار فرصت شغلی را برای معلولین به وجود آورده است. هم‌اینک در سطوح شهر و شهرستان، قریب به ۷۰ درصد معلولینی که توانایی کار کردن را داشته‌اند به کار مشغول شده‌اند و این رقم در شهرهای بزرگ به ۹۰ درصد رسیده است.

در چین موزه ای با عنوان " موزه نیروهای مسلح جمهوری خلق چین " راه اندازی شده است.

این موزه در چین تاییه واقع شده است و در سال ۱۹۶۱ تحت اداره وزارت دفاع ملی جمهوری خلق چین افتتاح گردید. اهداف موزه میراث نظامی زمان‌های مختلف است که وظیفه آگاه ساختن عموم مردم درباره ارتش را بر عهده دارد. این موزه شامل سه طبقه است.

نمایشگاه‌های دائمی شامل:

- از ارتش و امپوآ تا ارتش نورترن
- سال‌های طاقت فرسای اولیه در جنگ مقاومت، لوازم نظامی شامل شمشیرهای استفاده شده در طی نبرد نانجینگ

- شورش‌های ضربه متقابل و نبرد تنگه تایوان

- اتاق کلکسیون اسلحه و تسلیحات

نمایشگاه‌های گذشته شامل:

- نمایشگاه هوایی عملیات ویژه ارتش (۲۰۰۵)

- پادگان نظامی زندانیان ژاپنی (۲۰۰۵)

- نمایشگاه ویژه پلیس نظامی (۲۰۰۶)

- یگان محافظت ROC (۲۰۰۸)

- نمایشگاه پنجاهمین سالگرد بحران تنگه تایوان (۲۰۰۶)

- نیروی هوایی ROC در قرن جدید (۲۰۰۹)

- نمایش فرماندهی دریایی - هوایی دیوار بزرگ چین (۲۰۱۰)

- نمایشگاه دسته ای گربه سیاه (۲۰۱۰)

- نمایشگاه لشکر میدان جنگ دفاعی - شیمیایی CBRND (۲۰۱۲)

- نمایشگاه ۹۰ سالگرد آکادمی نظامی وامپوآ (۲۰۱۴)

- نمایشگاه عملیات آکروباتی تیم ببر تندر (۲۰۱۴)

(Republic of China Armed Forces Museum - Wikipedia)

۱۳. روسیه

اطلاعات موجود در مورد کشور روسیه صرفاً درباره افرادی است که در جنگ حضور داشته و هنوز در قید حیات هستند. این افراد شامل: معلولین، شرکت‌کنندگان در جنگ‌های میهنی، شرکت‌کنندگان عملیات جنگی، اشخاصی که در جنگ دوم جهانی در لنینگراد محاصره شده و به دفاع پرداخته‌اند، اشخاصی که در پشت جبهه کار کرده و نشان و مدال دریافت کرده‌اند و کسانی که در کشورهای دیگر در جنگ حضور داشته‌اند، می‌باشد. جهت رعایت ایجاز صرفاً به امکاناتی که در اختیار جانبازان و معلولین قرار می‌گیرد اشاره می‌شود. لازم به ذکر است که برای هر کدام از گروه‌های مزبور ماده و قوانین بخصوصی وضع شده است.

به معلولین جنگ حقوق و مزایای ذیل واگذار می‌گردد:

۱. مزایای تامین حقوق بازنشستگی و پرداخت مالیات براساس قوانین موجود
۲. گرفتن اعتبار (وام) ساختمان (یا خرید) یک‌بار منزل، خانه و... براساس قوانین فدراسیون روسیه
۳. خرید بدون نوبت مصالح ساختمانی جهت بنای خانه براساس قوانین روسیه.
۴. واگذاری مسکن رایگان (برای معلولین گروه اول بدون نوبت) در خانه‌های متعلق به دولت یا شهرداری
۵. نصب مجانی و بدون نوبت تلفن در منزل.
۶. واگذاری مجانی مسکن به معلولین جنگ در صورت اخراج آنان از منزل.
۷. امتیاز ورود به تعاونی‌های مسکن، ساختمانی، باغداری و غیره.
۸. دریافت مجانی قطعه زمین برای ساختن خانه، فضای باز، دامداری و غیره.
۹. معلولینی که به تنهایی به سر می‌برند بابت حفاظت منزل و زن و شوهرانی که یکی از آنان معلول جنگ باشند، ۵۰ درصد حقوق دریافت می‌کنند.

خدمات رفاهی:

۱. پرداخت ۵۰ درصد حق شارژ و خدمات منزل به اعضای خانواده
۲. پرداخت ۵۰ درصد هزینه مصرف ماهانه خدمات عمومی از قبیل آب، گاز، برق، شوماژ، تلفن و غیره.
۳. برخورداری مجانی از درمانگاه‌های دولتی و شهرداری و بیمارستان‌های مخصوص شرکت‌کنندگان جنگ، معاینات و معالجات رایگان پزشکی.

۴. تامین داروی رایگان براساس نسخه پزشک.

۵. پرداخت ۱۰۰ درصد حقوق به عنوان ترمیم معاش از کارافتادگی (معلولین جنگی به مدت ۴ یا ۵۴ ماه در سال این مزایا را علاوه بر حقوق و مزایای خاص دریافت می‌دارند).

خدمات آموزشی:

۱. پذیرش بدون کنکور در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های فنی دولتی.
۲. پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی به دانشجویان از سوی دولت.
۳. کارآموزی مجانی در محل کار و در کلاس جهت ارتقاء مهارت کار با حفظ ۱۰۰ درصد حقوق طی تمام دوره آموزش.

خدمات عمومی:

۱. ارائه مرخصی نوبتی در فصل مورد علاقه به علاوه اضافه کار روزانه.
۲. پروانه مجانی استفاده از آسایشگاه جهت معالجه.
۳. به معلولین گروه یک که فاقد بینایی یا فاقد دو دست و... هستند اتومبیل واگذار می‌شود (افراد می‌توانند حق رانندگی را به دیگری واگذار کنند). در صورت فوت معلولی که ماشین مجانی دریافت کرده؛ دولت مجاز است آن را به معلول دیگری واگذار کند.
۴. طبق درخواست معلول جنگی می‌تواند به جای اتومبیل، پول تاکسی با تعیین مقدار از سوی دولت دریافت کند.
۵. به معلولینی که وسیله نقلیه مجانی دریافت کرده‌اند و همچنین به معلولین گروه ۱ و ۲ که وسیله نقلیه را به قیمت کامل خریده‌اند، هزینه بنزین، تعمیرات، لوازم یدکی و غیره تعلق می‌گیرد (میزان آن از طرف استانداری تعیین می‌گردد).
۶. رفت و آمد معلول جنگی و شخص همراه در تمامی انواع وسیله نقلیه در داخل شهر (به غیر از تاکسی) و در اتومبیل‌های بین شهری رایگان است.
۷. رفت و آمد معلول جنگی و شخص همراه در راه‌آهن و وسایط حمل و نقل حومه شهر رایگان است.
۸. رفت و آمد معلولان جنگ گروه ۱ و ۲ سالی یکبار با راه‌آهن، هواپیما، کشتی یا اتوبوس بین شهری رایگان است. شخص همراه باید ۵۰ درصد قیمت بلیط را بپردازد.
۹. رفت و آمد معلولان گروه ۳ دو سال یکبار با راه‌آهن، هواپیما، کشتی یا اتوبوس بین شهری رایگان و رفت و آمد آنها سالی یکبار با پرداخت ۵۰ درصد قیمت بلیت امکان‌پذیر است.

خدمات فرهنگی و فوق برنامه:

۱. معلولان جنگی می‌توانند بلیت کنسرت، مسابقه ورزشی، وسایط نقلیه و ... را بدون نوبت خریداری کنند.

۲. کهنسالان معلول در مراکز خدمات اجتماعی بدون نوبت پذیرش می‌شوند (کمیته علمی ستاد همایش ایثارگران و شوراها، اسلامی شهر، ۱۳۸۰).

۱۴. ژاپن

از جمله کشورهای صنعتی در جهان ژاپن است که پیشرفت علمی و صنعتی خود را اساساً بر روی ویرانه‌های پس از جنگ جهانی دوم بنیان نهاده است. با وجود اثرات نامطلوب بمب اتمی بر ژاپن، با توجه به فرهنگ سخت کوشی و برنامه ریزی در میان مردم ژاپن این کشور توانسته تا حد بسیاری از آثار ناگوار اقتصادی جنگ بر کشور خود بکاهد. در این کشور دفتر مدیریت و هماهنگی و وزارت بهداشت و رفاه کار در ارتباط با مقرری پر سنل نیروهای مسلح و خدمات مربوط به پر سنل غیر نظامی فعالیت می‌نماید. که سیستم مستمری ژاپن (شامل نظامیان) را تاریخچه طولانی ۱۱۹ ساله دارد اداره می‌نماید. این سیستم دارای شرایطی مانند تعلیق مستمری، استحقاق دریافت مستمری، قطع مستمری... به صورت مدون می‌باشد.

۱۵. عراق

کشور ما خاطره جنگ ۸ ساله با عراق را در حافظه تاریخی خود ثبت کرده است. عراق نیز تجربه جنگ با رزمندگان ایرانی و ایثارگری‌های آن‌ها را هیچ‌گاه از یاد نخواهد برد. دولت بعثی در راستای حفظ روحیه سربازان خود در طول جنگ تلاش بسیاری نمود و پس از کشته شدن سربازان نیز امتیازاتی را برای آنان در نظر می‌گرفت.

از جمله این امتیازات حق مسکن بود که بر اساس آن منزلی مسکونی (آپارتمان) به همسر و فرزندان فرد کشته شده واگذار می‌شد و اگر فرد کشته شده مجرد بود به والدین او تعلق می‌گرفت، در صورتی که خانواده‌ای بیش از یک کشته داده باشد، قطعه زمینی با مساحت بیشتری واگذار می‌شد. عدم تخلیه منازل نظامیان کشته شده، معافیت از مالیات برای ساخت منزل مسکونی جهت بازماندگان، پرداخت ۳۰ هزار دلار جهت ساخت منزل مسکونی از دیگر امتیازات اسکانی و تقدیری از کشته شدگان و خانواده‌های آنان می‌باشد.

از دیگر خدمات ارائه شده به ایشان درمان رایگان در هر نقطه از کشور است. برای خانواده‌های کشته شدگان جنگ، معالجه مجانی بوده و در صورت عدم توانایی برای مراجعه به پزشک متخصص، نزدیکترین طبیب به منزل وی اعزام می‌شد.

از جمله خدمات فرهنگی موارد زیر را می توان نام برد:

- ۵۰ درصد تخفیف در استفاده از مناطق توریستی.
  - نامگذاری یک روز با نام "روز شهید"، برگزاری مراسم مخصوص در رسانه ها، افتتاح یا کلنگ زنی بعضی پروژه ها.
  - اعطای نشان های شجاعت به رزمندگان دارای ۶۰ درصد معلولیت یا بالاتر و ارائه تمام مزایای آن نشان.
  - در نظر گرفتن چهار نشان به ترتیب اهمیت: ۱- نشان رافدین ۲- نشان انقلاب ۳- نشان قادسیه ۴- نشان شجاعت. که هر کدام مزایای خاص خود را دارند.
- خدمات حقوق و مزایا (برخورداری والدین و همسر و فرزندان کشته شدگان از حقوق و امتیازات و...)، خدمات آموزشی (پذیرفته شدن بدون کنکور و رایگان فرزندان فرد کشته شده در دانشگاه، تأسیس مجتمع های علمی برای فرزندان کشته شدگان جنگ و...)، امتیاز واگذاری خودرو و دیگر خدمات ویژه عمومی (استفاده رایگان از وسایل حمل و نقل عمومی بجز هواپیما و قطار، تأسیس سازمانی برای ارائه خدمات پزشکی، حمایت های اجتماعی، ایجاد باشگاه ها، استخرها، اماکن تفریحی و ارائه آموزش های فنی مناسب متناسب با معلولین) از دیگر امتیازات رزمندگان و خانواده های آنها در عراق می باشد (کمیته علمی ستاد همایش ایثارگران و شوراهای اسلامی شهر، ۱۳۸۰).

۱۶. کانادا

کشور کانادا نیز مثل بسیاری دیگر از کشورهای جهان، سال های زیادی را درگیر جنگ های مختلف بوده، از جنگ جهانی اول و دوم گرفته تا جنگ با کره و اعزام تعدادی از نیروهایش به افغانستان. در این جنگ ها همانند تمامی جنگ های عده زیادی کشته یا مجروح شده اند و عده ای نیز مفقودالثر. ارتش و دولت کانادا همچون دیگر کشورها برای سربازان و بازماندگان جنگ هایی که در آنها شرکت داشته است، تسهیلاتی را در نظر گرفته که در این گزارش به آنها اشاره می کنیم:

- برگزاری یادمان و بزرگداشت سربازانی که جنگیده اند و آنان که کشته شده اند

در این کشور همچون کشورهای جهان چند روز را به عنوان روز بزرگداشت آنان که به جنگ رفته اند و آنان که کشته شده اند، تعیین کرده اند که در این روزها برنامه های متنوعی اجرا می شود که از جمله آنها بازدید از قبر کشته شدگان جنگ و نواختن مارش نظامی بر این قبرها و تزیین آنها است که همانند این مراسم در کشور خودمان تحت عنوان غبارروبی گلزارهای شهدا نزدیک به عید هر سال برگزار می شود.

از نکات قابل توجهی که در این مورد، در کشور کانادا به چشم می‌خورد، تندیس‌هایی است که به عنوان سمبل جنگ و آنان که در جنگ فداکاری کرده‌اند ساخته شده که از جمله آن‌ها می‌توان به مجسمه عظیم "مادر کانادا" اشاره کرد. این مجسمه سمبل مادر نگرانی است که در انتظار بازگشت فرزندش از جنگ است.

- معافیت مالیاتی مجروحان و معلولان جنگ و خانواده‌هایشان

مجروحان جنگ و آنان که در جنگ‌ها دچار معلولیت جسمی و ذهنی شده‌اند، از دادن هرگونه مالیات معافند. این مورد درباره خانواده این افراد نیز صدق می‌کند. میزان مقرری ماهانه این افراد به میزان ناتوانی و جراحاتی که در جنگ برداشته‌اند، بستگی دارد. در این مورد درجه فرد در ارتش و مدت زمان خدمت او در ارتش تعیین‌کننده نیست.

- برگزاری دوره‌های توانبخشی

این افراد و خانواده‌هایشان از هرگونه امکانات پزشکی و درمانی به صورت رایگان برخوردارند. مشاوره، درمان و آموزش برای به دست آوردن شغل مناسب، کمک برای یافتن شغل مناسب و همراهی فرد تا زمانی که فرد بتواند در شغل خود مهارت لازم را به دست آورد، از جمله امکاناتی است که در دوره‌های توانبخشی در اختیار فرد قرار می‌گیرد. همچنین در این مدت به خانواده فرد مشاوره‌های لازم به صورت رایگان داده می‌شود تا بتوانند فرد را در راه همراهی کنند.

- پرداخت مقرری ماهانه

میزان درآمدی که برای این افراد در نظر گرفته می‌شود، نباید کمتر از ۷۵ درصد از درآمد سابق آن‌ها باشد و این مقرری تا زمانی که فرد دوره توانبخشی خود را پشت سر بگذارد و شغل مناسب خود را پیدا کند، ادامه می‌یابد. بیشترین مقرری که به طور ماهیانه به این افراد پرداخت می‌شود، حدود ۲۹۴ دلار در ماه است که به ازای همسر و هر یک از فرزندان بر میزان این مقرری افزوده می‌شود.

- درآمد مکمل بازنشستگی

در صورتی که فرد به خاطر کهولت سن (از ۶۵ سال به بالا) نتواند از دوره‌های توانبخشی استفاده کند، درآمد تکمیلی بازنشستگی برای او در نظر گرفته خواهد شد.

- پرداخت هزینه‌های سفرهای درمانی

علاوه بر اینکه افراد آسیب دیده در جنگ و خانواده‌هایشان در بسیاری از هزینه‌های بهداشت و درمان از خدمات رایگان برخوردار می‌شود، در صورتی که سرباز مجروح یا معلول برای برخورداری از برخی از امکانات درمانی مجبور به سفر شود، هزینه‌های مربوط به حمل و نقل، پارکینگ، خورد و خوراک در طول این سفر، هزینه مربوط به محل اقامت و در صورت نیاز هزینه‌های مربوط به شخص یا اشخاصی که لازم است فرد را همراهی کند، به عهده ارتش خواهد بود.

- تسهیلات شغلی

برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی، جلسات مشاوره رایگان، کمک کردن برای انجام مصاحبه و تنظیم رزومه‌ای تخصصی و کمک به سربازان و خانواده‌هایشان برای خوداشتغالی از جمله تسهیلاتی است که در این بخش گنجانده شده است.

- پرداخت هزینه‌های مربوط به لباس مخصوص

در صورتی که فرد به دلیل وجود مشکلات جسمی که در جنگ برای او به وجود آمده، مجبور به پوشیدن لباس خاصی باشد ماهیانه از ۲۱ دلار و ۱۹ سنت تا ۱۹۱ دلار و ۱ سنت مقرر می‌شود که به او پرداخت می‌شود.

- کمک مالی برای نگهداری فرزندان

خانواده چه افراد آسیب‌دیده در جنگ و چه افراد کشته شده در جنگ در صورتی که برای نگهداری از فرزندانشان به مهد یا پرستار نیازمند باشند، هزینه‌های مربوط به این دو مورد به فرد پرداخت خواهد شد.

- پرداخت هزینه‌های کفن و دفن

چه فرد در زمان جنگ کشته شود و چه پس از جنگ و به خاطر عوارض جنگ کشته شود، هزینه مربوط به کفن و دفن به خانواده او پرداخت می‌شود. این هزینه ۲۹۳ هزار و ۳۰۸ دلار و ۹۳ سنت برآورد شده که به صورت نقد به حساب فرد واریز می‌شود (محمدی، ۱۳۹۱).

۱. موزه جنگ در کانادا (CWM)

این موزه یک موزه ملی از تاریخ نظامی کانادا است که در اتاوا واقع شده و تمامی ابعاد و سطوح دوران گذشته نظامی کانادا را از چند صد سال قبل تا جدیدترین درگیری‌های اخیر را تحت پوشش قرار می‌دهد. این موزه شامل نمایشگاه‌های دائمی از جنگ‌های دولت کانادا، جنگ‌های قرن ۲۰، جنگ سرد، عملیات‌های حمایت از

صلح و ... می باشد. آن جا هم چنین یک انبار باز از مصنوعات جنگی شامل توپ و تفنگ های دریایی، هواپیماهای جت جنگی و ... می باشد. بیشترین فضای نمایشگاه عمومی به گالری های تجربه جنگ کانادایی اختصاص دارد. این نمایش ها حکایت دارد از اثرات افتخارآمیزی که جنگ بر روی توسعه کانادا داشته و هم چنین نقش مهمی که دولت کانادا در درگیری های بین المللی از خود نشان داده است. موزه جنگ کانادا (CWM) در سال ۱۸۸۰ بوجود آمده و ساختمان فعلی آن در ۲۰۰۵ افتتاح شده است. معماری ساختمان تحسین و تمجید عام و خاص را برانگیخته است. موزه در سال ۱۸۸۰ به عنوان یک مجموعه از مصنوعات نظامی در تصرف دولت فدرال کانادا بود و بعدها بوسیله افسران شبه نظامی پادگان اتاوا سازماندهی شد.

- ساختمان جدید

در سال ۱۹۹۰ دولت فدرال، طرحی را برای انتقال موزه جنگ به یک مکان جدید نزدیک موزه هوایی کانادا در مرکز اتاوا داد. این مکان جدید به علت فاصله اش از مرکز شهر مورد انتقاد قرار گرفت و بعدها مکان دیگری برای این کار انتخاب گردید.

- میدان جنگ: جنگ ها بر خاک وطن ما از قدیمی ترین زمان تا ۱۸۸۵

این گالری تاریخ جنگ در خاک کانادا و درگیری های مسلح آن بر تکامل کشور و مردمان آن تأثیر گذاشته است. این گالری شامل جنگاوری مردم بومی، پیوندها و تضادهایی که روابط بین مردمان بومی و اروپاییان را نشان می دهد و رقابت های سلطنتی که بیشترین تاریخ اولیه آمریکا را نشان می دهد. این جنگ ها شامل جنگ ۷ساله، انقلاب آمریکا، جنگ ۱۸۱۲ و تضادهای غرب کانادا در ۱۸۷۰ و ۱۸۸۵ می شد.

- برای تاج و تخت و کشور: آفریقای جنوبی و جنگ جهانی اول، ۱۸۸۵-۱۹۳۱

نیروهای مسلح کانادایی در سال ۱۸۹۹ و دوباره در سال ۱۹۱۴ برای نبرد در جنگ ها به عنوان بخشی از امپراتوری بریتانیا به خارج رفتند. این گالری یا اتاق موزه با جنگ آفریقای جنوبی و جنگ جهانی اول دربرگرفته شده است. گالری یا اتاق موزه نبردها و مبارزات هر دو جنگ؛ اما به ویژه جنگ مجزای در فرانسه و بلژیک از ۱۹۱۵ تا ۱۹۱۸ و نبردهای مختلف دیگر را نیز در بر گرفته است. همچنین جنگ های خانگی، نزاع های هوایی و دریایی، پزشکی ارتش، توپخانه، گرفتاری های اتباع خارجی و استراتژی ها و تاکتیک ها را نیز در بر گرفته است.

- یک آستی خطرناک: جنگ سرد، نیروهای حافظ صلح و تضادهای اخیر، ۱۹۴۵ تا زمان حاضر

این گالری به زمان شروع جنگ سرد پس از پایان جنگ جهانی دوم اختصاص دارد که جزییات تلاش های دفاعی دولت کانادا در داخل و خارج از کشور که شامل NATO، NAROD، جنگ های کره، خلیج فارس، کوزوو، افغانستان، درگیری کانادا در جنگ های سقوط دیوار برلین و ... می شود. موضوعات و محتوای کار این گالری در ارتباط با کتاب های کمدی در خصوص جنگ سرد، بازی هایی در ارتباط با نشانه های صلح، داستان برنده جایزه

صلح نوبل لیستر پیرسون و یک فضای جذاب در ارتباط با بازتاب فکر ملاقات کنندگان در مورد جنگ و صلح و یادبود آن می باشد.

۹ - بازسازی سالن

یک سالن باریک با دیوارهای بلند و پنجره های مثلث شکل، برج صلح واقع در تپه پارلمان را احاطه کرده است که در واقع مصداق "نمایش مادی و فیزیکی امیدواری برای یک آینده بهتر" می باشد. بر روی پنجره های بلند، نقطه ها و خط تیره هایی به شکل مرس وجود دارد که این گونه است: "مبادا ما فراموش شویم".

- سالن بنای یادبود

سالن بنای یادبود یک فضایی است کاملاً برای تفکر و یادآوری در خصوص یاد و خاطره جنگ. این سالن شامل سنگ قبرهایی از سربازان گمنام کانادایی در جنگ جهانی اول است.
(["Canadian War Museum" – Wikipedia](#)).

۲. موسسه دوستداران حقیقی میهن در کانادا (CIMVHR)

دولت کانادا و موسسه دوستداران حقیقی میهن از تمامی ابتکار عمل ها در خصوص بهبود سلامت کارکنان نیروهای مسلح کانادا، کهنه سربازها و خانواده های شان حمایت می کند.

یک اطلاعیه مهم در گردهمایی توسط یک موسسه کانادایی تحقیق سلامت کهنه سربازها و نظامی (CIMVHR) در سال ۲۰۱۴ در تورنتو کانادا صورت گرفت "امروزه سرمایه هنگفتی جهت سلامت و رفاه حال کسانی که در داخل و خارج از کشور کانادا خدمت کرده اند، اختصاص داده شده است"

در این گردهمایی بین المللی برخی از دانشگاه ها، محققین، پزشکان بالینی و صنایع (صنعتگران) وابسته و علاقمند به ارتش و تحقیق در خصوص سلامت کهنه سربازها وجود داشتند. دولت کانادا نیمی از بودجه موسسه (CIMVHR) را برای ارتقاء و پیشرفت جذب تحقیقات جهت پرداختن به بهبود سلامت کارکنان نیروهای مسلح کانادایی و خانواده های شان فراهم کرده است. نیمی دیگر این بودجه توسط خیرین بخش خصوصی موسسه CIMVHR تامین می گردد که صرف حمایت از برنامه های طراحی شده و تحقیقات هدفمند در حوزه بهبود سلامت روان جمعیت هدف خواهد شد.

این برنامه کمک می کند که در این راستا نهادهایی شکل گیرد تا بتوانند با بسیاری از سازمان های متعهد که در زمینه سلامت و رفاه حال نیروهای نظامی فعالیت دارند، روابط کاری و حسنه داشته باشند. فعالیت های CIMVHR از طریق بیش از سی شبکه فعال دانشگاهی به تمامی ایالت های کانادا ارسال خواهد شد. تأثیر کار از طریق ابتکار عمل های سازنده توسعه خواهد یافت.

خبرها نشان می‌دهد که ۵ میلیون دلار سرمایه بوسیله دولت کانادا و ۵ میلیون دلار سرمایه بوسیله موسسه CIMVHR جهت پیشرفت ظرفیت‌های پژوهش در زمینه سلامت افراد نظامی در نظر گرفته شده است. در سال ۲۰۱۲ موسسه کانادایی تحقیق سلامت (CIHR) ۱۴۰۰۰ دلار سرمایه در اولین گردهمایی تحقیق سلامت نظامیان، سرمایه‌گذاری کرده است. به واسطه CIHR دولت کانادا از محققین و پژوهش‌های CIMVHR حمایت کرده است.

موسسه CIMVHR منابع آکادمیک موجود بیش از سی دانشگاه کانادایی را درگیر این امر نموده است. این نهاد به عنوان یک رابط و یا یک میانجی در بین انجمن‌های علمی، سازمان‌های دولتی، صنعت و سازمان‌های بین‌المللی مشابه در پرداختن به موضوعات سلامت افراد نظامی عمل نموده است.

موسسه دوستداران حقیقی میهن به عنوان یک خیریه ملی در پرداختن به تکریم و تعظیم رشادت‌های نیروهای مسلح در زمان جنگ یا صلح، کهنه‌سربازها و خانواده‌های شان موفق عمل نموده است. در اینجا به برخی از نقل قول‌های مسئولین دولت کانادا اشاره می‌شود:

وزیر بهداشت کانادا: "فراهم نمودن و تأمین معالجات ویژه جهت نظامیان ما یکی از اولویت‌های دولت ماست. سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مربوط به سلامت افراد نظامی و کهنه‌سربازهای کانادایی و خانواده‌های شان در عمل خود را نشان داده است. دولت ما از تمامی کسانی که در راه فداکاری و رشادت برای حمایت از آزادی و امنیت کانادا خدمت کرده‌اند، هم‌چنان حمایت خواهد نمود."

نایب رییس موسسه دوستداران حقیقی میهن: "سرمایه امروز از بیش از ۱۰۰۰ محقق کانادایی حمایت خواهد کرد. اهمیت کار آنها یک تاثیر فوری در بهبود سلامت نظامیان، سربازها و خانواده‌های شان خواهد داشت." مدیر نهاد کانادایی تحقیق سلامت نظامیان و کهنه‌سربازها: "من خیلی خوشحال هستم که با این نهاد همکاری می‌کنم. شبکه گسترده دانشگاه‌های کانادا، تحقیق در زمینه بهبود و سلامت نظامیان و کهنه‌سربازها را افزایش داده است. این تحقیقات حیاتی است؛ چرا که به ما اجازه می‌دهد که انجام وظیفه و پرداختن به نیازهای بهداشتی و سلامت افراد نظامی را در زمینه سلامت ادامه دهیم."

وزیر دفاع ملی: "دولت ما، فعالیت‌های رو به رشد این موسسه کانادایی را تشویق می‌کند. ما از مشارکت با آنها در زمینه هدایت و اجرای مطالعات و استقرار علم و آگاهی مبتنی بر شواهد افتخار می‌کنیم. چرا که این طرح در حمایت از مردان و زنان شجاعی است که به دفاع از کانادا در داخل و خارج از کشورشان برخاسته‌اند" (Canada News Centre).

۱۷. فرانسه

فرانسه یکی از کشورهای محسوب می شود که طبق اعلام رسانه ها یکی از پیشرفته ترین قوانین و تدابیر لازم برای حمایت از آسیب دیدگان وطن و افرادی که برای اعتلای آن سرزمین جان خود را از دست داده اند را دارا است. این کشور سابقه جنگ های متعددی را دارد و تنها در قرن بیستم تجربه دو جنگ جهانی، جنگ های کره و هند و چین، نبرد الجزایر و... را پشت سر گذاشته است و در هر یک از این منازعات شمار زیادی از نیروهای نظامی و غیرنظامی آن کشور جان خود را از دست داده، مصدوم یا مجروح شده اند.

با وجود شمار بالای کشته شدگان در جنگ های فرانسه، می توان گفت که یکی از دل مشغولی های اساسی دولت فرانسه همواره رسیدگی به وضعیت بازماندگان جنگ اعم از سربازانی که جان سالم به در برده اند یا خانواده های قربانیان بوده است. در سال ۱۹۱۶ طی اولین جنگ جهانی، ایده گرامیداشت «سرباز کشته شده برای ملت» جوانه زده است. بعد از ۱۱ نوامبر ۱۹۱۸ که این جنگ وحشتناک به پایان رسید، مجلس سنا و نمایندگان فرانسه با اکثریت آراء تصمیم گرفتند در محل پانتئون پاریس بنای یادبودی از یک سرباز کشته شده ایجاد کنند. سازمانهای رزمنده سابق با اعتراض به این تصمیم، محل «ارک دو تریومف» در پاریس را برای گرامیداشت این سرباز پیشنهاد دادند.

در سال ۱۹۱۶، در حین جنگ جهانی اول، اولین "دفتر ملی رزمندگان سابق و قربانیان جنگ" تأسیس شد که به وزارت کار وابسته بود و مسئولیت شناسایی سربازانی را داشت که برای پیروزی فرانسه در جنگ شرکت کرده بودند. یک سال بعد دفتر دیگری بازگشایی شد که وظیفه آن کمک مالی و همچنین تقبل مسئولیت فرزندان بود که در جنگ یتیم شده بودند. این دفتر از حیث کمک های مالی دارای اهمیت بود. سومین دفتر در سال ۱۹۲۶ احداث شد که مسئول تأمین مایحتاج رزمندگان سابق بود.

این سه دفتر در سال ۱۹۴۶ در قالب یک "دفتر ملی رزمندگان سابق و قربانیان جنگ (ONACVG)" شکل جدیدی به خود گرفتند. امروزه این دفتر نهادی عمومی و زیر نظر وزارت دفاع فرانسه است و وظیفه حمایت مالی و معنوی از بیش از ۳/۵ میلیون نفر از کسانی را دارد که به نوعی از قربانیان جنگ محسوب می شوند. این دفتر شامل چندین زیر مجموعه تکمیلی نظیر مدیریت عمومی، خدمات ناحیه ای، خانه های بازنشستگی و مؤسسات مددکاری است تا به نحو احسن بتوانند خدمات دولت را به آنها برسانند.

"دفتر ملی رزمندگان سابق و قربانیان جنگ (ONACVG)"، دیگر انجمن ها و سازمان های مربوطه که به امور این افراد رسیدگی می کنند را نیز تحت پوشش و حمایت مالی خود قرار داده است.

دفتر «ملی رزمندگان سابق و قربانیان جنگ» (ONACVG) مجری اصلی یادبود رزمندگان در وزارت دفاع فرانسه است. در وهله اول هدف اصلی این کار آشنا ساختن جوان ترها و همچنین حفظ ارزش های وطن دوستی رزمندگان سابق است. ارزش هایی که این افراد به آن متعهد شده بوده اند در متن آموزش به نسل جوان قرار دارد. شناخت گذشته و حفظ میراث این افراد نیز امری است که به آموزش آن اهمیت داده می شود.

دفتر ملی رزمندگان سابق و قربانیان جنگ سه هدف کلی را دنبال می‌کند که در سه کلمه خلاصه می‌شود: "بزرگداشت"، "اشاعه" و "سهیم کردن این ارزش‌ها".

بدین منظور این دفتر فعالیتهای زیر را دنبال می‌کند:

- بزرگداشت و یادآوری تاریخ‌ها و حوادث مهمی که تاریخ فرانسه را ساخته‌اند
- ایجاد و سهیم کردن یک یادبود اروپایی و بین‌المللی جنگهای گذشته برای ارتقاء صلح
- اشاعه فرهنگ احترام، نیک رفتاری، شجاعت، تعهد، وحدت به نسل جوان.

مهمترین وظیفه این دفتر، راهنمایی و مدیریت امور بازماندگان و رزمندگان جنگ برای گرفتن "کارت رزمندگی" و استفاده از مزایای آن می‌باشد.

مزایای مربوط به رزمندگان و دارندگان کارت رزمندگی به شرح ذیل است:

- سن بازنشستگی دارندگان این کارت نسبت به بقیه، پایین‌تر و بین ۶۰ تا ۶۵ سالگی است.
  - دارندگان این کارت از حقوقی ماهیانه برخوردار می‌شوند و به افراد بالای ۷۵ سال آنها نیز تخفیف‌های مالیاتی ویژه‌ای تعلق می‌گیرد.
  - دارندگان این کارت دارای مزایای مربوط به بیمه بازنشستگی هستند.
  - همین‌طور این افراد مجاز هستند نشان‌ها و مدال‌ها و افتخارات مربوط به رزمندگی را به خود نصب کنند.
- نوع دیگری از این عنوان وجود دارد که به رزمندگان جنگی واجد شرایط داده می‌شود که این عنوان به «قدردانی ملت» شناخته می‌شود و مزایای آن شامل مواردی مشابه آن چیزی است که در بالا اشاره شد و علاوه بر آنها، شامل اعطای نشان لیاقت ملی و مزین کردن تابوت آنها بعد از مرگ به پرچم سه رنگ فرانسه نیز می‌شود. این عنوان به آنان امکان می‌دهد تا پس از ۶۵ سالگی از مستمری بازنشستگی برخوردار شوند. رزمندگان سابق می‌توانند با مساعدت دولت در نظام سود از تعاون مشارکت کنند.

از دیگر عنوان‌هایی که توسط دولت فرانسه و این دفتر به افراد واجد شرایط داده می‌شود و هر کدام دارای تعاریف مخصوص به خود است و نوع مزایای آن نیز متفاوت می‌باشد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

عنوان تبعیدی‌ها و اسرای مقاومت، عنوان تبعیدی‌ها و اسرای سیاسی، عنوان افرادی که مجبور به کار کردن در کشور دشمن شده‌اند، عنوان افرادی که به کشورهای دشمن فرستاده شده‌اند، عنوان وطن‌دوستانی که به آلمان منتقل شدند، عنوان کسانی که مجبور به خدمت به ارتش آلمان شدند، عنوان اسیر، عنوان اسرای قربانی در الجزایر.

- برپایی یادمان و بزرگداشت

در ۱۱ نوامبر ۱۹۲۳، آندره مگینو (André Maginot) وزیر جنگ اسبق فرانسه، مشعل یادبودی در محل طاق نصرت روشن کرد. از آن زمان به بعد این مشعل هیچ‌گاه خاموش نشده است و هر روز در ساعت ۱۸:۳۰

عصر، مراسمی نمادین در بزرگداشت مقام سربازان کشته شده در این مکان در هر شرایط آب و هوایی برگزار می شود. این مراسم هر روزه توسط یکی از ۹۰۰ سرباز انجمن فرانسوی سربازان حمایت و سازماندهی می شود و بصورتی کاملاً رسمی و با حضور گروه‌های موزیک و نظامیان و کهنه سربازها و مردم و توریست‌های حاضر در محل انجام می‌پذیرد. این مراسم علاوه بر ابعاد ملی و میهنی و بزرگداشت سربازان و کشته‌های جنگ، خود به یکی از جاذبه‌های توریستی شهر پاریس نیز تبدیل گردیده است.

از اقدامات نمادین برای حفظ خاطره مصدومان و قربانیان جنگ، به صدا در آوردن آژیر خطر در اولین چهارشنبه هر ماه می‌باشد که در ساعت ۱۲ ظهر به مدت پنج دقیقه این آژیر در سراسر فرانسه پخش می‌شود.

همچنین، نگاهداری برخی ساختمان‌ها و تجهیزات آسیب دیده به حالت ویران و جنگ زده آن نیز اقدام دیگری برای حفظ یاد و خاطره رزمندگان در فرانسه محسوب می‌شود. بعنوان مثال، هنوز هم در حال حاضر بر روی دیوارهای ساختمان وزارت دفاع فرانسه در بلوار سن ژرمن پاریس، آثار ترکش‌های توپ‌ها و خمپاره‌های زمان جنگ دوم جهانی قابل مشاهده است که تعمداً برای بزرگداشت خاطره رزمندگان این جنگ، حفظ شده است.

در فرانسه روزهایی وجود دارند که در این روزها، مراسم یادبودی توسط دولت سازماندهی می‌شود و به «روزهای یادبود» معروف هستند. این مراسم هرکدام به یادبود یکی از حوادث تاریخی مربوط به جنگ و قربانیان آن برگزار می‌شود که در تمام این‌گونه مراسم‌های رسمی، حضور نمایندگان رزمندگان سابق و حتی خانواده‌های آنان در حالی که پرچم‌های مختلف در دست دارند و مدال‌های افتخار خود را به سینه زده و به طور منظم و در کنار دیگر مقامات حاضر جای می‌گیرند، قابل توجه است.

هر ساله توسط «دفتر ملی رزمندگان سابق و قربانیان جنگ (ONACVVG)» نمایشگاه‌هایی به صورت دائمی و موقت برگزار می‌شوند که هدف بیشتر این نمایشگاه‌ها ایجاد کردن فرصتی برای عموم و بخصوص دانش‌آموزان برای بازدید و آشنا شدن با میراث رزمندگان و قربانیان جنگ است.

از دیگر برنامه‌های این دفتر برای آشنا نمودن نسل جوان و به ویژه کودکان با سنین پایین‌تر، برگزاری دو مسابقه عمومی بین آن‌هاست. یکی در سطح کودکان مهد کودک‌ها و دیگری در سطح دانش‌آموزان به این صورت که از آن‌ها خواسته می‌شود آثار خود را با عنوان جنگ در قالب نقاشی، شعر، طراحی، داستان کوتاه و... آماده کنند که بعد طی یک روز آثار برگزیده توسط هیئت داوران انتخاب می‌شود و به آن‌ها هدایایی داده می‌شود.

نکته قابل توجه دیگری که در فرانسه در ارتباط با بزرگداشت رزمندگان و کشته شدگان جنگ می‌توان ذکر نمود، اینست که هنوز هم بعد از گذشت حدود ۱۰۰ سال از جنگ اول جهانی و نزدیک به هفتاد سال پس از جنگ دوم جهانی، بسیاری از خیابان‌ها و معابر عمومی این کشور به نام میدان‌های نبرد و یا ژنرال‌ها و افسران نظامی است که در این دو جنگ شرکت داشته و کشته شده‌اند.

در سال ۲۰۱۴ میلادی، دقیقاً ۹۶ سال از پایان جنگ اول جهانی و ۶۹ سال از پایان جنگ دوم جهانی سپری شده است. بعد از گذشت چندین دهه از پایان این جنگ‌ها، هنوز هم در فرانسه هر روز شاهد برگزاری مراسم و

تشریفات مربوط به تکریم و احترام به رزمندگان و کشته شدگان جنگ و بزرگداشت یاد و خاطره آنان در سراسر خاک این کشور هستیم. هر روز در مهم‌ترین میدان پاریس، پایتخت فرانسه، مراسم باشکوه بزرگداشت رزمندگان و کشته شدگان جنگ با حضور مردم، شخصیت‌ها و انجمن‌های رزمندگان سابق، در ساعت ۱۸/۳۰ عصر در هر شرایطی برگزار می‌شود.

همواره در اولین چهارشنبه هر ماه، در ساعت دوازده ظهر به مدت پنج دقیقه آژیر خطر جنگی به یادبود بزرگداشت خاطره فداکاری‌های رزمندگان و کشته شدگان جنگ در سراسر فرانسه طنین انداز می‌شود. بیشتر خیابان‌ها و معابر فرانسه به نام افسران، فرماندهان، رزمندگان، کشته شدگان جنگ و میادین نبرد نامگذاری شده‌اند؛ گویی جنگ تازه در این کشور به پایان رسیده است. همچنین، در هر کوچه و خیابانی شاهد نصب پلاک‌هایی بر سر در ساختمان‌های بیشماری هستیم که نشان از یک واقعه مرتبط با جنگ دارند (یا در آن محل نبردی صورت گرفته، یا رزمندگانی کشته شده، یا عده‌ای توسط دشمن تیرباران شده‌اند، یا رزمنده و کشته‌ای در این بنا سکونت داشته، یا سنگری برای دفاع بوده و یا مرکزی جهت فرماندهی بخشی از نبرد بوده است. هنوز هم امتیازات مادی و مالی قابل توجهی برای رزمندگان سابق و خانواده آنان اختصاص داده می‌شود و هنوز هم تشریفات و احترامات رسمی قابل توجهی برای این افراد در مراسم و مناسبت‌های رسمی در نظر گرفته می‌شود و آنان را در این مناسبت‌ها و مراسم، با لباس‌ها و مدال‌های نظامی در صفوف و ردیف‌های اول می‌نشانند و مورد تکریم قرار می‌دهند.

- تسهیلات اشتغال

البته در خصوص مسئله اشتغال شرکت کنندگان در جنگ نیز تمهیداتی اندیشیده شده است؛ به طور مثال برای جذب این افراد در ساختار کاری کشور، دوره‌های تخصصی و کاربردی ایجاد شده است که با توجه به شرایط جسمی و روحی خود در یکی از زمینه‌ها به طی این دوره‌ها پرداخته و برای ورود مجدد به بازار کار آماده می‌شوند. در همین حال اقدامات قانونی برای ملزم کردن دستگاه‌های مختلف به استخدام آن‌ها صورت گرفته است. به طور مثال یک درصد ظرفیت استخدام نیروی انسانی هر کارخانه به این دسته از افراد اختصاص داده شده است.

- تسهیلات ویژه خانواده قربانیان

وظیفه دیگر این سازمان، سازماندهی سفر برای خانواده‌های درجه یک کشته شدگان به منظور زیارت قبور آن‌ها می‌باشد.

"جبران خسارت یتیمان" یکی دیگر از خدمات این سازمان، است به این صورت که هرکسی پدر یا مادر خود را در راه فرانسه از دست داده باشد شامل این موضوع می‌شود. به همسران بیوه فرانسوی و الجزایری که شوهر آن‌ها

در جریان جنگ در راه فرانسه کشته شده‌اند نیز مستمری و دیگر خدماتی ارائه می‌شود یا می‌توانند مبلغی را به صورت سرمایه دریافت کنند که این مبلغ بین ۲۰ هزار تا ۳۰ هزار یورو می‌باشد.

خدمات این مرکز به فرزندان قربانیان جنگ شامل خدمات مشاوره‌ای و کمک‌های غیر مادی، تضمین امکاناتی که پدر کشته شده می‌توانسته برای وی فراهم کند، کمک خرج برای تأمین مایحتاج اولیه زندگی و دادن بورس‌های تحصیلی به آن‌ها، کمک هزینه درمانی و بیمه درمانی مجانی، کمک هزینه مسافرت، کمک هزینه تحصیلی و معاف بودن از پرداخت حق ثبت نام دانشگاه، کمک هزینه برای یافتن شغل، امکان استخدام در مؤسسات مربوط به این سازمان، دادن وام به مبلغ ۳۰۰۰ یورو برای پیدا کردن کار، داشتن سهمیه برای استخدام در ادارات و مؤسسات و بیمارستانهای عمومی، داشتن سهمیه ۶ درصدی برای افراد زیر ۲۱ سال به منظور استخدام در مکان‌های خصوصی یا دولتی که حداقل ۲۰ نفر حقوق بگیر دارند، برخورداری از معافیت مالیاتی برای ارث. در مواردی که فرزند صغیری پدر یا خانواده خود را در جنگ از دست داده باشد، دولت مسئولیت هزینه تحصیلی وی را تا سن ۲۱ سالگی برعهده می‌گیرد.

- تسهیلات تردد

برای انتقال معلولان در فرانسه و سایل ویژه حمل و نقل وجود دارد که هزینه آن توسط بیمه پرداخت می‌شود. همچنین معلولان جنگی ۲۵ تا ۴۵ درصد از تخفیف ۵۰ درصدی بلیط قطار برخوردارند و در صورتی که معلولیت فرد تا ۸۵ درصد باشد از بلیط رایگان و همراه وی از ۲۵ درصد تخفیف بهره‌مند می‌شود. حتی این افراد در نشستن داخل اتوبوس یا مترو از اولویت برخوردارند به جهت اینکه پشت کارت کسانی که ایستادن برایشان مضر است علامت گذاری شده است.

ایجاد گذرگاه مناسب برای تردد معلولین جنگی در معماری شهر لحاظ شده است و کلیه معلولان برای رفت و آمد در تمام مراکز دولتی و خصوصی نگرانی نخواهند داشت و در بخشهایی چون ساختمان سازی یا اشتغال رزمندگان سابق می‌توان گفت وزارتخانه‌های مربوطه (وزارت شهر سازی و کار) بر اجرای قوانین در حوزه خود نظارت دارند و رزمندگان در تمام وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در مسائلی چون استخدام، کارآموزی، آموزش حین خدمت و... در اولویت هستند (کمیته علمی ستاد همایش ایثارگران و شوراهای اسلامی شهر، ۱۳۸۰)

در اتوبوس‌ها و متروها در فرانسه، همیشه چندین صندلی وجود دارد که بالای آن‌ها علامت قلب زده شده و معنی آن این است که این صندلی‌ها برای گروه‌های زیر و به ترتیب اولویت رزرو شده است:

- معلولان و مصدومان جنگی
- معلولان ناشی از حوادث کار و نابینایان
- زنان باردار و افرادی دارای کودکان خردسال
- کهنسالان بالای ۷۵ سال

از نظر امکانات ترددی نیز در تمام مراکز دولتی و خصوصی معابر و توقفگاه‌های خاصی برای معلولان پیش بینی شده و برای طبقات مختلف در ساختمان‌ها آسانسورهای ویژه حمل معلولان قرار دارد.

- اعطای تسهیلات مالی به قربانیان

اعطای کمک‌های مالی به قربانیان و رزمندگان سابق در مواقع ضروری و در مواقعی که این افراد در تنگنای مالی قرار می‌گیرند نیز از دیگر وظایف این دفتر است. این کمک مالی در صورت اثبات شرایط زیر به آن‌ها داده می‌شود:

- در صورتی که فرد مذکور در شرایط سخت مالی قرار گیرد به صورتی که نتواند از پس هزینه‌های درمانی و آب و برق خود برآید یا در حالتی دیگر اگر فرد مورد نظر زمین‌گیر شده باشد کمک‌های مالی برای برآورده کردن نیازهای زندگی‌اش به وی داده می‌شود.
  - اعطای وام برای خرید وسایل منزل یا تعمیرات منزل نیز از جمله این اقدامات محسوب می‌شود.
- دادن کمک‌های مالی به دیگر اتباع فرانسوی که برای فرانسه جنگیده‌اند ولی در دیگر کشورها اقامت دارند نیز از دیگر وظایف این سازمان می‌باشد. این کمک‌ها که به بیش از ۱۰ هزار مورد می‌رسد، از طریق سفارت فرانسه در دیگر کشورها و به بیش از ۴۰ کشور داده می‌شود و مبلغ آن به حدود یک میلیون یورو می‌رسد.

- اعطای تسهیلات غیر مالی به قربانیان

به‌سازی و بازسازی قبرستان‌های مربوط به کشته شدگان و قربانیان جنگ، از دیگر وظایف این دفتر می‌باشد. از سال ۱۹۱۸، این دفتر به همراه دیگر سازمان‌های مربوطه، محل‌های سکونتی برای رزمندگان سابق و خانواده‌هایشان و همچنین خانواده‌های کشته شدگان ایجاد کردند که بتوانند پذیرای این افراد در این محل‌ها باشند. علاوه بر آن احداث چندین مرکز نگهداری کودکان بی‌سرپرست و همچنین خانه سالمندان از دیگر کارهای این دفتر می‌باشد.

از طرفی خانه‌های استیجاری ارزان قیمتی وجود دارد که در اختیار شهرداری‌ها می‌باشد و همه بویژه افراد کم درآمد می‌توانند با ثبت نام در شهرداری‌ها نسبت به اسکان خود اقدام کنند. بدیهی است در این بررسی‌ها افرادی که رزمنده سابق یا مجروح و از کار افتاده جنگ باشند، نسبت به دیگران از اولویت برخوردار می‌باشند.

فرانسوی‌ها تعداد رزمندگان باقی مانده از این دو جنگ را بصورتی دقیق و هر ماه منتشر می‌کنند. تا ابتدای سال ۲۰۰۳ میلادی، ۸۱ نفر از رزمندگان فرانسوی که در جنگ اول جهانی شرکت داشتند، هنوز زنده بودند که این تعداد در سالهای بعدی (در ۲۰۰۴، ۴۴ نفر، در ۲۰۰۵، ۱۷ نفر، در ۲۰۰۶ نه نفر، در ۲۰۰۷ پنج نفر) تقلیل پیدا کرد تا اینکه در سال ۲۰۰۸ میلادی آخرین نفر از رزمندگان جنگ اول جهانی از دنیا رفت و با مراسم و تشریفات ملی و باشکوه به خاک سپرده شد. در حال حاضر حدود ۲ هزار نفر از رزمندگان جنگ دوم جهانی فرانسه هنوز زنده هستند که مورد احترام و تکریم ملت و دولت فرانسه قرار دارند (خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۳).

امتیازات دولت فرانسه برای قربانیان جنگ به همسران، فرزندان، والدین قربانیان جنگ، بازنشستگان جنگ، نظامیان، معلولان، بیوه زنان، والدین، یتیمان و سالمندان و قربانیان غیرنظامی جنگ تعلق می‌گیرد. در فرانسه سربازان و رزمندگان سابق مستمری از کارافتادگی دریافت می‌کنند و چنانچه یکی از این افراد فوت کند به بازماندگان حقوقی وی (همسر، فرزندان یا پدر و مادر) مستمری پرداخت می‌شود. در ادامه مجموعه ای از نظام خدمات رسانی کشور فرانسه به قربانیان جنگ در ابعاد مختلف به صورت جدول ارائه می‌گردد.

۱۸. فنلاند

فنلاند در جنگ جهانی دوم شرکت داشت و هم اکنون ۱۵۵ هزار کهنه سرباز جنگی در این کشور وجود دارد که متوسط سن قانونی آنها از ۶۵ سال گذشته است.

حقوق و مزایا:

- توسعه برنامه اسکان، درمان مناسب، مراقبت و مستمری مخصوص آنها.
- سطح مزایا بر مبنای جراحات جنگی تعیین می‌گردد.
- ارائه کمک هزینه‌هایی برای خدمات دندانپزشکی.
- سربازانی که در جنگ حضور داشتند، زنانی که در جبهه به خدمت گرفته شده‌اند، جانبازان و وابستگان نزدیک آنها، خانواده‌های سربازانی که کشته شده‌اند و یا مفقودالانند، اشخاصی که به طور اجباری می‌بایست به خدمات جنگی مشغول می‌شدند همگی «گواهینامه‌هایی» برای دریافت مزایای مخصوص همانند کهنه سربازان دریافت می‌کنند.
- علاوه بر خدمات ویژه، کهنه سربازان و جانبازان جنگی به طور طبیعی از خدمات و مراقبت‌های بهداشتی همانند سایر شهروندان برخوردارند.

خدمات فرهنگی و آموزشی:

- یکی از وظایف دولت ارائه خدمات آموزشی به کهنه سربازان می‌باشد، در این راستا:
  - ایجاد ارتباط با احزاب سیاسی جهت همکاری با مسئولان مملکتی برای رفع نیازها و حل مشکلات،
  - اهمیت روزافزون احترام به کهنه سربازان جنگی،
  - اعلام روز ۲۷ آوریل به روز ملی کهنه سربازان و برپایی جشن‌های ویژه با اهتزاز درآمدن پرچم کشور،
  - بازبینی قوانین در سال ۱۹۹۲ توسط دولت با هدف ارتقاء سطح خدمات رسانی به کهنه سربازان،
  - احصاء نام بسیاری از کهنه سربازان مفقودالاندر سال ۱۹۹۴ - یعنی حدود ۵۰ سال بعد.
- (کمیته علمی ستاد همایش ایثارگران و شوراها، اسلامی شهر، ۱۳۸۰).

۱۹. نیوزلند

اداره امورات کهنه سربازهای نیوزلند بطور استثنایی افتخار خدمت و بر عهده گرفتن وکالت تمامی کسانی را بر عهده دارد که در کشور برای تضمین آزادی و امنیت نیوزیلند، جان شان را فدا کردند. تخمین زده شده است که در حدود ۳۱۰۰۰ سرباز نیوزیلندی با سنین و سوابق متفاوت وجود دارند. آن ها از سنین ۱۹ سال تا بیش از صد سال هستند و شامل افراد بازنشسته و آن هایی که غیر نظامی هستند نیز می باشد. نقش سازمان کهنه سربازهای نیوزلند تضمین پرداخت تمامی حقوق و خدمات به آنان است و اقدامات زیر را انجام می دهد:

- مشاوره ای گسترده در ارتباط با حقوق سربازان، مراقبت ها و شناسایی آن ها
  - برنامه ریزی در جهت حضور سربازان در مراسم روز یادبود آنان و همکاری با دیگر حوزه های وزارت دفاع
  - تنظیم روابط دولت با کهنه سربازان و دیگر سازمان های نماینده آن ها (Veterans' Affairs New Zealand)
- در پایان به برخی از شیوه های تکریم و بزرگداشت ایثار گران اشاره می شود. به امید زمانی که انتظارات صلح طلبانه جوامع جایگزین زیاده خواهی های جوامع متجاوز گردد.

تبیین نموداری و چکیده بررسی تطبیقی ارائه خدمات

نام کشور / شرح خدمات	فرانسه	هندوستان	کانادا	پاکستان	کره جنوبی	کوبا	استرالیا	آلمان
مسکن	+	-	+	+	+	+	-	-
درمانی	+	+	+	+	+	+	-	+
آموزشی	+	+	+	+	+	+	-	+
اشتغال و کاریابی	+	+	+	+	+	-	+	-
حقوق و مزایا	+	+	-	+	+	-	-	-
تعاون و امور اجتماعی	+	+	+	+	+	-	-	-
پرورشی و فوق برنامه	+	+	+	+	+	-	+	+
عمومی	-	+	+	-	+	+	+	+

لازم به ذکر است که:

- کشورهای کره جنوبی، فرانسه و کانادا در ارتباط با قربانیان جنگ وزارتخانه هایی دارند.
- کشور پاکستان، مدیریت رفاه و توانبخشی دارد که تحت پوشش ستاد ارتش می باشد.
- کشورهای مشترک المنافع دارای کمیونی تحت پوشش حکومت سلطنتی انگلیس است.
- کشور کوبا نیز دارای اداره امنیت و تأمین اجتماعی است.

۱. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص مسکن

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	فرانسه	*رفع مشکلات مربوط به مسکن و همچنین دریافت حق مسکن و در اختیار گذاشتن خانه های بازنشستگی به معلولین و بازماندگانه های قربانیان جنگ.
۲	هندوستان	*انجام پروژه های احداث مسکن به منظور واگذاری به خانواده های قربانیان جنگ *واگذاری زمین به خانواده های قربانیان جهت احداث مسکن.
۳	کانادا	*واگذاری مسکن دولتی به معلولین جنگ و استفاده رایگان از آنها. *پرداخت وام مسکن منطبق با قانون اسکان ملی معلولین و بازماندگان خانواده های قربانیان جنگ. *تنظیم برنامه های وام مسکن اهدایی به معلولین و بازماندگان خانواده های قربانیان توسط بخش خصوصی و دولتی.
۴	پاکستان	*واگذاری مسکن به صورت اقساط به مستخدمین نظامی و انتقال رایگان به همسر متوفی. *پرداخت کمک هزینه مسکن به خانواده های داغدیده بدون مسکن (به مبلغ ۴۰۰۰ روپیه) *تمام خانواده های داغدیده تحت پوشش مسکن قرار دارند. *برنامه طرحهای مسکونی جهت خانواده ها که ۵ درصد آن ویژه همسران است.
۵	کره جنوبی	*فاقدین مسکن، واحدهای مسکونی (آپارتمان) واگذار می شود و یا وام مسکن بلند مدت (۷ تا ۲۰ساله با بهره ۴ درصد) پرداخت می گردد و به کسانی که مسکن دارند، هزینه تعمیرات و توسعه، به صورت وام اعطاء می شود. ضمناً ۳ تا ۵ درصد از مجتمع های آپارتمانی با مساحت کمتر از ۸۴ متر مربع که بخش دولتی یا خصوصی آنها احداث می کنند، به وزارت امور میهن پرستان و معلولین جنگ واگذار می شود. واگذاری منازل مسکونی به ۷۲ درصد از خانواده های قربانیان جنگ تا پایان سال ۱۹۹۰ *اختصاص دادن دولت مرکزی یا محلی، ۳ تا ۵ درصد از آپارتمان های با مساحت کمتر از ۸۵ متر مربع را به وزارت امور میهن پرستان و معلولین جنگ. *پیش بینی تأمین ۳۵۰۰ تا ۴۵۰۰ واحد مسکونی تا سال ۱۹۹۶ اسکان ۷۲۰ خانواده در ۲۶ دهکده ایثارگران ملی

۲. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص خدمات درمانی

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	فرانسه	کمکهای فوری پزشکی و درمانی رایگان که برای معلولین، حق مستمری ایجاد می کند.
۲	هندوستان	* استفاده از امکانات بیمارستان به صورت رایگان. * استفاده از بیمه عمر و بیمه ارتش
۳	کانادا	* ارائه خدمات پزشکی به معلولین از جمله جراحی، دندانپزشکی و اعضای مصنوعی بدن و... * ارائه خدمات رفاهی و اجتماعی به معلولین و وابستگان و افراد ذیحق
۴	کوبا	* ارائه خدمات درمانی ویژه به فرزندان قربانیان. * تأمین و پرداخت هزینه های درمانی کارگران در اوقات بیماری و یا تصادفات.
۵	کره جنوبی	* کلیه ایثارگران ملی از سرویسهای پزشکی و بیمارستان های مجهز به طور رایگان استفاده می کنند. همچنین جهت مراقبت از سالمندان، بازنشستگان و اشخاصی که بیماریهای مزمن دارند در بلند مدت خدمات پزشکی ارائه می شود، ضمناً هزینه ایاب و ذهاب از بیمارستان تا محل اقامت پرداخت می گردد و اعضای مصنوعی مورد نیاز معلولین بدون پرداخت مالیات تقبل می شود. * ۴ بیمارستان با ظرفیت ۱۵۸۰ تختخواب با کلیه امکانات و تجهیزات پزشکی * ۴۸۰۰۰ نفر از میهن پرستان و بازنشستگان تحت پوشش خدمات درمانی رایگان می باشد. * انجام مراحل درمانی در بیمارستانهای بازنشستگان ملی. * تخفیف هزینه درمانی در بیمارستانهای بازنشستگان ملی. * تعداد ۷۵۷ و ۷۱۳ نفر از ۱۹۶۱ تا ۱۹۹۱ از خدمات پزشکی و درمانی با هزینه دولت استفاده کرده اند. * ارائه خدمات درمانی و توانبخشی در بنگاه امور رفاهی ایثارگران ملی کره.

۳. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص فرهنگی، آموزش هنری

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	فرانسه	<p>*انجام فعالیت های پژوهشی به منظور پاسداری از خاطرات قربانیان جنگ و جانبازان.</p> <p>*پرداخت هزینه های مربوط به آموزش فنی و حرفه ای و کارآموزی</p> <p>*تدوین، تجلیل و حفظ خاطرات و ارزشهای جنگ.</p>
۲	هندوستان	<p>*اعزام فرزندان قربانیان جنگ به دانشکده های فنی، مهندسی و پزشکی به منظور تحصیلات تکمیلی.</p>
۳	پاکستان	<p>*تخصیص سهمیه پذیرش در دانشگاهها به فرزندان از کارافتادگان در حین خدمت.</p>
۴	کره جنوبی	<p>*کمک هزینه آموزشی از سال ۱۹۶۰ بیشتر به دانش آموزان تا مقطع دیپلم و نیز به صورت بورسیه دانشجویی پرداخت می شود.</p> <p>*ایثارگران ملی، همسران و فرزندان قربانیان از پرداخت شهریه ورودی و سایر هزینه های تحصیلی (متوسطه دانشگاه) معاف هستند. ضمناً بورسیه تحصیلی خارج از کشور در صورت احراز شرایط پرداخت می گردد.</p> <p>*برگزاری کنفرانس های فرهنگی و علمی در داخل و خارج از کشور به منظور بررسی و تحقیق تاریخچه جنبش آزادی بخش .</p> <p>*فارغ التحصیلانی که از کمک هزینه تحصیلی و آموزشی استفاده کرده اند، در سال های ۱۹۶۳، ۱۹۸۳، ۱۹۹۱ به ترتیب برابر با ۱۶۴۵۵، ۳۸۳۲، ۴۵۷۸۹ نفر هستند.</p> <p>*فاغ التحصیلانی طی ۳۰ سال گذشته در مقاطع راهنمایی، دبیرستان و دانشگاه به ترتیب ۱۶۹۸۸۲، ۱۹۵۲۷۵، ۵۴۶۲۲ نفر می باشند که از کمک هزینه تحصیلی و آموزشی استفاده کرده اند.</p>

۴. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص اشتغال و کاریابی

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	فرانسه	<p>*ارائه شغل‌های مناسب و تضمینی به معلولین و بازماندگان خانواده های قربانیان جنگ همراه با آموزشهای حین خدمت.</p> <p>*ارجحیت و اولویت استخدام در بخش دولتی تحت قانون حرفه های رزرو شده.</p> <p>*پرداخت وامهایی به منظور ایجاد حرفه و شغل.</p> <p>*پذیرایی از مستمری بگیران جنگ، غیر جنگ و معلولین در ۱۰ مدرسه بازآموزی حرفه ای با قابلیت پذیرش ۲۲۰۰ کارآموز.</p>
۲	هندوستان	<p>*واگذاری زمین به خانواده های قربانیان جنگ جهت کار و تولید در بخش کشاورزی.</p>
۳	کانادا	<p>بررسی حقوقی معادن روباز و سطحی، جهت واگذاری به معلولین و بازماندگان خانواده های قربانیان جنگ.</p>
۴	پاکستان	<p>*واگذاری زمینهای کشاورزی جهت کار و اشتغال به خانواده های قربانیان جنگ.</p>
۵	کره جنوبی	<p>*دوایر تابعه دولت موظفند ۲۰ درصد از نیروی انسانی مورد نیاز خود را از ایثارگران ملی و خانواده های آنان انتخاب نمایند. برای ایثارگران ملی هزینه های کاریابی و آموزش ضمن خدمت پرداخت می شود و برای کسانی که فاقد تحصیلات باشند در موسسات کارورزی خدمات تخصصی، حرفه ای ارائه می شود.</p> <p>*به منظور اشتغال در مشاغل تجاری کوچک، کشاورزی و احداث کارخانه، وام های بلند مدت با بهره کم به شرح ذیل اعطاء می شود :</p> <p>- وام خرید زمین کشاورزی با بازپرداخت ۱۰ ساله و بهره ۵ درصد.</p> <p>- وام بازرگانی با بازپرداخت ۷ ساله و بهره ۶ درصد.</p> <p>- وام حوادث غیره متقربه مراسم (جشن و سوگواری) و درمانی با بازپرداخت ۳ ساله و بهره ۶ درصد.</p> <p>- حمایت از اشتغال فرزندان حضانتی ایثارگران ملی.</p> <p>*اختصاص ۵ تا ۹ درصد کل نیروی انسانی مورد نیاز سازمانهای اقتصادی دولتی و خصوصی به ایثارگران و شایستگان ملی.</p> <p>*پرداخت وام جهت استفاده از مشاغل خود گردان.</p> <p>*تعداد ۴۲۰۰ نفر کارآموز، در سال دوره های کارآموزی می بینند.</p>

۵. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص حقوق و مستمري

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	فرانسه	<p>* ترکیب خانواده های مشمول حقوق و مستمري به شرح زیر است.</p> <p>- همسر ان قربانیان جنگ.</p> <p>- فرزندان و فرزند خواندگان قربانیان جنگ.</p> <p>- والدین قربانیان جنگ.</p> <p>- پرداخت حقوق و مستمري بازنشستگان جنگ.</p> <p>* حقوق و مستمري به نظامی معلولین، بیوه زنان، والدین و یتیمان با تأمین رفاه اجتماعی سالمندان.</p> <p>* پرداخت حقوق و مستمري به نظامیان و قربانیان غیر نظامی جنگ.</p> <p>* حمایت مادی و معنوی از ۳۷۰۰۰۰۰ نفر مشمولین قانون و مستمري نظامیان معلول و قربانیان جنگ.</p>
۲	هندوستان	<p>* پرداخت مستمري به بازماندگان قربانیان جنگ بر مبنای آخرین حقوق استحقاقی قابل پرداخت در حال اشتغال.</p> <p>* استفاده از قابلیت های نیمه بهاء هواپیما، قطار و اتوبوس.</p>
۳	کانادا	<p>* هیأتی به نام بررسی حقوق بازنشستگان اعضاء سابق نیروهای مسلح، پلیس سلطنتی و نیروهای مردمی دوران جنگف مسئول رسیدگی به درخواست ها و تدویم قوانین مربوط به امور معلولین و صدور حکم در موارد خاص است.</p> <p>* برآورد غرامت برای اسرای جنگ و وابستگان آنان.</p>
۴	کوبا	<p>* حمایت اقتصادی از قربانیان جنگ و وابستگان آنان.</p> <p>* پرداخت مستمري و حقوق بازنشستگی به خانواده های قربانیان جنگ با توجه به تعداد فرزندان و...</p>
۵	کره جنوبی	<p>* پرداخت حقوق و مستمري یکسال به آسیب دیدگان حوادث و جنگ ها.</p> <p>* پرداخت فوق العاده غرامت به بی بضاعت ها و معلولین و بازماندگان خانواده های قربانیان جنگ.</p> <p>* پرداخت غرامت مرگ به بازماندگان کشته شدگان در جنگ ها.</p> <p>* پرداخت افزایش سطح غرامت بر اساس شاخص های اجتماعی و میانگین حقوق کارکنان غیر نظامی.</p>

۶. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص تعاون و امور اجتماعی

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	فرانسه	<p>*کمکهای فوری به خانواده هایی که در باز پرداخت وامها دچار مشکل شده اند.</p> <p>*حمایت مادی و معنوی از فرزندان جانبازان و قربانیان جنگ به طریق پرداخت وام های اجتماعی.</p> <p>*استفاده از ۱۵ آسایشگاه بازنشستگی سالمندان با ظرفیت ۱۱۵۰ نفر با شرایط ذیل :</p> <p>- حداقل سن ۶۰ سال.</p> <p>- ۸۰ تا ۹۰ درصد هزینه توسط آسایشگاه پرداخت می شود.</p> <p>- استفاده از ۱۰ آسایشگاه ویژه جهت سالمندان از کار افتاده.</p> <p>*اعطای بازنشستگی سربازی، بازنشستگی تعاونی سربازی به جانبازان و خانواده های قربانیان جنگ.</p> <p>*تأمین رفاه و کمک های اجتماعی و مالی ویژه به خانواده و بازماندگان قربانیان جنگ.</p> <p>*پرداخت هزینه های تشییع جنازه به خانواده های بازماندگان و قربانیان جنگ.</p> <p>*مشارکت در تأمین و پرداخت هزینه های نگهداری خانواده ها در مواقعی که سلامت آنان ایجاب می کند و هزینه ها فراتر از حد مستمری باشد.</p>
	کوبا	<p>*ارائه خدماتی نظیر کالای اساسی و وجوه نقدی به خانواده های کم درآمد قربانیان جنگ.</p> <p>*تأمین اجتماعی ویژه برای از کار افتادگان جنگ.</p> <p>*برنامه کمک رسانی و حمایت اجتماعی از کار افتادگان خانواده ها .</p>
	پاکستان	<p>*رفاه همسران وابستگان قربانیان جنگ.</p> <p>*پرداخت فوق العاده معیشتی به همسران قربانیان جنگ.</p> <p>*پرداخت فوق العاده ویژه به همسران نظامیان.</p> <p>*پرداخت مقرری ماهیانه به فرزندان قربانیان جنگ تا سن ۲۱ سالگی.</p> <p>*پرداخت مخارج غیر مترقبه خانواده های قربانیان جنگ.</p> <p>*پرداخت نقدی ۴۵۰۰۰۰ روپیه به خانواده های قربانیان جنگ (غرامت جنگ).</p>
	کره جنوبی	<p>*واگذاری قبور به درگذشتگان ایثارگران ملی.</p> <p>*نگهداری کودکان بی سرپرست ایثارگران ملی از پرورشگاه تا مرحله دانشگاه.</p> <p>*استفاده از وام های بلند مدت با سود کم برای مسکن، مشاغل خودگردان و هزینه تحصیلی.</p>

۷. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص پرورشی و فوق برنامه

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	فرانسه	*انتشار بیانیه هایی با مشارکت جانبازان و خانواده های قربانیان جنگ.
۲	کانادا	*دفتر مشاورین امور معلولین مسئول تجلیل از قربانیان و کمک به واجدین شرایط به شرح ذیل است : -نظامیان و بازماندگان نیروی دریایی در جنگ جهانی . -نیروهای مردمی که در دوران جنگ حضور داشته اند. -اعضاء سابق نیروهای رسمی و مسلح و پلیس سوار نظام سلطنتی. - بازماندگان و وابسته گان قربانیان نظامی. *کمیته ای به نام «کمیته بازنشستگان کانادایی» وظایف زیر را برعهده دارد : -تهیه و تدوین قوانین، احکام و دستورالعمل هایی اجرایی. -بررسی وضعیت حقوق بازنشستگی از کار افتادگان یا قربانیان نیروهای مسلح که در خلال جنگ جهانی اول و دوم، زمان صلح، مراکز استراتژیک و مأموریت‌های ویژه آسیب دیده اند. *گردآوری اطلاعات جامع به منظور اتخاذ روش های مناسب در جهت کمک به استقلال معلولین و خانواده بازماندگان جنگ.
۳	کره جنوبی	*به ایثارگران و خانواده های آنان در تمام زمینه ها خدمات مشاوره ای ارائه می گردد. -بازگرداندن بقایای شهدای میهن به وطن . -ساخت و نگهه داری مراکز یاد بود و تاریخی. -انجام مسابقات ورزشی معلولین در سطح بین المللی نظیر رقابت های شنا، تنیس روی میز، تیر اندازی، پرتاب نیزه، فیلمبرداری و غیره. برگزاری دوره های کوتاه مدت ۴ روزه برای ایثارگران ملی، ۳ تا ۶ روزه برای همسران و فرزندان آنان به منظور پرورش و تقویت حسن خود اتکایی. *نگهداری از مردان و زنان خانواده های ایثارگران بدون خویشاوند در مراکز خدمات رفاهی و آسایشگاه ها. *زندگی در دهکده های معلولین به منظور توانبخشی جسمی، روحی و استقلال اقتصادی جانبازان از کار افتاده.
۴	کشورهای مشترک المنافع	*انجام امور مطالعاتی و تحقیقاتی ویژه قربانیان جنگ.

۸. بررسی تطبیقی خدمات رسانی کشورها در خصوص خدمات عمومی

ردیف	نام کشور	شرح خدمات
۱	کانادا	<p>* رسیدگی به امور رفاهی و اجتماعی ۱۱۰۰۰۰ نفر از خانواده های قربانیان جنگ و پوشش خدماتی حدود ۵۵۰ هزار نفر از معلولین.</p> <p>* تجلیل از رشادت های معلولین جنگ، از کارافتادگان و قربانیان نیروهای مسلح.</p>
۲	کره جنوبی	<p>* انتشار ۸ جلد از آثار ایثارگران (یادداشت ها و تاریخچه)</p> <p>* انتشار ۱۰ جلد از تاریخچه جنبش آزادی بخش خارجی و ارسال آنها به مراکز تحقیقاتی داخل و خارج از کشور.</p> <p>* بررسی و چاپ و انتشار مشخصات ۳۵۲ محل تاریخی در رابطه با جنبش آزادی بخش.</p> <p>* بازگرداندن ۱۷ قربانی از ۱۰۵ نفر قربانی که در خارج از کشور به خاک سپرده شده بودند.</p> <p>* اعطای نشان شایستگی ملی به ۴۹۶۵ قربانی میهن.</p> <p>* تعداد ۳۷۶۹۷ نفر در سال ۱۹۹۱ موفق به دریافت نشان لیاقت نظامی شدند.</p> <p>* اعطای نشان لیاقت ملی و لوح تقدیر به ۸۵۲ وطن پرست کره ای در سال ۱۹۹۱.</p> <p>* تا سال ۱۹۹۱ به ۵۴۹۳ نفر از مردان شایسته ، نشان استقلال اعطاء شده است.</p> <p>* از سال ۱۹۶۵ تاکنون ۹ مجمع ایثارگران ملی تأسیس شده که در آنها حدود ۱۵۴۳۸۶ نفر عضویت دارند.</p>
۳	استرالیا	<p>* گرامیداشت یاد و خاطره قربانیان جنگ و همچنین خانواده هایی که در جنگ ها متحمل رنج و مصیبت شده اند.</p> <p>* برگزاری مراسم خاص در روز یاد بود قربانیان ارتش استرالیا و نیوزلند. در این روز که تعطیل رسمی است در هر شهر، مراسمی جداگانه ویژه این روز برگزار می گردد.</p> <p>* در برگزاری مراسم رژه پیش کسوتان جنگ ، خانواده های قربانیان و معلولین بر صندلی های چرخدار در صفوف اولیه شرکت می کنند.</p> <p>* مراسم تجلیل از قربانیان جنگ سال ۱۹۵۱ و اعلام همدردی با خانواده های داغدیده قربانیان، اسراء و معلولین.</p> <p>* برگزاری مراسم خاص در ساختمان مجلل قبور سربازان گمنام و ادای احترام به قربانیان، که اسامی ۱۵۳ هزار قربانی به ترتیب حروف الفباء و به تفکیک زمان و محل جنگ، تخصص و شغل با زیبایی تمام بر روی دیوار حک شده است و در هر گوشه هر اسم، محل مناسبی را تعبیه کرده اند که هر خانواده شاخه گلی در کنار اسم قربانی خود می گذارد.</p>

<p>*استفاده از ماکت های عملیات در موزه به طور جنگی طبیعی طراحی شده و یاد آور لحظات و شرایط جنگ است. در کنار ماکت ها. فیلم های مربوط به آن جنگ نیز به نمایش گذاشته می شود.</p> <p>*احداث دفتر خاطرات در شهرهای بزرگ و نگهداری و سایل قربانیان، عکس ها، طرح های عملیات و ادوات جنگی به منظور احیای خاطرات و ارزش های زمان جنگ.</p> <p>*در موزه های یاد بود تندیس سربازانی که در حال جنگ و دفاع هستند نصب شده است تا تجربیات تاریخی و صحنه های افتخار آمیز به نسل های بعد منتقل گردد.</p>		
<p>*ارائه خدمات رفاهی و اجتماعی به ۳۰۰۰۰۰ نفر از خانواده های قربانیان جنگ</p> <p>*در حال حاضر ۳۲۰۰ نفر از نابینایان جنگ و ۲۳۰۰ نفر از همسران آنان زیر پوشش و حمایت کانون نابینایان جنگ قرار دارند.</p>	آلمان	۴
<p>*استفاده از نشان های خاصی نظیر صلیب جانبازی - لوح یاد بود به منظور ارج نهادن به قربانیان جنگ است.</p> <p>*برپایی مجالس یادبود و سالگرد جنگ در کشورهای عضو</p> <p>*مرمت و بازسازی قبرستان های قربانیان.</p> <p>*تقدیم هدایا به بازماندگان جنگ در مراسم بزرگداشت و تجلیل.</p> <p>*بازسازی کامل قبور در هر پنج سال یکبار.</p> <p>*اتخاذ گلخانه و آموزش باغبانی به منظور نماسازی آرامگاه ها.</p> <p>*برگزاری تورهای بازدید از مراکز یاد بود و آرامگاه ها.</p> <p>*فعال بودن ستاد قربانیان گمنام جنگ.</p> <p>*توجه و اهتمام به حفاظت از ۱/۶۹۷/۹۴۷ بنای یاد بود در ۱۴۵ کشور.</p>	کشورها مشترک المنافع	۵

اقدامات بین المللی

علاوه بر اقدامات ملی که هر کشور برای قربانیان و سربازان جنگی خود انجام می‌دهد، اقداماتی نیز در سطح بین المللی انجام می‌شود. در حال حاضر یکی از اقدامات بین المللی در راستای صیانت از حقوق کهنه سربازان و قربانیان جنگ در سطح جهان راه اندازی فدراسیون جهانی کهنه سربازان است.

- فدراسیون جهانی کهنه سربازان (WVF)

WVF یک سازمان غیردولتی، غیر انتفاعی، غیر سیاسی و غیر فرقه ای مستقل از دولت است. این سازمان بر مبنای هویت نژادی، قومیتی، مذهبی، جنسیتی و ملی پایه ریزی نشده و حتی به اعضایش نیز اجازه چنین کاری را نمی‌دهد. این فدراسیون متشکل از ۱۷۲ سازمان مربوط به کهنه سربازان از ۹۶ کشور و به نمایندگی ۲۵ تا ۳۰ میلیون کهنه سرباز در سطح جهان است. WVF در سال ۱۹۵۰ در پاریس فرانسه تأسیس گردید. اعضای هیأت موسس این سازمان های ایثارگران از هشت کشور بلژیک، فرانسه، ایتالیا، لوکزامبورگ، هلند، ترکیه، آمریکا و یوگوسلاوی بودند. اسم اصلی آن، فدراسیون بین المللی سازمان کهنه سربازان جنگ بود. WVF نقش مشورتی اش را با آمریکا از سال ۱۹۵۱ ادامه داد و عنوان "قاصدک صلح" را در سال ۱۹۸۷ دریافت کرد. اهداف اصلی WVF شامل:

۱. دفاع از منافع مادی و معنوی کهنه سربازان و قربانیان جنگ و خانواده هایشان با استمداد از تمامی ابزارهای قانونی قابل دسترس.
۲. ارتقای صلح و امنیت بین المللی از طریق تقاضا بوسیله نامه و منشور ایالات متحده آمریکا و احترام به حقوق انسانی و آزادی های اولیه آن ها .
۳. ارتقای استقرار مجدد سربازان قدیمی و قربانیان جنگ در انجمن های خاص از طریق عملیات بازپروری مناسب و دیگر اعمال و قوانین مربوطه برای غلبه بر عواقب و پیامدهای فیزیکی- اجتماعی و روانی ناشی از درگیری های مسلحانه.
۳. ایجاد روابط دوستانه بیشتر در بین ملت ها به علاوه سازمان های بین المللی کهنه سربازان و قربانیان جنگ.
۴. تشویق همکاری و روابط دوستی بین سازمان های بین المللی و تبادل تخصص و تجربه در همه موارد ذی نفع.
۵. ارتقاء و حفظ کارها و وظایف غیرمادی(معنوی) در ارتباط با گرامی داشت یاد و خاطره ها.

- برپایی مراسم بزرگداشت

برخی از مراسم برای یادآوری ایثارگری‌های رزمندگان جنبه جهانی دارد. از جمله کاربرد گاز کلرین توسط نیروهای آلمانی علیه نیروهای متفقین در جنگ اول جهانی، منجر به مرگ هولناک بیش از پنج هزار نفر و مصدوم شدن ۱۵ هزار نفر از سربازان فرانسوی و کانادایی شد که یکی از نقاط تاریک تاریخ به شمار می‌رود. این روز که همان ۲۲ آوریل ۱۹۱۵ است اکنون میان مردم جهان به عنوان "روز تولد جنگ افزار شیمیایی The Birthday of chemical warfar" یاد می‌شود و سال‌ها است که این روز در این شهر با برگزاری مراسمی بزرگ و با حضور صلح طلبانی از سراسر جهان گرامی داشته می‌شود. در این روز از سازمان‌های غیر دولتی که بر علیه بمبهای شیمیایی فعالیت دارند دعوت به عمل می‌آید (<http://persian.kargah.com>).

ساخت تندیس از سرباز گمنام که بیانگر از خود گذشتگی و ایثار سربازانی است که نام‌شان بر همه مکتوم مانده است ساختن این گونه تندیس‌ها از جمله شیوه‌هایی است که برای تکریم شهدای گمنام در غالب کشورها از آن استفاده می‌شود.

- دفن سربازان گمنام در دنیا

اکثر کشورهای دنیا برای سربازان جنگی خود و مقبره‌های آن‌ها ارزش ویژه‌ای قائل هستند. در بسیاری از کشورهای دنیا کشته شدگان جنگی به تدریج به یک نماد و بخشی از هویت آن جامعه تبدیل می‌شوند. به همین دلیل مسئولان ترجیح می‌دهند کشته شدگان جنگی به ویژه سربازان گمنام را بجای دفن در قبرستان‌ها، در مراکز شهر به خاک بسپارند. اکثر کشورهای دنیا برای سربازان جنگی خود و مقبره‌های آن‌ها ارزش ویژه‌ای قائل هستند. برخی کشورها میادین اصلی را برای این کار انتخاب کرده و برخی دیگر دانشگاه را (به عنوان مرکز حضور جوانان) برای این نماد هویتی انتخاب می‌کنند:

• گارد احترام برای سربازان بی‌نام کاخ کرم‌لین

در کنار دیوار غربی کاخ کرم‌لین و در محدوده باغ الکساندر، یک مقبره قرار دارد که متعلق به سربازان گمنام است که در هنگام کرم‌لین خدمت می‌کردند. این سربازان در دفاع از مسکو در جریان حمله آلمان نازی به مسکو کشته شدند و همگی در ضلع غربی و روبروی قبر لنین و در فاصله بسیار نزدیک با آن دفن شدند. از سال ۱۹۷۷ دولت شوروی یک گارد احترام برای این مقبره تشکیل داد که همه ساله با تشریفات خاصی به این مقبره و همچنین قبر لنین ادای احترام می‌کنند. این مراسم یکی از جاذبه‌های گردشگری روسیه است و سالانه هزاران نفر برای بازدید از باغ الکساندر و مقبره لنین و سربازان گمنام و همچنین مراسم ویژه گارد احترام به مسکو و دیوار غربی کرم‌لین می‌آیند و از این مراسم و از این مکان‌ها بازدید می‌کنند.

• مقبره سرباز گمنام در هنگ کنگ

مقبره سرباز گمنام در سال ۱۹۲۳ و در واقع بین مجسمه میدان و ساختمان شهرداری در مرکز شهر هنگ کنگ ساخته شده است و بزرگداشت مردگان جنگ جهانی اول و دوم که در خدمت نیروی دریایی سلطنتی، ارتش بریتانیا و نیروی هوایی سلطنتی بودند، در آنجا برگزار می شود. ماکت تقریباً دقیقی همچون این یادمان در مقبره سرباز گمنام وایت لندن طراحی شده است.

• یادبود سربازان گمنام ارمنستان

مردم ارمنستان هر سال در روز نهم ماه می مصادف با روز پایان جنگ دوم جهانی با نثار گل بر بنای یادبود سرباز گمنام یاد سربازانی که در این جنگ جان خود را برای دفاع از میهن شان از دست دادند گرامی می دارند. در جنگ دوم جهانی که دهها میلیون انسان کشته شدند، شش صد هزار نفر از ارمنستان داوطلبانه در کنار دیگر نیروهای ارتش شوروی در مبارزه با قوای آلمان نازی شرکت کردند که از میان آنها سی صد هزار نفر کشته شدند. در موزه جنگ ایروان پایتخت ارمنستان عکس هایی از این افراد، سلاح ها و وسایل شخصی آنها نگهداری و در معرض دید عموم قرار دارد.

یکی از کهنه سربازان جنگ جهانی دوم که هم اکنون ۸۲ سال دارد و در جنگ دوم جهانی بیست سال داشته، خواستار صلح در جهان است. او می گوید: از همزمانم تنها من زنده ماندم و وظیفه خودم می دانم که هر سال با نوه هایم در این جا بیایم و برای آنها از رشادت های گذشتگان سخن بگویم زیرا نسل آینده باید تاریخ را بخوبی بداند و آنهايي که برای صلح و دوستی بین انسان خون ریختند بشناسد.

هوانسیان یکی دیگر از سربازانی که در جنگ دوم جهانی شرکت کرده می گوید: از همزمانم که سی نفر بودند تنها پنج نفر زنده ماندیم و بقیه در جنگ کشته شدند. بخشی از موزه جنگ به گروهانی که در آن خدمت کردم اختصاص دارد. من هر سال در این روز از مسکو به ایروان می آیم و ساعت ها به عکس های همزمانم انسان هایی که طالب صلح بودند خیره می شوم و به گذشته سفر می کنم و یاد آنها را که شش سال دور از خانه و خانواده و در سخت ترین شرایط جنگیدند پاس می دارم.

بنای یادبود سرباز گمنام که در مجاورت مجسمه مام وطن ارمنستان قرار دارد به مثابه سنگ قبر آن دسته از سربازان جنگ جهانی است که هرگز به خانه بازنگشتند.

• میدان ۲۸ سرباز گمنام قزاقستانی

در جنگ جهانی دوم علیه نیروهای فاشیستی آلمان ۲۸ سرباز قزاقستانی جان خود را در جهت برقراری صلح و آرامش از دست دادند. اکنون در پارک مرکزی شهر مجسمه یادبود ۲۸ سرباز گمنام نصب شد. و از آن تاریخ به بعد این پارک موسوم به پارک ۲۸ سرباز گمنام شهرت دارد.

- مقبره سرباز گمنام در میدان شارل دوگل پاریس فرانسه

میدان اتوال (شارل دوگل) که اصلی‌ترین نماد فرانسه محسوب می‌شود، در اصل سمبل ایثار حدود یک میلیون سرباز فرانسوی است. اهمیت این میدان تا حدی است که رهبران سایر کشورها برای ادای احترام باید به این میدان بروند. میدان شارل دوگل یا «میدان افتخارات یا پیروزی» در منتهی‌الیه جنوبی خیابان شانزه لیزه و درمقابل میدان معروف کنکورده قرار دارد و حد فاصل این دو میدان یعنی کنکورده و شارل دوگل ۲/۲ کیلومتر می‌باشد. این میدان بزرگ با ورودی ۱۲ خیابان در اطراف خود از میادین معروف پاریس محسوب می‌شود. از طرف دیگر این میدان، حد و مرز چند منطقه پاریس نیز می‌باشد و به مثابه کیکی به شمار می‌آید که میان مناطق ۸ و ۱۶ و ۱۷ پاریس تقسیم شده است.

با نگاهی کوتاه به تاریخچه این میدان می‌توان خاطر نشان نمود ناپلئون برای بزرگداشت پیروزی‌های بزرگ نظامیان خود تصمیم گرفت بنای یادبودی بسازد. ساخت این بنا در سال ۱۸۰۶ آغاز و در سال ۱۸۳۶ به اتمام رسید. این طاق که ۵۰ متر ارتفاع و ۴۵ متر طول دارد، در برگیرنده آثار هنری بزرگترین هنرمندان آن عصر است. در چهار سوی این بنا مجسمه و طرحهای مشهوری قرار دارد که قسمت مقابل خیابان شانزه لیزه زیباترین و مشهورترین آنها محسوب می‌شود. این تابلو حرکت و عزیمت داوطلبان را در سال ۱۷۹۲ به نمایش می‌گذارد. در سال ۱۹۲۰ به یادبود کشته شدگان جنگ اول جهانی، مقبره سرباز گمنام در زیر آن قرار داده شد و از آن پس همه روزه در ساعت ۱۸/۳۰ به هنگام غروب طی مراسمی رسمی با نواخته شدن مارش و با حضور سربازان افتخار آفرین قدیمی، چراغی بر افروخته و دسته‌گلی بر مزار این سرباز گمنام اهدا می‌گردد. با تهیه بلیط در محل، می‌توان به بالای طاق رفته و به تماشای شهر پاریس مشغول گردید. در داخل آن موزه کوچکی وجود دارد و نام ۵۵۸ ژنرالی که در طول سالیان دراز برای فرانسه افتخار و شهرت آفریده‌اند، حکاکی شده است (خبرگزاری مهر، ۱۳۹۳).

- یادمان سرباز گمنام در سوریه

کشور سوریه همواره بعنوان خط مقدم مبارزه با صهیونیسم با این رژیم دائماً در نبرد بوده است و به یادمداغان خویش در بلندترین نقطه اطراف دمشق مقبره‌ای به نام سرباز گمنام را بنا نموده است. در شمال شهر دمشق، بزرگترین میدان به نام میدان جندی مجهول (سرباز گمنام)، نامگذاری شده است. بنای آن که مراسم ملی سوریه معمولاً در آنجا برگزار می‌شود از دو موزه جنگی و موزه و سایل و ادوات قدیمی تشکیل شده است (<http://www.tafahoseshohada.ir>).

- یادبود سربازان گمنام در دانشگاه‌های مطرح دنیا

در بیشتر دانشگاه‌های جهان برای سربازان جنگی خود مراسم یادبود برگزار می‌کنند. برخی مثل دانشگاه می‌سی‌سی‌پی به تدفین این کشته‌شدگان می‌پردازند. در محوطه این دانشگاه بیش از ۷۰۰ تن از کشته‌شدگان جنگی دفن شده‌اند! نام افرادی که هویت آن‌ها مشخص بوده است، بر روی یادبودی که در مرکز این گورستان قرار دارد، نوشته شده است.

اما بیشتر دانشگاه‌های دیگر به علت گذشت سال‌ها از جنگ و دسترسی نداشتن به پیکر این سربازان به نصب یادبودی بسنده کرده‌اند.

▪ دانشگاه کارولینای شمالی

دانشگاه کارولینا با ساخت و نصب یادواره‌ای از کشته‌شدگان دانشگاهی خود به بزرگداشت آن‌ها می‌پردازد. بر روی این لوح نوشته شده: "تقدیم به فرزندان این دانشگاه که به خاطر ملتشان در جنگ سال ۱۸۶۱ تا ۱۸۶۵ جنگیدند و آن‌هایی که زندگیشان به ما درس‌های فرمانده بزرگ را آموخت که کلمه وظیفه، بلندمرتبه‌ترین کلمه در زبان انگلیسی است."

▪ کالج ابرلین، اوهایو آمریکا

این بنا نیز یادبود کسانی است که از این منطقه کشته شده‌اند. بر روی این یادبود نام ۹۶ سرباز نوشته شده است که ۵۵ نفر از آن‌ها دانشجوی همین دانشگاه بوده‌اند.

▪ دانشگاه تورنتو کانادا

دانشگاه کانادا «بنای یادبود سربازان» را برای زنده نگه داشتن یاد ۱۱۸۵ سرباز خود ساخته است. این سربازان که دانشجوی همین دانشگاه بوده‌اند، در جنگ‌های جهانی اول و دوم جان خود را از دست داده‌اند.

▪ دانشگاه Caen در شهر Caen فرانسه

در این دانشگاه یادبودی به شکل ققنوس ساخته شده است. لوگوی این دانشگاه نیز الهام گرفته از همین موجود افسانه‌ای است. علت انتخاب ققنوس از این جهت است که یک ققنوس جوان از خاکستر ققنوس پیری که خود را آتش می‌زند متولد می‌شود. این دانشگاه طی بمباران نبرد معروف شهر «Caen» فرانسه در جنگ جهانی دوم به کلی نابود شد، ولی این نبرد بزرگ یکی از راه‌های پیروزی متفقین در مقابل آلمان نازی می‌شود و این دانشگاه مجدداً پس از جنگ، بازسازی شده و به یاد دوران جنگ و کشته‌های این دانشگاه، این یادبود ساخته می‌شود و لوگوی دانشگاه نیز از همین موجود برگرفته می‌شود.

▪ دانشگاه Queen، بلغاست ایرلند شمالی

این دانشگاه نیز یادبود کشته‌شدگان جنگ جهانی دوم را مقابل ورودی اصلی دانشگاه خود قرار داده است (شاهرضایی، ۱۳۹۳)

- موزه های جنگ در دنیا

در اکثر نقاط دنیا سعی می شود با اختصاص موزه‌هایی، هم یاد جان‌باختگان جنگی برای همیشه حفظ شود و هم کاری کنند تا مردم امروز درک صحیحی از جنگ و اثرات آن بر کشور داشته باشند. این نوع موزه‌ها در بسیاری از کشورها به نام موزه‌های جنگی شناخته می‌شوند و معروف‌ترین شان مربوط به کشورهای می‌شود که نامشان در تاریخ جنگ برجسته است و خود قسمت بزرگی از این تاریخ هستند.

موزه جنگ آمریکا که در سال ۱۹۲۳ تأسیس شد، مجموعه‌ای است از آثار شخصی، سلاح‌ها، وسایل نقلیه، لباس و پوست سر بازان و یا موزه کره شمالی که در بخشی از «پیونگ یانگ»، به عنوان نمادی از جنگ این کشور با آمریکا به چشم می‌خورد، نمونه‌های معروفی از موزه‌های مخصوص جنگ هستند. اما در این میان، شاید موزه جنگ امپریال در انگلیس، موزه یادمان دیوار برلین و موزه جنگ روسیه در نوع خود شاخص‌تر باشند.

▪ موزه جنگی در پارک پیروزی - روسیه

روسیه از آن دست کشورهای است که در اکثر مواقع یکپای جنگ‌های بزرگ و جهانی بوده است؛ از این رو، موزه جنگی پایتخت این کشور باید یکی از مجهزترین و پربیننده‌ترین‌ها در دنیا باشد. موزه جنگ مسکو یکی از زیباترین موزه‌های این شهر است که در سال ۱۹۹۳ در پارک بزرگی به نام پابدو (پیروزی) ساخته شده است. این موزه از ۲ بخش تشکیل شده است. بخشی از آن، در داخل ساختمان زیبایی که به شکل نیم‌دایره ساخته شده، قرار دارد و بخش دیگر در داخل فضای آزاد است.

بخشی از تسلیحات نظامی به همراه تصاویری از صحنه‌های جنگ و اسامی مبارزان در داخل ساختمان و ادوات نظامی بزرگ مانند تانک‌ها و توپ‌ها و هواپیماهای جنگی در فضای آزاد مستقر شده است.

هر بازدیدکننده بعد از ورود به موزه مسکو، تالاری به نام افتخار را می‌بیند که در آن، روی سنگ‌های مرمر اسامی رزمندگان جنگ که لقب قهرمان اتحاد شوروی را به دست آورده‌اند، حک شده است. در این تالار مجسمه «سرباز پیروز» قرار دارد.

دور تالار افتخار نمایشگاه نظامی - تاریخی برپا شده است که جو و رویدادهای آن زمان را منعکس می‌کند، امکان می‌دهد تا همه جزئیات آن رویدادها به خوبی مجسم شود. اشیای نمایشی موزه از آستانه جنگ و آمادگی برای جنگ، حمله آلمان نازی به اتحاد شوروی، محاکمه مجرمین جنگی آلمانی و ژاپنی و ... حکایت می‌کنند.

یک طبقه پایین‌تر، در تالار خاطره و ماتم، "کتاب‌های یادبود" قرار دارند که در آنجا اسامی رزمندگانی که در جنگ کبیر میهنی جان خود را از دست داده‌اند، قید شده است. در این تالار مجسمه «زن عزادار» ساخته ل. کربل، مجسمه‌ساز معروف گذاشته شده است. در این طبقه، سیستم خودکاری وجود دارد که به بازدیدکنندگان اجازه می‌دهد، اطلاعاتی در مورد افرادی که در نبردها و بیمارستان‌های نظامی جان خود را از دست داده‌اند یا در سال‌های جنگ جهانی دوم به اسارت گرفته شده‌اند، کسب کنند.

سالن‌های سینما بخش دیگری از این موزه است که در آنجا فیلم‌های مستند مربوط به سال‌های جنگ که از عملیات جنگی در جبهه‌ها و زندگی مردم پشت جبهه حکایت می‌کند، نمایش داده می‌شود. در همین طبقه ساختمان موزه، سالن‌های نمایشگاه و مراکز خدمات برای بازدیدکنندگان قرار دارد.

▪ پرده آهنین - آلمان

دیوار برلین اصلی‌ترین نماد جنگ سرد بود که به پرده آهنین مشهور شد و به مدت ۲۸ سال شهر برلین را به دو منطقه شرقی و غربی تقسیم کرد. مردم محصور پشت دیوار شرقی برلین از روش‌های مختلفی مانند پریدن از پنجره آپارتمان‌های کنار مرز یا عبور از تونلی عریض زیر دیوار برلین، برای فرار به نیمه دیگر کشور آلمان تلاش می‌کردند. در برلین امروز که دیگر دوطرفه نیست، یادواره‌هایی برای قربانیان حکومت کمونیستی شوروی در محل‌های تاریخی این شهر برپا کرده‌اند. بیشتر این یادواره‌ها در یکی از خیابان‌های آلمان قرار دارد که زمانی دیوار برلین در امتداد آن بنا شده بود. پنجره بلوک‌های ساختمانی این خیابان بسیار معروف است. در آن زمان، مردم ساکن شرق برلین سعی می‌کردند از این پنجره‌ها به سمت غرب شهر بپرند.

در قسمت شرقی این خیابان، "پنجره یادبود" با عکس و نام تعداد زیادی از قربانیان دیوار برلین قرار دارد. این بنا به صورت دیوار عریض کوتاهی با تعدادی پنجره است. در همین سمت خیابان، نمایشگاه روبازی با تعدادی تابلو وجود دارد که تاریخچه تجزیه برلین را شرح می‌دهد. بنای یادبود دیوار برلین و قربانیانش هم در شرق خیابان واقع است. در سال 1998 از این بنا پرده‌برداری شد و روی آن نوشته شده بود: «در یاد تجزیه شهر از ۱۳ آگوست ۱۹۶۱ تا ۹ نوامبر ۱۹۸۹ و یادواره‌ای از قربانیان حکومت ستمگر کمونیست.

در غرب این خیابان، مرکز تازه تأسیس بازدیدکنندگان و مرکز اسناد وجود دارد. مرکز بازدیدکنندگان که در سال ۲۰۰۹ شروع به کار کرد اطلاعاتی در مورد دیوار برلین به بازدیدکنندگان می‌دهد و مرکز اسناد هم شامل اطلاعات تاریخی، نمایشگاه دائم به دو زبان آلمانی و انگلیسی، آرشیو دیجیتال به همراه مدارک اصلی، برجی که می‌توان استحکامات مرزی سابق را دید و ایستگاه‌های رادیویی با برنامه‌های تاریخی از شرق و غرب، می‌شود. یکی از مکان‌های معروف این خیابان، موزه "ایست بازرسی چارلی" است. این ایست بازرسی در زمان تجزیه برلین، بهترین سیستم امنیتی مرزی در جهان را دارا بوده و اکنون به‌عنوان یادبودی از دوران سیاه برلین به موزه تبدیل شده است.

▪ جنگ‌های جهانی در ۵ موزه - انگلستان

موزه سلطنتی جنگ در لندن در پوشش دادن درگیری‌ها از جنگ جهانی اول تا به امروز، تا حدودی منحصر به فرد عمل کرده است. این موزه ۶ شعبه دارد. ۵ شعبه برای بازدید عموم باز است و در سال ۱۹۱۷ تأسیس شده است. شعبه‌های این مجموعه شامل موزه جنگ امپریال لندن، موزه داکسفورد (Duxford)، موزه کشتی

بلفاست، اتاق‌های جنگ چرچیل، موزه جنگ امپریال شمالی و کلکسیون‌های موزه جنگ امپریال می‌شود. تقریباً تمام این شعبه‌ها، مجموعه‌هایی از اشیای بازمانده از دوران جنگ، گالری‌ها، قسمت‌هایی مخصوص کودکان و بحث‌های آموزشی دارند و البته یکسری امکانات مخصوص هم دارند.

موزه جنگ امپریال لندن، چند نمایشگاه مخصوص دارد که در زمان‌های مشخص و با محورهای مرتبط برگزار می‌شود. در این میان، می‌توان به گالری زنان هنرمند جنگ (متمرکز بر آثار هنری زنان)، روزی روزگاری جنگ (روایت داستان جنگ کلاسیک برای کودکان) و نشست‌هایی بین نسل جدید و سربازان بازمانده از جنگ جهانی دوم و درگیری‌های اخیر، اشاره کرد.

البته این شعبه، نمایشگاه‌های دائمی هم دارد که بارزترین آنها، نمایشگاه جنگ جهانی اول است که در آن، سنگرهای خط اول مقدم در سال ۱۹۱۶ بازآفرینی شده‌اند تا حال و هوای آن زمان برای هر کسی که در آن قدم می‌زند، تداعی شود. وسایل نظامی، اشعار و آثار هنری به‌جامانده از جنگ جهانی اول در این نمایشگاه به چشم می‌خورد. متفاوت‌ترین ویژگی شعبه داکسفورد این است که هر روز به مدت ۲ ساعت این امکان را برای بازدیدکنندگان فراهم می‌کند که اقلام جنگی این موزه را در دست بگیرند و گذشته را حس کنند. همچنین در این شعبه، محلی دیده می‌شود که در آن، اتاق عملیات ۱۹۴۰ شبیه‌سازی شده است. این شبیه‌سازی بر اساس اسناد، فیلم، عکس و خاطرات شخصی پرسنل آن بوده است (تبیان، ۱۳۹۰).

▪ موزه تاریخی اوکراین از جنگ جهانی دوم

موزه تاریخی اوکراین شامل یک مجموعه یادبود از جنگ آلمان - شوروی می‌باشد که در کیف پایتخت اوکراین واقع شده است. این موزه قبل از این مکان فعلی، دوبار جابه‌جا شده است. این موزه یکی از بزرگترین موزه‌های اوکراین است که در یکی از بهترین مناطق شهر کیف ساخته شده و تاکنون ۲۱ میلیون نفر بازدید کننده داشته است. این مجموعه در حدود ۱۰ هکتار زمین را تصرف کرده و مشرف بر روی رودخانه دنیپر می‌باشد. موزه شامل یک جام بزرگ یا مشعل افتخار، یک مکان با لوازم جنگ جهانی دوم و یک راه (خیابان) به سمت اسطوره‌های شهر می‌باشد. یکی از این مکان‌ها، تسلیحات جنگی که بو سیله ارتش شوروی در جنگ جهانی دوم استفاده شده را به نمایش می‌گذارد. مجسمه‌هایی که در راه یا خیابان‌ها گذاشته شده، یادآور دفاع شجاعانه مرزهای شوروی از سال ۱۹۴۱ در مقابل تجاوز آلمان، ترس از اشغال نازی‌ها، مبارزه چریک‌ها و نبرد دنیپر را در سال ۱۹۴۳ است و به خوبی آنان را به نمایش می‌گذارد. مجسمه یادبود سرزمین مادر (مادر وطن) که بو سیله یوگنی ووچیچ ساخته شده، در حدود ۶۲ متر و با وزن ۵۳۰ تن در این موزه خودنمایی می‌کند. در سالن این بنای یادبود، لوح‌هایی از سنگ مرمرین وجود دارد که اسامی بیش از ۱۶۰۰ سرباز و بیش از ۲۰۰ کاگر غیر نظامی بر روی آن حکاکی شده و این نیست مگر به خاطر افتخارات این سربازان قهرمان اتحادیه جماهیر شوروی و نیروی کار سوسیالیست‌ها (Museum of The History of Ukraine in World War II - Wikipedia).

۲-۲- خدمات رسانی به ایثارگران در کشور ایران

قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران با ۵ سال توقف و بررسی در مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۹۱ به مدت ۴ سال بطور آزمایشی لازم الاجرا گردیده است.

متن کامل قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در اختیار عموم قرار گرفته است. این قانون در ۸ فصل تنظیم شده که در این قسمت به بخش کوچکی از آن اشاره می‌شود:

فصل اول - کلیات

فصل دوم - مسکن

خدمات مسکن با استفاده از روشهای ذیل ارائه می‌گردد:

الف - تأمین و واگذاری زمین یا مسکن

ب - واگذاری منازل اجاره به شرط تملیک

ج - ارائه تسهیلات بانکی بلندمدت با کارمزد حداکثر چهاردرصد (۴٪) با بازپرداخت بیست ساله

د - ودیعه مسکن استیجاری

ه - کمک بلاعوض

و - پرداخت هزینه تعمیر منزل و تبدیل به احسن نمودن مسکن نامناسب

ز - معافیت از هزینه‌های آماده‌سازی زمین، خدمات و تسهیلات مهندسی و شهری که حسب مورد به ایثارگران واجد شرایط تعلق می‌گیرد.

مشمولان دریافت خدمات مسکن عبارتند از: همسران، فرزندان و والدین شهدا، اسرا و مفقودالائرها، جانبازان (۲۵٪) و بالاتر و آزادگانی که فاقد مسکن بوده یا دارای مسکن نامناسب می‌باشند.

فصل سوم - بهداشت و درمان

تأمین صددرصد (۱۰۰٪) هزینه بهداشتی درمانی به صورت بیمه سلامت، بیمه همگانی، بیمه مکمل و بیمه خاص (خدماتی که مشمول قوانین بیمه همگانی و تکمیلی نمی‌گردند) خانواده شاهد، جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان بر عهده دولت بوده و اعتبارات آن هر ساله در قوانین بودجه سنواتی منظور می‌گردد.

فصل چهارم - تسهیلات اداری و استخدامی

کلیه دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) از نیازهای استخدامی و تأمین نیروهای مورد نیاز خود را که وفق ضوابط و مجوزهای مربوط و جایگزینی نیروهای خروجی خود اخذ می‌نمایند به خانواده‌های شاهد، جانبازان و آزادگان، همسر و فرزندان شهدا و جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، فرزندان و همسران آزادگان یکسال و بالای یکسال اسارت، اسرا و خواهر و برادر شاهد اختصاص دهند.

فصل پنجم - اشتغال و کارآفرینی

خانواده شاهد، جانبازان، همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، آزادگان و همسر و فرزندان آنان مشروط بر آن که فاقد شغل و درآمد بوده و واجد شرایط شغل مورد نظر باشند می‌توانند از خدمات این فصل برخوردار شوند. رزمندگان و خواهر و برادر شاهد در اولویت بعدی برای استفاده از خدمات موضوع این فصل می‌باشند.

فصل ششم - معیشت و رفاه

کسورات بازنشستگی سهم اسراء، آزادگان و جانبازان شاغل و حالت اشتغال در دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون به شرح تبصره‌های زیر حسب مورد تأمین و پرداخت می‌گردد. کلیه دستگاههای اجرائی موظفند از محل اعتبارات مصوب و در قالب تخصیص اعتبار ابلاغی نسبت به تأمین و پرداخت کسورات بازنشستگی سهم اسراء، آزادگان و جانبازان در دستگاه مربوط اقدام نمایند.

شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، موظفند از محل هزینه عملیات جاری خود نسبت به پرداخت کسورات بازنشستگی سهم اسراء، آزادگان و جانبازان شاغل و حالت اشتغال در مؤسسات مربوط اقدام نمایند.

فصل هفتم - امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

ماده ۶۲ - دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی موظفند با رعایت مقطع تحصیلی و نوع مؤسسه، نسبت به انتقال دانشجویان و پذیرفته شدگان، آزادگان، اسراء، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسر و فرزندان آنان و دانشجویان شاهد به دانشگاه یا مؤسسات آموزش عالی محل سکونت خانواده آنان و یا نزدیکترین محل و همچنین تغییر رشته همپراز در گروه آزمایشی مربوط برای یک بار اقدام نمایند.

فصل هشتم - منابع مالی و نظارت

به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون و آئین نامه اجرائی آن، رئیس بنیاد موظف است گزارش عملکرد هر سال را که براساس شاخص های هر برنامه و فعالیت تنظیم شده است حداکثر تا پایان آذرماه سال بعد به مقام معظم رهبری، رئیس جمهور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید

- اجرایی شدن قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران

قانون جامع ایثارگران ۱۷ سال در نوبت بررسی مجلس بود و حتی پنج بار در هیات رییس‌ه اعلام وصول شد و در نهایت در سال آخر دولت دهم ابلاغ شد. البته آن دولت هم این قانون را اجرایی نکرد و حتی برای بودجه سال ۹۲ کل کشور نیز این قانون اعمال نشد و اعلام کرد بودجه ندارم. پس از اتمام دولت دهم، انتظار بیشتری از دولت یازدهم برای توجه به قانون جامع ایثارگران و خدمات رسانی به این افراد وجود داشت، اما هنوز دولت، ۱۴ آیین نامه آن تصویب نکرده است. بخاطر عدم تصویب آیین نامه های قانون جامع ایثارگری بسیاری از دستگاه های اجرایی این قانون را مسکوت گذاشته اند و هیچ اقدامی نمی کنند. هنوز تحولی جدی و اساسی در جامعه ایثارگری صورت نگرفته و باید این کار هرچه سریعتر انجام شود، بنابراین تصویب آیین نامه ها و پرداخت مطالبات باقی مانده و ملزم کردن دستگاه های اجرایی و اداری برای اجرای قانون جامع خدمات رسانی ایثارگران می تواند بخشی از مشکلات این خانواده ها را حل کند.

در راستای دستیابی به اطلاعات لازم جهت بررسی وضعیت نحوه خدمات رسانی به ایثارگران در ایران سوالات پژوهشی زیر مورد بررسی قرار گرفتند:

۱. نحوه خدمات رسانی به ایثارگران در ایران چگونه است؟
۲. نحوه خدمات رسانی به خانواده ایثارگران در ایران چگونه است؟
۳. میزان تسهیلات آموزشی، درمانی، فرهنگی و... به بازماندگان جنگ در ایران چگونه است؟

جهت گردآوری اطلاعات در زمینه "نحوه خدمات رسانی و ارائه تسهیلات به ایثارگران در ایران" ابتدا قوانین و مقررات موجود در این زمینه به طور مختصر ذکر گردید. سپس با معرفی واحد ایثارگران دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۵ تن از جانبازان و ایثارگران جنگ تحمیلی انتخاب شده و با آنان مصاحبه صورت گرفت. مصاحبه ها پس از ضبط، پیاده سازی شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

الف - نوع مطالعه

این بخش از پژوهش مطالعه میدانی است. در روش میدانی محقق برای گردآوری اطلاعات به محیط بیرون رفته و به واحد تحلیل مراجعه نموده و اطلاعات مورد نظر خود را گردآوری می کند. تکنیک جمع آوری اطلاعات نیز مصاحبه می باشد. مصاحبه را یکی از روش های دانسته اند که امکان دریافت پاسخ در آن بیش از روش های دیگر است، زیرا در هنگام مصاحبه امکان تحریک آزمودنی برای دادن پاسخ وجود دارد و نیز می توان در صورت ابهام با توضیح موضوع را روشن ساخت.

ب- نمونه گیری

در پژوهش کمی تأکید زیادی بر انتخاب تصادفی و شانس برابر برای همه اعضای جامعه مورد پژوهش وجود دارد اما در پژوهش های کیفی نمونه پژوهش یا به عبارت صحیح تر مشارکت کنندگان انتخاب یا دعوت می شوند. به همین دلیل است که در پژوهش های کیفی، به جای نمونه از مشارکت کنندگان و به جای نمونه گیری از انتخاب موارد یا مشارکت کنندگان نام برده می شود.

ج- ابزار و فرآیند جمع آوری اطلاعات

● تکنیک جمع آوری اطلاعات مصاحبه

تکنیک مصاحبه برای مطالعات عمیق، ژرفانگر و موردی روشی مناسب است؛ زیرا تعداد افراد مورد مطالعه محدودند؛ بنابراین، وسعت جامعه کم، ولی عمق مطالعه بسیار زیاد است و محقق بخوبی می تواند اعماق و زوایای موضوع مورد مطالعه را بکاود. مصاحبه باعث می شود که مصاحبه شونده یا پاسخگو بخوبی نسبت به اهداف و اغراض و مقاصد پرسش ها و نیز تحقیق آگاه شود. بنابراین، امکان درک، کشف و دریافت پاسخ های مناسب که به محقق برای دستیابی به حقیقت و واقعیت و کشف مجهول کمک نماید، فراهم می شود. با طرح انتقادات درباره به کارگیری رویکرد کمی در تحقیقات تربیتی و گسترش توجه به پژوهش های کیفی و پژوهش های تلفیقی، به مصاحبه بیش از پیش توجه شده است. به کارگیری مصاحبه به منظور دستیابی به نتایجی که از قابلیت اعتماد مناسبی برخوردار باشد، نیازمند آشنایی با روش های انجام مصاحبه و داشتن مهارت در تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده از این طریق است.

● روش های تجزیه و تحلیل داده ها

روش های تجزیه و تحلیل داده های مصاحبه شامل تحلیل کمی، ساختاری و تفسیری است. در تحلیل کمی متن نوشتاری مصاحبه ها رمزگذاری و شمارش می شود و با استفاده از روش های آماری تحلیل می گردد. در تحلیل ساختاری متن نوشتاری، بر حسب تعداد واژه ها، اصطلاحات و مفاهیم و میزان تکرار آنها شمارش و تحلیل می شود. در تحلیل تفسیری، پژوهشگر درصدد است تا پیام های نهفته در متن نوشتاری مصاحبه را آشکار سازد و براساس آن، نظریه از قبل تعیین شده ای را توسعه دهد یا نظریه زمینه ای را ارائه دهد (کریمی و نصر، ۱۳۹۲). در این پژوهش از روش تحلیل تفسیری استفاده می گردد.

نتایج تحقیق نشان می دهد که قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در مرحله نگارش در سطح خوبی تدوین شده اما در مرحله عملیاتی و اجرایی مشکلات بسیاری وجود دارد که در ادامه بیان می گردد

۱. نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران

- ضعف در عملکرد

مشارکت اعتقاد داشتند که نحوه خدمات‌رسانی به ایثارگران در ایران اصلاً مناسب نیست و سازمان‌های مربوطه عملکرد ضعیفی دارند. چنانچه مصاحبه‌شونده ای گفت:

"در مقایسه با جاهای دیگر، در ایران کار خاصی صورت نمی‌گیرد. البته برخی مواقع هم قانون داریم ولی در عمل اجرا نمی‌شود. خیلی جانبازها را سراغ دارم که اصلاً برای گرفتن خدمات نمی‌روند و یا اینکه جایی هم که می‌روند دچار مشکل می‌شوند. چون که مراکز و بیمارستان‌های دولتی داریم که خیلی شلوغ هست و جانبازها ترجیح می‌دهند که پول اضافه‌ای بدهند و بروند جایی که راحت‌تر دسترسی پیدا کنند. چون که در جاهای دولتی باید نوبت‌های طولانی مدت بگیرند و مشکلات دیگری که هست، باعث می‌شود که خیلی به جاها و مراکز دولتی نروند."

یا دیگری می‌گوید:

"با توجه به کاری که ایثارگران برای حفظ این نظام و کشور انجام دادن، خدمات در خور شأن اینها نیست و این‌یه واقعیتی هست که باید بپذیریم. حالا ادارت جسته‌گریخته‌یه خدماتی رو ارائه می‌دن؛ ولی شایسته این طیف ایثارگر نیست. گرچه این افراد اون زمان با تمام عشق و علاقه به جبهه رفتند و از نوامیس و حیثیت این نظام دفاع کردند، اصلاً به فکرشون هم خطور نمی‌کرد که یه روزی بخوان بحث جانبازی و این چیزها مطرح بشه. خب الان کشور به واسطه اینها داره در اوج امنیت و آسایش زندگی می‌کنه، اگر این ایثارگران نبودند که برن جبهه و مملکت رو حفظ نمی‌کردند، الان ما سرنوشتی مثل عراق، سوریه و ... داشتیم. اینه که ما نباید اون‌ها رو فراموش کنیم."

- عدم اطلاع‌رسانی

یکی از مهمترین چالش‌ها و مشکلات جامعه ایثارگران عدم اطلاع از قوانین موجود است. گاه قوانین خوبی جهت حمایت از آنان وضع می‌شود اما به علت عدم اطلاع‌رسانی مناسب میزان بهره‌مندی ایثارگران از آن قانون اندک است. مصاحبه‌شونده ای گفت:

"مادران شهیدایی را سراغ دارم که مدت‌ها در منزل نیاز به مراقبت دارند، ولی یا از جاهایی که خدمات‌رسانی بهشون میشه اطلاع کافی ندارند و یا ترجیح می‌دهند که جاهای خصوصی بروند. الان مادران شهدا معمولاً در سنینی هستند که نیاز به مراقبت بیشتر دارند."

مصاحبه‌شونده ای دیگر نظر خود را این‌گونه بیان نمود:

"تأکیدم بر دو مشکل بالاست. یعنی قوانینی که هست جمع آوری بشه و اطلاع رسانی بشه، حتی در بین قشر تحصیل کرده. مثلاً خود من که یه زمانی می خواستم به همکاران در مورد بازنشستگی کمک کنم، رفتم و بعضی از این قوانین رو درآوردم و با خیلی از ایثارگران که صحبت کردم، دیدم اصلاً اطلاعی از این قوانین ندارند و حتی از وجود این قوانین. بخشی هم که اطلاع دارند، افراد کمی هستند".
یا دیگری می گوید:

"ابتدا بایستی اطلاع رسانی کامل صورت گیرد و فقط با شناسایی و ایجاد بانک نرم افزاری امکانپذیر است."

- عدم رفع مشکلات ایثارگران

هنوز با وجود گذشت سال های بسیار مشکلات ایثارگران تا حد زیادی به حال خود باقی مانده است. یکی از ایثارگران می گوید:

"برخی وقت ها با پزشک های بنیاد پیش جانبازان رفتیم. که البته تا خودم نرفته بودم، اصلاً باورم نمی شد که اینقدر این ها مشکل انجام خدمات دارند و یا مشکلات درمانی دارند که هنوز که ۲۶ سال بعد از جنگ گذشته؛ ولی هنوز این مشکلات دامنگیرشان هست که متأسفانه فکری به حالشون نشده".

- کم رنگ شدن خدمات رسانی ها

باید به اجرایی نشدن قوانین حمایت از ایثارگران و عدم اطلاع رسانی مناسب در این زمینه، کم رنگ شدن خدمات رسانی ها را نیز افزود. در واقع متأسفانه به جای تقویت سطح حمایت ها، این خدمات رسانی ها با تغییرات جدید به مرور رو به کاهش است. ایثارگری می گوید:

"بقیه خدمات رسانی ها قبلاً بهتر بوده، مثلاً قبلاً هر دو سه سال ما رو می بردن مشهد. اما الان نزدیک ۲۰ ساله که از طرف بنیاد اصلاً ما رو نبردن مشهد. یعنی نه سفر زیارتی و نه سیاحتی و ... نبردن".

"و وضعیت خدمات رسانی به جانبازان اصلاً مناسب نیست. شاید بشه گفت صفر مطلق. البته مطلق مطلق نه. همون صفر نسبی هست. به نظرم خود علوم پزشکی نحوه خدمات رسانی بهتر از بنیاد باشه. ما پار سال که اینجا بیمه بودیم، خیلی را ضعیف تر بودیم. من خودم در ارتباط با مجروحیتیم که پروتز پاهام اذیت می کرد و دونه زده بود، آبسه کرده بود و این منجر به دومرتبه عمل شد. من دومرتبه برای عمل هزینه کردم؛... در رابطه با مجروحیت قبلاً هر چی که بود، می گفتند که رایگانه. ولی الان میگویند برو هزینه کن، بیار و بده به بیمه. حالا بیمه آیا قبول کنه یا نه؟ تازه اونم ۶ ماه بعد هزینه رو میده.

- قبلاً البته به این شکل نبود و الان سه یا چهار ساله که اینجوری شده و به مرور هم داره کم رنگ تر میشه این خدمات رسانی ها. اما قدیم اینجوری نبود، مثلاً ما نامه از بنیاد می گرفتیم و می بردیم بیمارستان و تازه یک ریال هم نمی دادیم. تمام هزینه ها رو خود بنیاد می داد."

"من مثلاً باید یه زمانی لوازم پانسمان می گرفتم از بنیاد؛ ولی بعد قطعش کردن؛ ولی می رفتم و زخم رو نشونشون می دادم دوباره برقرارش می کردن و لوازم پانسمان رو می دادند. اما الان بعد از ۵ الی ۶ ماه دوباره قطعش کردن و دیگه نمی دن. می گیم چرا؟ می گن که از خود تهران دستور اومده که دیگه ندین .... حتی به من می گن برو، بخر و بعد فاکتور بیار تا بعداً بیمه پرداخت کنه. بیمه هم معمولاً ۶۰ تا ۷۰ درصد بیشتر نمی ده و تازه بعد از ۶ ماه بعد پرداخت می کنه."

یا دیگری می گوید:

"اونهایی که رفتند، انگار به فراموشی سپرده شدند. پس ما این توقع رو داریم که حداقل فراموش نشن."

- یکسان نبودن خدمات رسانی ها

یکی از مشکلات موجود که برای حل آن باید فکر اساسی نمود یکسان سازی خدمات رسانی به ایثارگران در هر سطح و موقعیت و رفع تبعیض ها است.

"خدمات رسانی ها در دانشگاه ها و یا بنیاد هر کدام به یه شکل هست و با هم فرق داره. چون اکثر ایثارگرها از قوانین و مقررات اطلاع ندارن. همین عدم آگاهی هم باعث میشه که خدمات رسانی خوب انجام نشه. البته از طریق وسایلی مثل تلفن ۱۶۱۵، خود سایت و ...، اما در سطوح بالا می تونن این مسایل رو درک کنن؛ ولی سطوح پایین، نه."

- نگاه تبلیغی به ایثارگران و عدم فرهنگ سازی مناسب

بیش از ۲۶ سال از پایان جنگ تحمیلی می گذرد اما این جنگ هنوز برای جانبازان تمام نشده است. آن ها هر روز با آلام جنگ زندگی می کنند و تحمل درد و رنج ناشی از جراحات های جنگ به بخشی از زندگی روزمره شان تبدیل شده است. برای عموم ملت ایران، دوران جنگ تحمیلی بخشی از تاریخ پرافتخار کشورشان محسوب می شود، اما ایثارگران و خانواده هایشان که خالقان این افتخار بوده اند، بهتر از هر کسی می دانند این ارزش و افتخار آسان به دست نیامده است. بنابراین شایسته است که حمایت از جانبازان و رسیدگی به وضعیت رفاهی آن ها در دستور کار دستگاههای مختلف قرارگیرد و این خدمات هر اندازه هم که بیشتر باشد، در برابر تحمل یک لحظه درد جانبازی ارزش قابلی ندارند و صرفاً از بابت قدرشناسی عمومی از فرزندان فداکار این سرزمین ارائه می شوند. اما متأسفانه به جای ارائه خدمات مناسب و درخور شأن این عزیزان، تبلیغات و در بوق و کرنا کردن

این خدمات رسانی ها جایگزین شده است و فضای جامعه تحت تأثیر قرار گرفته است. چنانچه ایثارگری معتقد است:

"سعی شده که تا حدودی تسهیلاتی در اختیار ایثارگران قرار بگیرد. ولی دو تا مساله وجود دارد. اول این که اطلاع رسانی کافی صورت نگرفته و خیلی از افراد اصلاً اطلاعی ندارند که اینجور قوانینی هست. دوم اینکه نگاه جامعه در اجرا هم به عامل مشکل ساز دیگرست. هر ایثارگر یا بازمانده ای که میروند برای استفاده از این تسهیلات، نگاه های تحقیرآمیز یا عدم اجرا وجود دارد. مثلاً ممکنه جایی برن که به اونها گفته بشه، به ما ربطی نداره. یا این که رفت و آمدها و مشکلات باعث بشه که افراد خسته بشن و از حقوق خود کوتاه بیان و یا اینکه در اجرا به اونها تسهیلاتی داده نشه (دست اندازها و مشکلات جامعه در اجرای قانون). ولی در کشورهای خارجی مثلاً بازمانده جنگ جهانی دوم، صدسال از عمرش گذشته، ولی هنوز اون امکانات در اختیارشون هست مخصوصاً آموزشی و فرهنگی".

ایثارگر دیگری معتقد است:

"نظرم اینه که خیلی از مردم فکر می کنند که خیلی از این خدمات به ایثارگران صدقه سری هست، ولی چیزایی که آدم داره می بینه توی کشورهای خارج که گبر(کافر) هستند؛ ولی دارن به بازماندگان شون چه خدماتی ارائه می دهند، که تازه حتی هدف مقدسی هم در جنگ ندا شتند. مثلاً ما اگه بزرگداشتی بگیریم، می گن که چقدر خرج کردید؛ ولی توی خارج هر سال یادبود و بزرگداشت رو دارن".

یا دیگری می گوید:

"متأسفانه الان با توجه به مسایل فرهنگی جوری شده که حتی خود این خانواده ها هم شور و نشاط کافی برای رفتن به دنبال حق و حقوق خود شون ندارن. مثلاً برخوردهای بدی که دیدند یا بی توجهی ها که نسبت به اونها شده ..."

۲. نحوه خدمات‌رسانی به خانواده ایثارگران در ایران

به یقین امنیت و سربلندی امروز کشور مرهون پایمردی خانواده شهدا و ایثارگران است. فداکاری و بردباری ایثارگران در طول جنگ تحمیلی و استقامت خانواده های آنها در سال های پس از جنگ پیشبرد کشور را در عرصه های مختلف در بر داشته است. لحظه به لحظه این فداکاری ها ارزشمند و قابل تقدیر است اما مورد غفلت و فراموشی قرار می‌گیرد.

- تصورات ذهنی اطرافیان

در تمام دنیا مرسوم است که کسانی که پدران و بزرگان خود را در جنگ از دست داده‌اند مورد کرامت قرار گیرند. اهدای هر امتیازی به فرزندان شهدا نمی‌تواند یک لحظه نگاه پدر را برای آنان جبران کند، چرا که فرزندان شهدا بزرگترین نعمت زندگیشان را از دست داده‌اند. اما متأسفانه گاهی اوقات به فرزندان شهدا با دید تحقیرآمیز، اهانت بار و ایزاری نگاه می‌شود. باید این نوع نگاه در جامعه تغییر پیدا کند. بخش عمده‌ای از این تغییر رویکرد، به نوع عملکرد مسئولان و مدیران جامعه برمی‌گردد که باید در راستای تغییر این نوع نگاه در جامعه بیشتر تلاش کنند.

قضیه «سهمیه ایثارگران» در جامعه همواره با مخالفت‌ها و موافقت‌های بسیاری همراه بوده است. اما آنچه در این راستا آسیب‌زا است، ذهنیت منفی عموم جامعه به قضیه «سهمیه» است بسیاری از مردم فکر می‌کنند سهمیه ایثارگران به معنای کاستن از حق و حقوق آنان و بخشیدن امتیازات دانشگاهی و شغلی به ایثارگران و خانواده آنان است اما در حقیقت آنچه به عنوان سهمیه ایثارگران در نظر گرفته شده است موجب کاهش سهمیه سایر افراد نیست بلکه در واقع امتیازی است که اضافه شده است. اشتباهی که از اول شده این بود که اسم این امتیاز را نگذاشتند بورسیه بنیاد شهید و همین امر باعث شد افراد جامعه سوء برداشت کنند و فکر کنند حقشان پایمال شده و به آنان اجحاف شده است. در واقع یکی از عللی که فرزندان ایثارگران در دانشگاه هویت خانواده خود را ابراز نمی‌کنند از همین آسیب ریشه گرفته است. چنانچه پاسخگوئی ابراز می‌دارد که:

"... مشکلات خانواده های ایثارگران بیشتر هست، چون که افراد وقتی خودشان را جایی معرفی می‌کنند، بسته به قوانین و یا ملاحظات به آنان کمک و خدمات رسانی می‌شود؛ ولی وقتی که بچه ها یا خانواده های آنان می‌روند جایی و خودشان را معرفی می‌کنند، نگاه و دید اطرافیان به آنان متفاوت می‌شود ... مثلاً این که فرد اصلی رفته و زحمت کشیده و کاری کرده. شما دیگه نباید توقع و انتظاری داشته باشی و این که بخواهی خدمات رایگان بگیری و یا خدمات مناسب تر به شما ارائه بشه."

مشارکت کننده دیگری معتقد است:

"در مورد خدمات رسانی به خانواده ایثارگران هم باید بگیم که حتی به خود ایثارگرها خوب خدمات رسانی نشده، چه برسد به خانواده‌شان. حتی تعداد این ایثارگرها داره رو به کاستی می ره. پس اطلاعاتی که خوشون به دست نیاوردن، بچه هاشون هم بدست نیاوردن و نمیتونن از حقوقشون به درستی دفاع کنند". دیگری می گوید:

"از بابت مسایل آموزشی برای خانواده و فرزندانشون هم باید خدمات رسانی بهتری انجام بشه".

"این مسئله آزاردهنده است که مردم فکر می کنند چه امکانات و تسهیلاتی در اختیار ایثارگران و خانواده هایشان قرار دارد، ولی در واقع این چنین نیست".

۳. میزان تسهیلات آموزشی، درمانی، فرهنگی و... به ایثارگران در ایران

باید برای ارائه تسهیلات مناسب به ایثارگران لازم است نگاه جامعه نسبت به ایثارگران از نگاه حمایتی به نگاه مسوولیتی تغییر کند. اگر نگاه به ایثارگران از حالت ابزاری به صورت یک فرهنگ در آید و این فرهنگ تداوم داشته باشد، می توان خلائهای موجود در جامعه را پر کرد و نسل جوان بیشتر می تواند با فرهنگ ایثار و شهادت مانوس شود. بنابراین برای ارائه تسهیلات مناسب به ایثارگران جنگ در ایران باید تحولی اساسی در شیوه اجرا و برنامه ریزی ها اعمال نمود که از زبان خود ایثارگران به شرح زیر بیان می گردد.

• تصویب و اجرای قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران

- عدم اجرای قانون جامع خدمات رسانی

یکی از مهمترین اقدامات دولت و مجلس در راستای حمایت از ایثارگران در سال های اخیر تصویب قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران است. اما این قانون در عمل با مشکلات بسیاری روبرو بوده است. چنانچه یکی از ایثارگران می گوید:

"قانون جامع خدمات رسانی چیزای خوبی درش پیش بینی شده؛ ولی آیین نامه اجراییش نیومده هنوز. مثلا ماده ۵۱ رو می خواستیم اجرا بکنیم که مثلا گفته بود حداقل ۲۵ درصد حقوق به جانبازان بدیم؛ ولی ما هر وقت می خواستیم شروع کنیم می گفتند که آیین نامه نیومده. تا اینکه بالاخره بعد از پیگیری های زیاد بالاخره بدون آیین نامه گفتند اجرا کنیدش. مثلا در یکی از بندها اومده که به همسران شهید ۵سال ارفاق در بازنشستگی داده بشه؛ اما سازمان بازنشستگی زیر بار نمی ره. به خاطر نبود آیین نامه این قانون در خیلی جاها متوقف هست". یا دیگری می گوید:

"دولت باید تمام آیین نامه های قانون خدمات جامع را اجرایی بکنه تا خیلی از مشکلات حل بشه". یا:

"از قانون خدمات جامع اطلاع دارم ولی متاسفانه اجرا نشده. نمی دونم شاید بحث اعتباری باشه یا ...".

- اجرای نامناسب قانون جامع خدمات‌رسانی

علاوه بر اجرایی نشدن قانون جامع خدمات‌رسانی، اجرای نامناسب این قانون نیز بسیار آسیب‌زا است. چنانچه یکی از پاسخگویان معتقد است:

"در ایران تا مدت‌های مدید، قانون خاصی نبوده. بعدها هم که قانونی تصویب شد، در مرحله اجرا دچار مشکل گردید."

به گفته یکی دیگر از پاسخگویان:

"قانون خدمات جامع که تا سال گذشته اصلاً اجرا نشده، بعلمت مشکلات مالی و مسایلی که داشت. البته چندماهی هست که مقدماتش فراهم شده در برخی از دستگاه‌ها از جمله علوم پزشکی، مثلاً اون حقوقی که بابت این کار تعلق می‌گیره. در این دانشگاه با این که خود شون متولی درمان هستند، سال گذشته ایثارگران برای درمان خودشون در استفاده از بیمه تکمیلی دچار مشکل بودند که حتی می‌گفتند ما هم حاضریم مثل بقیه پرسنل غیر ایثارگر، خودمون هزینه هامون رو پرداخت کنیم که از این خدمات بهره‌مند بشیم. چون بین بنیاد شهید و سازمان در تفسیر قانون و یا مصوبات هیات دولت مشکلاتی ایجاد شده بود، که باعث شده بود افراد ایثارگر دچار مشکل بشن". همچنین:

"از ۱۰۰ درصد، ۱۰ درصد قانون جامع اجرا شده و برای جانبازان زیر ۲۵ درصد اقدامی صورت نگرفته". و:

"قانون خدمات جامع بسیار کم اجرا شده و بیشتر در حد حرف و دهان پرکردن است و بیشتر شامل مراکز استان‌ها می‌شود و شهرستان‌ها تقریباً حذف شده‌اند".

• اهتمام به رفع مشکلات ایثارگران و رزمندگان

جامعه ایثارگران با وجود گذر سال‌های بسیار از جنگ تحمیلی هنوز با مشکلات بسیاری دست و پنجه نرم می‌کنند.

- مشکلات درمانی

اهم مشکلات ایثارگران آنها در حوزه دارو و درمان است. چنانچه یکی از ایثارگران می‌گوید:

"الان مشکلات ایثارگران بیشتر، درمانی هست. مثلاً بازنشسته‌هایی که نیاز به مراقبت خاص دارن، چون شادابی و نشاط جوانی دیگه نیست و یا اینکه با بیماری‌هایی دست و پنجه نرم می‌کنن و یا اینکه اوقات فراغت خوبی ندارند".

به گفته یکی دیگر از پاسخگویان:

"یه خدماتی ارائه میشه به ایثارگران؛ ولی در خور شایسته این قشر نیست. مثلاً فرمایشات مقام معظم رهبری هست که حتی مردم عادی هم موقع بیماری نباید فکر و دغدغه‌ای داشته باشند. خب حالا نگاه کنید که جامعه

ایثارگران که دیگه جای خاص خودش رو داره. متأسفانه خدمات درمانی برای ایثارگران به طور مطلوب انجام نمی شه. پس باید موسسات درمانی طبق تفاهم نامه و ... یکسری قواعد رو بگذارن که ایثارگران بدون پرداخت هزینه برن درمان بشن، البته بدون نوبت و دردسر و یا بدون منت و ... "

دیگری می گوید:

"ما از همه جهات مشکل داریم، البته من بیشتر از مشکلات دارو و درمانشون میگم مخصوصا در بازنشسته های آموزش و پرورش".

ایثارگر دیگری معتقد است:

"الان مشکلات درمان ایثارگران خیلی زیاده ... الان در کشورهای مختلف داریم بیمارستان هایی که مخصوص ایثارگران هست. اگر در ایران هم اینکار بشه، عالیه. البته مثلا در شیراز یه کمی کار شده، بیمارستان شهید فقیهی برای جانبازان شیمیایی بخشی رو درست کردند که شیمیایی ها بدون نوبت، سریع در این بخش می خوابد و سریع هم دکتر میاد بالای سرش. مثلا بیان بخش هایی رو بگذارن برای ریه، گوارش، قلب و ... تا هر موقع ایثارگری نیاز به درمان داشت، نخواد مراحل اداری زیاد رو طی بکنه. خب همین کارها به نوعی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت هم برای نسل سومی هامون هست. بالاخره جوان های ما اگر این حمایت دولت رو از ایثارگران ببینند، پشتگرمی بهتری برای فرهنگ ایثار و فداکاری خواهند داشت."

- مشکلات بنیادی

پاسخگویی این بعد از مسائل ایثارگران را اینگونه توضیح می دهد:

"مشکلات در زمینه مسایل ایثارگران یکی اینه که ما روش ماهی گیری رو به اینها یاد ندادیم. خب ممکنه افراد به چیزهای آماده عادت بکنند. ما باید روش هایی رو بگذاریم که ایثارگران علی رغم داشتن مجروحیت و ... ولی روی پای خود شون بایستند، نه اینکه دست گداییش رو همیشه جلو دولت دراز کنه. دولت با برنامه هایی مثل تقویت علمی، اقتصادی و ... این روش های ماهیگیری رو به ایثارگران یاد بده. مثلا توی قانون پیش بینی شده که ۳۰ درصد استخدام و یا دیگه مزایا برای ایثارگران. پس باید ایثارگر این قانون رو بگیره و بره فلان اداره برای کار و اگه اون اداره زیر بار نرفت، بره دیوان عدالت. چون بعضی از مسئولین ما اطلاعی از قوانین ندارن. اگه هم مسئولین و هم ایثارگران از قوانین اطلاع داشته باشند، همه نتیجه مطلوب می گیرند."

- مشکلات رفاهی-اقتصادی

یکی از ایثارگران معتقد است:

"باید یه تسهیلات و جاهایی برای ایثارگران در نظر گرفته بشه که بتونن مراجعه کنن و عمر مفید و مناسبی رو داشته باشند. چون فقط زنده بودن مهم نیست، بلکه درست زندگی کردن مهم است."

یا دیگری می گوید:

"هدف ما مقدس بوده، ولی الان توی یکسری موقعیت ها، نیازهایی داریم که باید تسهیلاتی برامون قایل بشن" . دیگری معتقد است:

"باید در زمینه مسکن و خدمات عمومی تسهیلات ویژه ای در اختیار ایثارگران بگذارند".

- مشکلات فرهنگی

یکی از ایثارگران مشکلات فرهنگی را این گونه توضیح می دهد:

"در ارتباط با مشکلات ایثارگران باید بگویم که در مسایل فرهنگی خیلی چیزهای دیگه نهفته هست. مثلاً الان روحیه ایثار و فداکاری در کشور خیلی کم رنگ تر شده و داره به تدریج به دست فراموشی سپرده می شه، حتی به فراموشی سپردن خانواده های شهدا و ایثارگران. خب این چیزی هست که داره خانواده های شهدا و ایثارگران رو آزار می ده".

یا دیگری می گوید:

"علاوه بر مشکلات اقتصادی و درمانی، کم رنگ شدن ارزش های والای دفاع مقدس و انقلاب در جامعه باعث آزار ایثارگران می گردد".

• ایجاد تشکیلات منسجم ایثارگران

یکی از بهترین شیوه ها جهت ارتباط منظم با ایثارگران، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و اجرای برنامه های حمایتی، اجتماعی و فرهنگی مناسب برای آنان، تلاش جهت راه اندازی تجمعات ایثارگران در قشرها و سطوح مختلف است تا با گردآمدن در کنار هم از مزایای مختلف آن بهره مند شوند. چنانچه ایثارگری معتقد است:

"اگر در هر اداره ای یا حتی خود بنیاد، هر دو الی سه ماهی یه تشکلاتی در ست بشه، این خوبه. مثلاً عده ای از جانبازان هر دو الی سه ماه با همدیگه یه تجمعی دارن که در این تجمع از رده های پایین میاد تا رده های بالا و اطلاعات ردو بدل میشه. البته ایثارگرها در برخی ادارات میگن که ما یه شورایی داریم؛ ولی منظم نیست. در این تجمعات البته به شکل منظم، اول اینکه افراد با هم آشنا میشن، با دردهای هم آشنا میشن و در کنارش هم یه سمیناری بگذارن برای آشنایی ایثارگران با قوانین و مقررات و یا حتی ترویج فرهنگ ایثارگری. ما از این تجمعات دو هدف داریم: یکی خدمات رسانی بهینه و دیگری هم استفاده بهینه از خدمات یعنی همون ترویج فرهنگ ایثار و شهادت.

مثلاً بنیاد میاد یه تجمعی رو در روز جانباز می گذاره؛ ولی یه عده خاصی رو دعوت می کنه . پس هر اداره و ارگانی باید برای خودش یه تجمعی از ایثارگران داشته باشن تا راجع به قوانین اطلاع رسانی هم بشه. مثلاً در علوم پزشکی، هر سه ماه یکبار افراد رو جمع می شوند و نماینده و رابط انتخاب میشن و براشون توضیح می دیم

که این قوانین هست و باید برن دنبالش و هم نتیجه گرفتند. تا وقتی اطلاعات نباشه، هیچ کاری نمی شه انجام داد". یا دیگری می گوید: "پیشنهادم من اینه که متاسفانه با تعویض این دولت ها، متولیان فرهنگی خوب کار نمی کنن. باید خود خانواده های ایثارگران یه تشکلاتی منسجم و گسترده رو داشته باشند".

• توجه به مسائل فرهنگی و معنوی ایثارگران

حقیقت این است که همه افتخارات، دستاوردها و بزرگی های ملت ایران مرهون ایثار ایثارگران است. اگر ایثار ایثارگران نبود، امروز نامی از ایران و ملت ایران و اثری از عزت و سرافرازی کشورمان باقی نمانده بود. اما گاهی این ارزش ها حتی در جامعه ایثارگران نیز تضعیف می شود که با درایت و هوشمندی باید از آن جلوگیری نمود. گاه پیچ و خم های اداری باعث می شود از توجه به بعد فرهنگی و تقویت روحیه ایثارگری در ایثارگران و خانواده های آنان غافل شد. بازآموزی مبانی ایثارگری به ایثارگران، توانمندسازی ایثارگران و تقویت ایثارگران در حوزه های مختلف فرهنگی هنری، علمی و... یکی از ضرورت هایی است که نباید از آن چشم پوشید و هیچ تسهیلات مالی نمی تواند آن را جبران نماید. یکی از ایثارگران می گوید:

" توجه به ایثارگران فقط از جنبه توجه مالی نیست. بالاخره اینها خانواده دارند و خواسته هایی ... فقط یک بعدش مسائل مالی هست. ولی مسائل فرهنگی اولویت بیشتری داره. مثلاً بحث تهاجم فرهنگی و .... بالاخره فرزندان شهدا پدر ندیده اند و به نظرم به این ها باید بیشتر رسیدگی بشه. اگرچه مسائل مادی هم باید خانواده تأمین باشه مثلاً بحث تحصیل فرزندان، مسکن، ازدواج و ... اما به نظر حقیر بحث فرهنگی از اولویت خاصی برخوردار هست، متاسفانه الان هم روی این قضیه کم کار میشه و مورد بی توجهی قرار گرفته. الان داریم بسیاری از خانواده های این ایثارگران که دارن به سمت و سوهایی کشیده می شن که با اهداف ایثارگری خیلی فاصله داره".

یا پاسخگوی دیگری می گوید: "از دولتمردان و متولیان فرهنگی هم بخواهیم که به قضیه فرهنگی اهمیت بدن و برنامه ریزی جامع داشته باشند برای کارهای فرهنگی تا بتونن فرزندان معظم شهدا رو از این تهاجم فرهنگی نجات بدن".

• عدم تبعیض در خدمات رسانی ها

یکی از ایثارگران این مشکل را این چنین بیان می کند:

"تبعیض قائل نشدن در خدمات رسانی ها خیلی مهم است. مثلاً در مورد استخدام فرزندان خوب عمل می کنند. البته باید همه جانبازها رو با یه چشم نگاه کنن و تبعیض نباشه".

پاسخگویی می‌گوید: "اون جانبازانی که حقوق بگیر بنیاد هستند، نحوه درمانشون درست انجام می‌گیره؛ ولی افراد کارمند مثل آموزش و پرورش و مخصوصا بازنشسته هاشون، اینها برای دارو و درمانشون مشکل دارن". دیگری معتقد است: "از سال ۸۹ تا ۹۱ که همه چی زیر نظر بنیاد اومد، هیچ خدماتی انجام نمی‌شد و می‌گفتند که ادارات خودتون باید بهتون کمک کنند و یا بودجه نداشتند؛ ولی سال ۹۱ به بعد که تحت نظر بنیاد اومد، دارو و درمان به نحو احسن انجام شد. البته باز می‌خوان کاری کنن که بحث دارو و درمان برگرده به ادارات مربوطه (محل اشتغال هر جانباز) که این بده ... مخصوصا قشر آموزش و پرورش. آموزش و پرورش خدمات درمانیش صفر هست. من از سال ۸۳ همش تحت نظر دکترم و به صورت خاص هم درمان می‌شدم. من ۴۵ درصد جانبازی دارم. البته ما برای درمان و دارو که نرفتییم چون مملکت نیاز داشت رفتییم. البته بازم نیاز باشه با سر میریم. ولی خب باید یک بام و دو هوا نشییم. یعنی اگه قراره خدمات رسانی بشه، باید به همه جانبازها تعلق بگیره".

• بازنگری در برخی قوانین

برای خدمات دهی بهتر به جامعه ایثارگران، برخی قوانین مربوط به این نهاد نیازمند بازنگری است. یکی از پاسخگویان چنین توضیح می‌دهد:

"در برخی زمینه‌ها باید قوانین جدید ایجاد بشه، یعنی باید مشکلات این افراد بررسی بشه، وضعیت موجود رو ببینن و بر اساس اون، یک سری قوانین باید بازنگری بشه و حتی حوزه شمول این قوانین هم برای برخی افراد باید تغییر بکنه، که این هم باید مد نظر قانونگذار باشه. چه مجلس شورای اسلامی و چه دولت باید تسهیلات بهتر و مناسبتری در اختیار افراد بگذارن، البته با توجه به تغییراتی که برای این افراد رخ می‌دهد. خب مثلاً الان فرزندان این‌ها و نوع نیازهاشون متفاوت و حتی خود این افراد هم در سطوح سنی بالاتری قرار گرفتند. پس کسی که سن بالایی داره، نیاز به یکسری کمک داره که با افراد جوان متفاوت هست نیازهاشون. مثلاً بعضی‌ها سمعک، عینک نیاز دارن و یا وسایل ساپورت مثل واکر و ... نیاز دارن، باید این‌ها هم دیده بشه. پس نیازها عوض شده و لازم هست که قوانین هم بر طبق اون تغییر کنه".

• تقویت بازرسی و نظارت

وضع قوانین مناسب گام مهمی در حمایت از ایثارگران دارد. علاوه بر آن لزوم بازرسی و نظارت بر قوانین بسیار اهمیت دارد. پاسخگویی چنین توضیح می‌دهد:

"پیشنهاد من اینه که یه مقدار بازرسی و نظارت بگذارند که آیا کارها انجام میشه یا نه؟ قطعاً باید یه اصلاح جدی در این ساختار فعلی صورت بگیره. یعنی بهتر فکر کردن، بهتر کار و عمل کردن و دلسوز بودن".

• افزایش نقش ایثارگران

حضور ایثارگران در عرصه های تصمیم سازی و برنامه ریزی تأثیر بسزایی در بهبود امور مربوط به جامعه ایثارگران دارد. ایثارگران توانمند و دردکشیده ای که خود در بطن مشکلات هستند بهتر می توانند مسائل و مشکلات را درک کرده و با جدیت بیشتری پیگیری می نمایند. یکی از ایثارگران چنین توضیح می دهد:

"ما نمی تونیم برای خدمات رسانی ها پیشنهاد بدیم. باید در سطح کلان تصمیم ها گرفته بشه. ولی به نظرم میرسه که اگر از خود ایثارگران به عنوان مسئول بنیاد استفاده می کردن، بهتر بود. یکسری آدم که توانایی و کارایی داشته باشند، بگذارن در رأس بنیاد. چون یک آدم درد کشیده از حال بقیه اطلاع داره؛ ولی الان یه جوانی رو نشوندن که مثلاً تو پرغو بزرگ شده و نه چیزی دیده و نه چیزی شنیده و اگر هم رفتی پیشش و صحبت کردی، اصلاً نمی دونه چی بگه، چون که حس نمی کنه".

• حفظ حرمت ایثارگران

شهدا، رزمندگان و ایثارگران بزرگترین سرمایه های انقلاب هستند و تکریم شهدا، خانواده های شهدا، رزمندگان و ایثارگران کار شخص یا گروه و قشر خاصی نیست. بلکه یک وظیفه همگانی است و همه باید در راستای تکریم از شهدا و خانواده های ایثارگران تلاش نمایند. یکی از ایثارگران خواسته خود را چنین مطرح می نماید:

"... دولت باید از ایثارگران حمایت بکنه. مثلاً اگر یه ایثارگری در جایی برخورد بدی از طرف کارمند اجرایی بهش شد، بتونند جلو این کار رو بگیرند و فرد خاطی رو مجازات کنند؛ ولی وقتی که ما به ایثارگرها بهایی ندیم و بگذاریم هر کی هر چی دلش خواست انجام بده، اون قداست ایثارگرها هم زیر سوال می ره".
یا دیگری معتقد است:

"البته حمایت دولت باید باشه، ولی حمایت صحیح. یعنی از اون ایثارگری که خلاقه و کار می کنه و دنبال حقش هست، حمایت بکنه؛ ولی از اون ایثارگری که می خواد سوءاستفاده بکنه، جلوگیری بکنه دولت".

یکی دیگر از پاسخگویان چنین می گوید:

"خدمات در کشورهای دیگر رو در عمل ندیدم، بیشتر در نوشته ها دیدم. ولی اصلاً قابل مقایسه نیست. مثلاً آمریکا و کانادا که تسهیلات بیشتر و شمول بیشتری داره خدماتشون، چه از لحاظ امکانات ادامه تحصیل و یا مسایل فرهنگی و یا نشان هایی (مدال) که به اینها داده میشه. البته این بزرگداشت ها از لحاظ روحی و روانی موثره".

یکی از ایثارگران نیز چنین گفت:

"کل جامعه مدیون این هاست. از خدا می‌خوام که حقشون رو از گردن ما ادا بکنه و شهدا از ما راضی بوده و شفاخواه ما باشند ... " همچنین:

"یکی از مهمترین خواسته ایثارگران این است که به آن‌ها احترام گذاشته شود و این‌که آن‌ها سربرار دیگران نیستند و حق به‌حق‌دار برسد".

مقایسه خدمات‌رسانی و ارائه تسهیلات به ایثارگران در ایران و سایر ملل

متأسفانه با پایان جنگ تحمیلی به دلیل حاکمیت روح ایثارگری در جامعه متولیان فرهنگی و اجتماعی از تدوین برنامه‌ای برای حفظ فرهنگ دفاع مقدس غفلت کرده و آن‌را به تدوین قوانین خدمات‌رسانی به ایثارگران خلاصه کردند. در کنار این مسئله با گذشت زمان، برگزاری یادواره، همایش و کنگره در بزرگداشت مقام شهدا جایگزین اجرای برنامه‌های کلی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت شد به گونه‌ای که در سالهای اخیر شاهد بیشترین آمار برگزاری کنگره و یادواره و... هستیم و این در حالی است که روح و نفس فرهنگ دفاع مقدس تنها با برگزاری این یادواره‌ها منتقل نخواهد شد.

برگزاری یادواره، همایش، کنگره و... برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت زمانی مؤثر خواهد بود که رفتار مسئولان و مدیران ارشد و میانی نظام فارق از شعارهای تکراری در عرصه عمل گویا باشد. زمانی می‌توانیم ادعا کنیم که جایگاه واقعی خانواده شهدا و جانبازان و ایثارگران در جامعه تثبیت شده است که جوانان ما شاهد حضور عزتمند آنان در جامعه باشند.

در کنار این مسئله، متأسفانه هشدارهای برخی از صاحب‌نظران حوزه فرهنگی و تربیتی نسبت به تبعات سوء تبلیغات غیرواقعی خدمات‌رسانی به قشر ایثارگر و شاهد نیز به گوش بسیاری از مسئولان امر کارگر نشد و امروز به همین دلیل دید جوانان و افراد جامعه نسبت به این قشر خدشه دار شده است، به گونه‌ای که برخی از افراد ناآگاه جامعه باور نادرستی از وضعیت اجتماعی، آموزشی، رفاهی و... خانواده ایثارگر دارند و این مسئله به مدیریت نامطلوبی که طی این سالها در حوزه فرهنگی-اجتماعی کشور اعمال شده باز می‌گردد.

طی این سالها به دلیل نگاه تبلیغی به خدمات‌رسانی به جامعه ایثارگر و عدم تبیین واقعیت جنگ تحمیلی ایران و لزوم حضور همه جانبه ملت ایران در صحنه نبرد این باور در برخی اذهان نسل جوان کشور ایجاد شده که جانبازان و خانواده شهدا در رفاه کامل به سر می‌برند در حالیکه همه آنهایی که در آن دوران بودند می‌دانند که بر ملت ایران چه گذشت.

شاید با مثالی ساده بتوان گوشه‌ای از واقعیت مطلب را ادا کرد. زمانی که فردی قدم کوچک مالی، معنوی، مشاوره‌ای، آموزشی و... برایمان برمی‌دارد تا آخر عمر خود را سپا سگزار او می‌دانیم حال زمانی که فرد یا افرادی در اوج جوانی، پیری، میانسالی با تمام مسائلی که هر انسانی می‌تواند در زندگی داشته باشد در برابر

حمله دشمن به خاک و خانه مان از همه زندگی خود دست شسته و برای دفاع به پا می خیزند و تمام سرمایه خود که جان و سلامتی است برای مقابله با دشمن متجاوز بر کف می گیرند و سرانجام با تن و روحی مجروح سرافرازی و پیروزی را به ارمغان می آورند آیا این افراد شایسته هزاران هزار سپاس و تقدیر نیستند؟ بسیاری از این خدمات و تسهیلات آموزشی، بهداشتی و بعضاً رفاهی و اجتماعی در اکثر کشورهای دنیا برای قدردانی از بازماندگان جنگ ارائه می شود. این خدمات و تسهیلات حتی در کشورهای بی‌عنوان متجاوز شناخته شده اند به بازماندگان جنگی ارائه می شود که در این میان نه تنها بازماندگان جنگ جهانی اول و دوم که نواحی آنها نیز دریافت کننده برخی از این تسهیلات بوده و یا در جامعه با احترام با آنان برخورد می شود. بزرگنمایی برخی از این خدمات و تسهیلات معمولی در کشور ما منجر به دید نادرستی از مسائل شده و در کنار این تبلیغات جوانان و افراد جامعه با گزارشات تأسفباری از زندگی رقت بار جانبازان و خانواده شهدا به ویژه جانبازان شیمیایی و اعصاب و روان روبرو می شوند که این مسئله روحیه دفاع از خاک میهن را در آنان کم رنگ می کند.

در حالی که تجاوز عراق به کشور ایران برای جهانیان ثابت شده و در این راه هزاران شهید و جانباز و آزاده و ایثارگر حماسه آفریدند تبلیغ خدمات جزئی چه مسئله ای را از مسائل کشور حل می کند؟ و این در حالی است که در برخی از کشورها قوانین ارائه این خدمات قدمتی صد ساله و یا بیشتر دارد و همه ما حداقل از جایگاه ارزشمند برخی از همین متجاوزان و به اصطلاح جانبازان و آسیب دیدگان جنگ اول و دوم جهانی، ویتنام، جنگ اول و دوم خلیج فارس مطالب شگفت آوری شنیده ایم و با مقایسه این شرایط در کشورمان تأسف می خوریم.

علت اینکه برخی از متولیان و مدیران کشور نهادینه شدن فرهنگ ایثار و شهادت را در بخشنامه و آیین نامه و... جستجو می کنند این است که در میان آنان این مسئله به خوبی تبیین نشده که حفظ جایگاه اجتماعی و فرهنگی جامعه ایثارگر یکی از مهمترین مؤلفه های تضمین امنیت ملی است.

جوانان و نسلی که نه انقلاب و نه جنگ را درک کرده اند از یکسو مشکلات اجتماعی، آموزشی و شغلی خود را می بینند و از سوی دیگر تبلیغات خدمات رسانی غیرواقعی به قشر ایثارگر را می شنوند بدون اینکه واقعیت زندگی این قشر مظلوم را بدانند و بدون اینکه مسائل جنگ برای آنها روشن شده باشد در این زمان دچار یک تناقض می شوند.

جا دارد پیش از اینکه بازماندگان جنگ تحمیلی از جانباز و ایثارگر و والدین شهدا و آزادگان که در میانسالی و پیری به سر می برند یک به یک از کنار ما رخت آخرت بر تن کنند با پاسداشت عملی از آنان - بدون شعار و تبلیغ - تضمینی بر امنیت آینده کشور داشته باشیم.

فصل سوم

بحث و نتیجه گیری

۱-۴- بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر به بررسی وضعیت خدمات رسانی به کهنه سربازان، قربانیان و ایثارگران در کشورهای مختلف دنیا پرداخت. سپس خدمات رسانی به ایثارگران در ایران را مورد بررسی قرار داد.

یافته های پژوهش

مقوله ایثارگری و ارزش دادن به کهنه سربازان جنگ، به عنوان قهرمانان ملی در غرب ارزش زیادی از جهت عرق ملی و میهنی و نه از جهت دینی و معنوی دارد و ملاک ارزش دهی به آنان عملکرد است نه اعتقادات. دولت و ملت برای این افراد ارزش زیادی قائل بوده و تمامی امکانات و تسهیلات را در اختیار آنان قرار می دهند.

کهنه سربازهای نظامی بعلت فداکاری شان در طول جنگ، اغلب درمان های خاصی را در کشورهای مربوطه شان دریافت می کنند. کشورهای مختلف به طرق دیگری این کارها را انجام می دهند: مثلاً برخی بطور خیلی باز (در ملاء عام) بوسیله برنامه های دولتی از کهنه سربازها حمایت می کنند، در حالی که دیگر کشورها این کهنه سربازها را نادیده می گیرند.

بسیاری از کشورها رسم و رسوم سابقه دار، مراسم و تعطیلاتی برای احترام گذاشتن به کهنه سربازان شان دارند. اما در برخی از کشورها با عرف و رسومات قوی ضد نظامی (جنگی)، کهنه سربازان نه در روش های خاص و ویژه بوسیله دولت عمومی مورد احترام و عزت قرار می گیرند و نه روز اختصاصی کهنه سرباز دارند. هر چند که برخی اوقات، وقایع و اتفاقاتی بوسیله گروه های اقلیتی و کوچک سازماندهی و برگزار می شود.

در آمریکا کهنه سربازان جنگ جهانی دوم، جنگ کره، عراق و افغانستان همچنین بازماندگان یازدهم سپتامبر و انفجار ساختمان فدرال اوکلاهما در سال ۱۹۹۵ بسیار مورد ارزش و احترام قرار گرفته و برای آنان درخت، مجسمه وستون یاد بود همراه با لوح اطلاع رسانی در پارک ها و مراکز شلوغ بنا گردیده است.

به تمامی کهنه سربازان و خانواده شان تسهیلاتی از جمله: مسکن، آموزش، ازدواج، امکانات پزشکی، تفریحی و رفاهی تخصیص داده می شود. این امکانات برای نسل های بعدی آنان حتی علیرغم تغییر و تحولات سیاسی و فرهنگی جامعه ادامه خواهد یافت. به کهنه سربازان مدال افتخار کنگره داده می شود و هر سال مورد تکریم قرار می گیرند و از آنان گزارش و مصاحبه هایی جهت ارتقاء روحیه جنگ آوری و رشادت در جامعه به عمل می آید. به منظور ترسیم عملکرد و ارزش های ایثارگری در قالب هنر، کمیسیون هنرهای زیبا در آموزش عالی تشکیل و وب سایت مربوط به کهنه سربازان نیز ایجاد گردیده است و تصاویر و آثار مربوط به آنان در موزه ها و نگارخانه ها به نمایش در می آید.

همچنین در این کشور کهنه سربازان سایر ملل که در جنگ های متحد آمریکا شرکت داشته اند مورد احترام و ارزش قرار می گیرند. چنین گفته می شود که ما هرگز نمی توانیم دین خود را به کهنه سربازان جنگ ادا کنیم

زیراکه آنان فرزندان دموکراسی و الگوی هویت آمریکا هستند و باید همواره از آنان قدردانی گردد (پایگاه اطلاع رسانی فرهنگ ایثار و شهادت).

در بریتانیای کبیر، روز یادبود در ۱۱ نوامبر برگزار می شود و اغلب بر روی کهنه سربازانی که در راه خدمت به پادشاه (ملکه) و کشور جان داده اند، تمرکز دارد. یک گل خشخاش قرمز یا سفید بر روی برگردان های یقه و دسته گل و تاج گل هایی نیز برای یادبود اموات قرار داده می شود.

در روسیه، در بعد از جنگ جهانی دوم یک سنت قرار داده شده، بدین ترتیب که زوج های تازه ازدواج کرده در روز عروسی شان، از یک قبرستان نظامی بازدید می کنند.

در فرانسه برای مثال آن هایی که در جنگ مجروح شده اند، به آن ها حق اولویت اول در نشستن بر روی صندلی های وسایل حمل و نقل عمومی داده می شود. اغلب کشورها برای احترام به کهنه سربازهای شان، یک روز تعطیل به نام روز کهنه سربازها همراه با کشته شدگان جنگ دارند.

امتیازات خاص ویژه بازماندگان جنگ در کشورهای پیشرفته بیان شد. در اینجا به گوشه ای از شباهت ها و تفاوت های اصلی این نظام های خدمات رسانی اشاره می شود.

تسهیلات شغلی: آمریکا همراه با دو کشور دیگر یعنی کانادا و آلمان، برنامه های مساعدتی شغلی را به طور خاصی برای کهنه سربازها و ایثارگران فراهم می کنند؛ اما آمریکا خیلی زود قانونی را تصویب کرد که حق اولویت های استخدام در بخش های خصوصی نیز برای کهنه سربازها فراهم شود.

تنها آمریکا و کانادا برنامه های بیمه عمر برای کهنه سربازهای معلول دارند.

پاداش (گرامت) مبتنی بر نیاز برای بازماندگان تنها در آمریکا و ۴ کشور دیگر فراهم می شود.

تسهیلات از کار افتادگی: مزیت های دوران بازنشستگی و از کار افتادگی نظامی بازماندگان جنگ بطور متفاوتی در در بین کشورها تخمین و محاسبه می شود؛ اما همه این امتیازها برابر نیست. هیچ عقیده ای بیان نشده که کدام سودآورتر بوده است، تنها همه کشورها نیازهای شان را شناسایی کرده و چنین مزیت هایی را برای افراد به وجود می آورند.

تسهیلات مسکن: همه کشورهای مطالعه شده، امتیازهای مربوط به مسکن را فراهم می کنند، هر چند که نوع امتیازها بطور گسترده ای متفاوت است. آمریکا در خرید خانه با فراهم کردن وام های ضمانت داده شده به کهنه سربازها هم چنین کمک هزینه برای کهنه سربازهایی که شدیداً از لحاظ جسمی ناتوان هستند به عنوان مثال کمک در زمینه تطبیق و سازگاری منازل با نوع معلولیت کهنه سربازها جهت غلبه و مهار نوع نقص عضو همکاری و مساعدت می نماید. برخی از کشورها مساعدت مالی جهت خرید خانه برای آنان را فراهم می کنند، در حالی که برخی از کشورهای دیگر، در زمینه فراهم آوردن بودجه هایی جهت تطبیق و تغییر خانه ها متناسب با نوع معلولیت کهنه سربازها بوجود می آورند.

تسهیلات درمانی: آمریکا و دو کشور دیگر استرالیا و آلمان، امتیازهای مراقبتی بهداشتی خاصی را برای بازماندگان فراهم می آورند؛ اما آمریکا انواع بیشتری از این مزیت ها را برای بازماندگان کهنه سربازها نیز قرار می دهد.

اکثر کشورها برنامه های مراقبتی و بهداشتی خاصی برای سربازان معلول خود فراهم می کنند. البته آمریکا تنها کشوری است که امتیازهای آموزشی نیز برای کهنه سربازها و ایثارگران فراهم می کند.

تسهیلات آموزشی: امتیازهای آموزشی - تحصیلی بازماندگان از کشوری به کشور دیگر فرق دارد و آمریکا تنها کشوری است که امتیازهای آموزشی برای هم سران بازماندگان نیز فراهم می سازد. دیگر کشورها امتیازهای آموزشی تنها برای فرزندان معلولین یا متوفیان تدارک می بینند.

و در پایان به صورت مورد فرضی، آمریکا نسبت به دیگر کشورها، برای انواع بیشتری از معلولیت ها تلافی و جبران خسارت کرده است.

باید متذکر گردید از یکسو بین کمک به ایثارگران و توسعه یافتگی کشورها، رابطه تنگاتنگی وجود دارد و هر قدر کشورها از رشد و توسعه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بیشتری برخوردار باشند امکان خدمات دهی افزون تری به ایثارگران شان خواهد بود از سوی دیگر با نگاهی به تاریخ برخی از کشورها که حدود نیم قرن از جنگ های میهنی و استقلال طلبانه آنها می گذرد، همچنین کشورهای که هر روز به دلایل سیاست های دولت مردان آنها با بهره گیری از امکانات نظامی و نیروی انسانی خود ردپایی از جنگ و خونریزی در نقاط مختلف جهان به جای می گذارند، تداوم سیاست ها و روش های جدیدی برای بزرگداشت نیروهای نظامی، آسیب دیدگان جنگ ها و خانواده های کشته شدگان خود اتخاذ می نمایند (دنیای اقتصاد ۸۳/۱۱/۲۱).

در مجموع باید گفت:

در ایران ایثارگران همواره مورد احترام و تکریم بوده اند اما با توجه به جو نامطلوب و عدم بستر سازی مناسب، در صورت استفاده از همین امتیازات، ایثارگران، مورد هجومه بسیاری قرار می گیرند. لذا مقایسه ای بین نحوه تکریم ایثارگران در ایران و سایر ملل، در رفع برخی ابهامات و هجومه های فرهنگی دشمنان علیه ایثارگران و الامقام و خانواده های شان کمک بسیاری خواهد نمود و با فرهنگ سازی صحیح در تعدیل دیدگاه افرادی از جامعه که هر نوع اعطای امتیاز به ایثارگران را بر نمی تابند موثر خواهد بود.

با توجه به همین نتایج، باید اقدامات بیشتری در جهت فرهنگ سازی و اطلاع رسانی از سایر فرهنگ ها به عموم مردم بویژه نسل جوان صورت گیرد.

۲-۴- محدودیت های پژوهش

از جمله نیازمندی های پژوهش در حوزه مطالعه تطبیقی سایر کشورها دسترسی به منابع اصلی و دست اول و آشنایی با زبان های مختلف زنده دنیاست تا پس از جستجو و گردآوری منابع اصلی، محقق به ترجمه آنان پرداخته و اطلاعات پژوهشی خود را تکمیل کند. محققان پژوهش فوق فقط به زبان انگلیسی مسلط بودند و به منابع موجود در این زمینه اکتفا نمودند. بنابراین محدودیت دسترسی به منابع اصلی و دست اول محققان را به استفاده از منابع دست دوم هدایت می نمود.

۳-۴- پیشنهادات پژوهشی

این پژوهش به بررسی مقایسه ای نحوه خدمات رسانی به ایثارگران در ایران و کهنه سربازان جنگ در سایر ملل پرداخته است. پیشنهاد می شود برای یافتن دیدگاه جامع نگر و کامل، و نیز مشخص شدن میزان رضایت ایثارگران از پیاده شده قانون جامع ایثارگران پژوهش مستقلی و کاملی بین اقشار مختلف ایثارگران انجام شود تا زوایای مختلف اجرایی شدن این قانون تبیین شده و چالش های آن تعیین گردد.

۴-۴- پیشنهادات کاربردی

هر جنگی محمل عناصر فرهنگی از جمله دست نوشته ها، اشعار، اصطلاحات، نمادها، ... می باشد. حفظ این آثار و اشاعه آنان یادگار ایامی است که احداث امکان خاصی در قالب موزه که در آن ها آثار و خاطرات و افتخار آفرینی های ایثارگران، رزمندگان و شهدا نگهداری یا به نحو هنری به نمایش گذاشته شود. این موزه ها باید به گونه ای طراحی شود که نمایانگر صحنه های نبرد، حوادث و وقایع جنگ و نقش و عملکرد کلیه نیروهای مسلح درگیر در جنگ باشد و در عین حال نشانگر وحدت و انسجام جبهه، پشت جبهه و مشارکت اقشار مختلف مردم در دوران دفاع مقدس هشت ساله باشد. گرچه فعالیت های بسیار زیادی در خصوص تکریم و بزرگداشت ایثارگران انجام شده است لکن برخی از روش های به نظر می رسد می تواند در حفظ خاطرات جنگ و رفتار ایثارگران، فداکاری ها و از جان گذشتگی های رزمندگان جنگ موثر باشد. از جمله این روش ها می تواند به موارد ذیل اشاره داشت:

- نگهداری شهرک کوچک یا مناطقی از یک شهر و حتی ساختمان ویران شده در جنگ، که در ظاهر این کار در شهرهای خرمشهر، قصر شیرین، سرپل ذهاب و مریوان انجام شده است. وجود چنین محل هایی بیانگر و یادآور هجوم دشمن و آثار تخریبی آنان بر چهره شهرهای یاد شده بوده است.

- ایجاد شناسنامه بازسازی بناها، اماکن تاریخی، تاسیسات، کارخانه ها، مدارس و مساجد یا ایجاد یک بنای یابود یا لوح سنگی، حداقل اطلاعات لازم را از چگونگی تخریب و زمان وقوع آن حوادث و خاطرات به منزله شناسنامه احداث به دست می دهد و در مدخل ورودی آن ها نصب می شود تا بیانگر آن حادثه باشد.
- ایجاد مرکز هنرهای تجسمی دفاع مقدس برای فعالیتهای هنرمندان متعهد و علاقمند در راستای طراحی، برنامه ریزی و خلق آثار تجسمی و حجمی. این مرکز در ایجاد مراکز یادبود، بناهای یادبود، ماکت‌های عملیات و صحنه های نبرد و نیز طرح‌های گرافیکی، نقاشی و تصویری از حوادث حماسی جنگ و طارحی آرم‌ها و نشان‌های نمادین، مدل و لوح‌ها، نقش‌های برجسته حکاکی، تمبرهای یادبود و پوستر آلبوم‌های کلکسیون جنگ نقش موثر دارد.
- ایجاد تسهیلات در محیط کار ایثارگران به گونه ای که متناسب با وضعیت جسمانی آنان طراحی باشد با توجه به ناتوانی های جسمانی بسیار ضروری است.
- تدوین قوانین معین برای همگانی کردن بهداشت و درمان برای همه آحاد جامعه از جمله معلولین مادرزاد یا معلولین و خسارت دیدگان جسمی ناشی از جنگ در فراهم آوردن آسایش و آرامش آنان قدم موثری است. - تدوین قوانین و مقرراتی که امر توانبخشی معلولین و مجروحین جنگی را افزایش دهد و با استفاده از فن‌آوری‌های پیشرفته امکان زندگی بهتری راب برای آنان فراهم آورد.
- گسترش و تجهیز مراکز توانبخشی مخصوص جانبازان و توجه به مشکلات آن ها از جمله مشکل اشتغال به دلیل ناتوانی های جسمانی آنان
- ایجاد تسهیلاتی از جمله استراحت ضمن کار، حق تقلیل ساعات کار، امکان استفاده از مرخصی های ویژه درمانی برای ایثارگران - تخصیص درصدی از پرسنل سازمان های مختلف دولتی به جذب ایثارگران
- ایجاد مرکزی برای تولید فیلمهای سینمایی دفاع مقدس، و تهیه آرشیوی جامع و غنی از فیلمهای گرفته شده در جنگ و عملیات گوناگون تهیه فیلم از زندگی فرماندهان، آزادگان و شهدا.
- ایجاد مرکز سرودهای، نوحه ها، موسیقی و موزیک نظامی جنگ و دفاع مقدس. — ایجاد مرکز نشر آثار فرهنگی، هنری، تاریخی، علمی و نظامی در خصوص جنگ و فعال نمودن عرصه ها و مجامع ادبی چون شعر، نویسندگی در قالبهای داستان وroman، خاطره، گزارش و حمایت از ناشران این گونه آثار (ادیبی سده:۱۶۴).

آلبوم تصویری

"بررسی خدمات‌رسانی به کهنه سربازان جنگ در سایر ملل"

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۱۳۹۶

آمریکا

۱. رژه موتور سوارها در مراسم تجلیل از کشته شدگان تاریخ جنگ آمریکا (مموریال دی)

۲. قبرستان سربازان آمریکایی

FARS NEWS AGENCY

FARS NEWS AGENCY

۳. اعطای لوح تقدیر به حیوانی که در جنگ شجاعت به خرج داده

FAF

FARS NEWS AGENCY

FARS NEWS AGENCY

۴. مراسم خاکسپاری بازماندگان جنگ ویتنام

۵. مراسم روز تجلیل از کهنه سربازان و بازماندگان جنگ (۲۰۱۴)

۶. مراسم دوستداران یادمان ملی جنگ جهانی دوم در پارک ملی (NPS) گرامی داشت بیش از ۴۰۰۰۰۰ آمریکایی که جان شان را در طول جنگ جهانی دوم از دست داده اند

۱. به خاک سپاری سرباز متوفی توسط ارتش انگلستان

۲. گورستان سربازان انگلیسی کشته شده در جنگ

۳. مراسم رژه و جشن برای ۷۰ سالگرد سربازان انگلیسی

۱. مقبره سربازی گمنام در کانادا

۲. بنای یادبود سربازان جنگ در سال ۱۹۱۷، این بنا یکی از جاذبه‌های توریستی این کشور است.

۳. مجسمه مادر کانادا - سمبل مادر نگرانی که در انتظار بازگشت فرزندش از جنگ است.

۴. مقبره سربازان کشته شده کانادا

فرانسه

۱. بنای یادبودی از یک سرباز کشته شده در پاریس

۲. بزرگداشت حوادث تاریخی مربوط به جنگ و قربانیان آن

۳. مقبره سربازان کشته شده فرانسه

تاجیکستان

برپایی «جشن غلبه» در تاجیکستان به مناسب پیروزی بر آلمان نازی در «پارک غلبه» شهر دوشنبه برای مردم تاجیکستان که در سالهای «جنگ بزرگ وطنی» (جنگ جهانی دوم) بیش از ۱۵۰ هزار فرزند خود را از دست داده‌اند این روز مقدس است و نهم می به این مناسبت در تاجیکستان تعطیل رسمی است

گره

۱. مراسم تجلیل از ایثار و فداکاری سربازان جنگ کره (انجمن کهنه سربازان کره ای - بریتانیایی)

۲. مراسم به خاک سپاری سربازان کره ای

کانادا

۱. مراسم روز یادبود کشته شدگان کانادایی

"وقتی که یک شیطان یا اهریمن ظاهر می شود، یک خطر برای همه چیزهایی است که تمام هستی، آزادی و مردم را تهدید می کند بنابراین این سربازان خطر را پذیرفته اند نه برای گرفتن پاداش؛ بلکه برای عدالت و نیکویی..."

Harper joins veterans at VE Day service in Netherlands _ The Chronicle Herald

موزہ جنگ

بارک یادبود کهنه سربازان

روز یادبود سربازان جنگ

فدراسیون جهانی جانبازان

World Veterans Federation

*"None can speak more eloquently for peace
Than those who have fought in war"*

*Ralph Bunche
Nobel Peace Prize 1950*

دفن سربازان گمنام در دنیا

برخی کشورها کشته شدگان جنگی به ویژه سربازان گمنام را بجای دفن در قبرستان ها، در مراکز شهریا دانشگاه به خاک می سپارند.

۱. گارد احترام برای سربازان گمنام کاخ کرملین در روسیه

۲. مقبره سرباز گمنام در اوتاوا و تجمع مردم در روز یاد آوری از جنگجویان در روز ملی جنگ (کانادا)

۳. مقبره سرباز گمنام در هنگ کنگ

۴. مقبره سرباز گمنام لندن

۵. یادبود سربازان گمنام ارمنستان

۶. میدان ۲۸ سرباز گمنام قزاقستانی

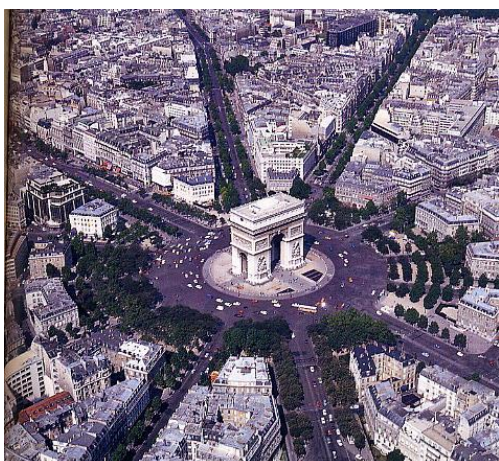

۷. میدان سرباز گمنام بلاروس

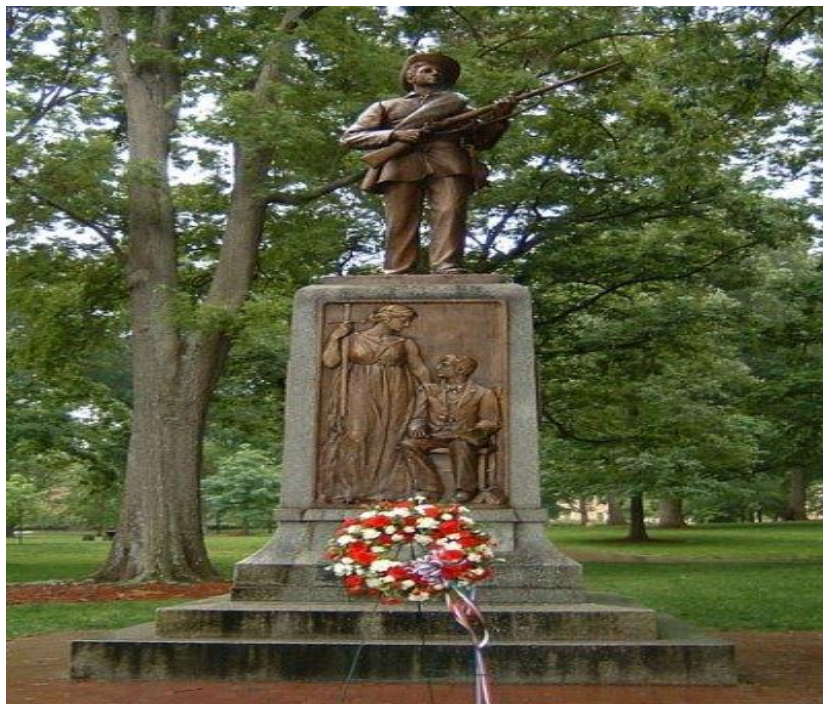

۸. مقبره سرباز گمنام در میدان شارل دوگل پاریس فرانسه

یادبود سربازان کمنام در دانشگاه‌های مطرح دنیا

۱. دانشگاه کارولینای شمالی

۲. کالج oberlin ، اوهایو آمریکا

Chancellor David Peterson
at Remembrance Day 2007
Image: Camelia Linta

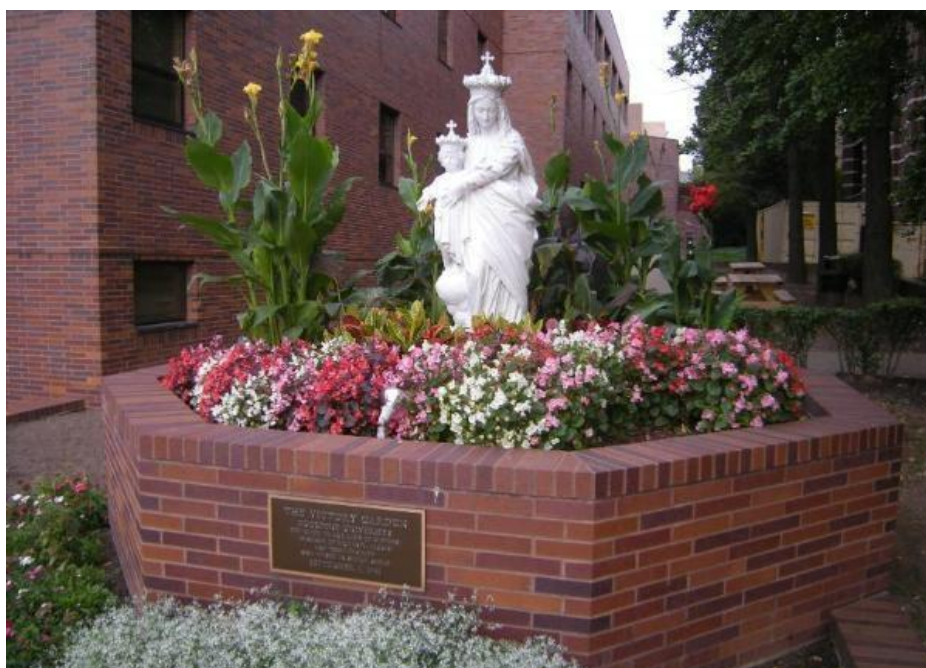
۵. دانشگاه آبراهام لینکلن در ایالت میسوری آمریکا

۶. دانشگاه Waynesburg در پنسیلوانیا، آمریکا (Veterans Memorial Plaza)

۷. دانشگاه Duquesne در شهر پیتسبورگ ایالت پنسیلوانیا، آمریکا (Our Lady of Victory monument)

۸. دانشگاه Missouri در کلمبیا ایالت میسوری، آمریکا (Memorial Union)

۹. دانشگاه Queen در بلفاست، ایرلند شمالی (War Memorial)

۱۰. دانشگاه Guelph در انتاریو، کانادا (War Memorial Hall)

فهرست منابع

- منابع فارسی

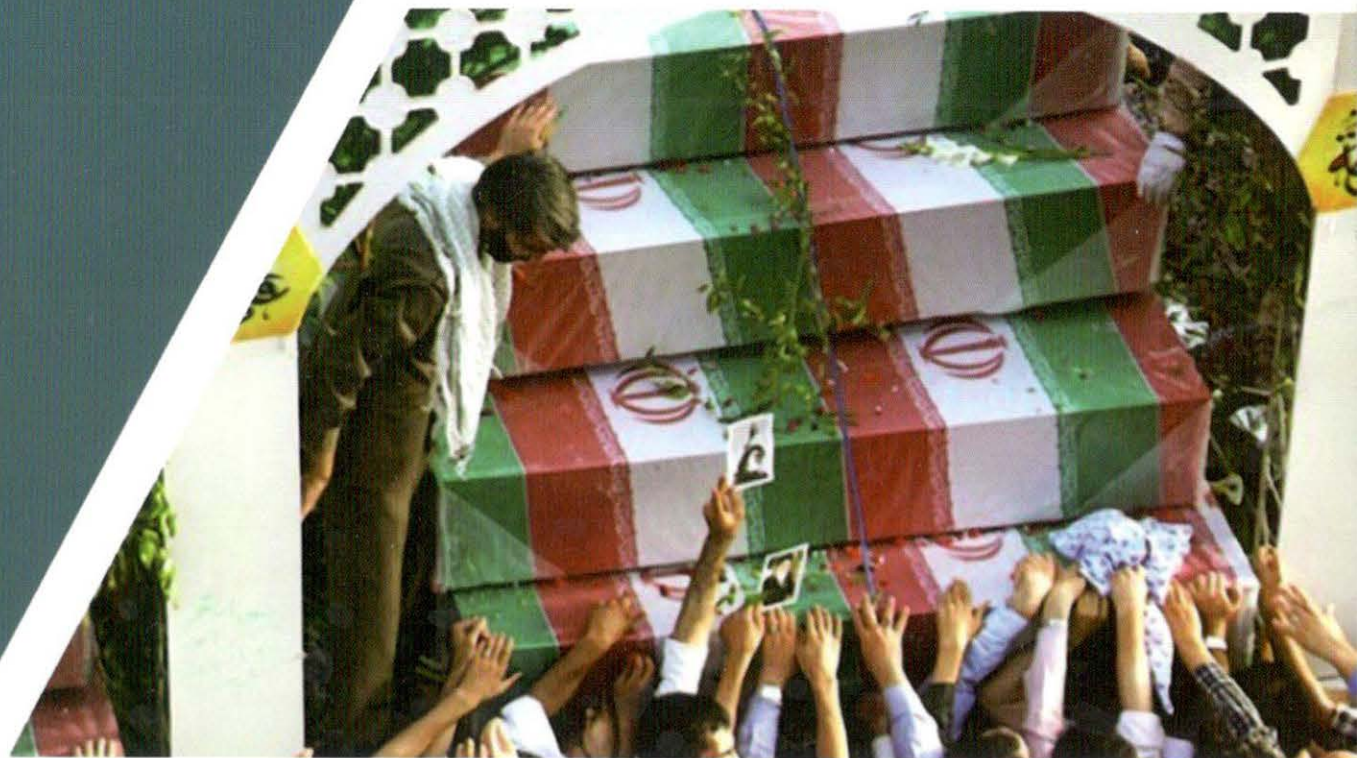
- ادیبی سده، مهدی (۱۳۸۱)، جامعه شناسی جنگ و نیروهای نظامی، تهران، سمت .
- بوتول، گستون (۱۳۷۰) جامعه شناسی جنگ، ترجمه فریدون سرمد، تهران، معین .
- شاهرضایی، زهرا (۱۳۹۳). خبرگزاری مهر، شماره: ۲۴۴۸۶۷۷-مورخه ۴ دی ۱۳۹۳
<http://www.mehrnews.com>
- شاوردی، تهمینه (۱۳۸۴). چگونگی خدمات رسانی به بازماندگان و قربانیان جنگ در سایر ملل، مجموعه مقالات بزرگداشت و تکریم شهدا و جانبازان انقلاب اسلامی، بنیاد شهید و جانبازان انقلاب اسلامی.
- می یر، پیتر (۱۳۷۵) جامعه شناسی جنگ و ارتش، ترجمه علیرضا ازغندی، محمد صادق مهدوی، تهران، قومس.
- معدنی، سعید؛ پیرخائفی، علیرضا (۱۳۸۰). بررسی چگونگی تکریم از رزمندگان و ایثارگران جنگ در سایر ملل، کمیته علمی ستاد همایش ایثارگران و شوراهاى اسلامی شهر تهران: بنیاد شهید انقلاب اسلامی، نشر شاهد.
- پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت روز تجلیل از شهداء و ایثارگران در هفته‌ی دفاع مقدس (۱۳۷۵/۰۷/۰۵).
- کریمی، صدیقه؛ نصر، احمد رضا (۱۳۹۲). "روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌های مصاحبه"، دوفصلنامه پژوهش، سال چهارم، شماره اول، پیاپی ۷، ص ۷۱ - ۹۴.
- محمدی، نرگس (۱۳۹۱). خبرگزاری فارس، حوزه آئین و اندیشه، شماره: ۱۳۹۱۰۳۰۸۰۰۰۳۲۸، مورخه ۹۱/۰۳/۲۰.
- محمدی، نرگس (۱۳۹۱). خبرگزاری فارس، حوزه راهبرد فرهنگ، شماره: ۱۳۹۱۰۳۱۷۰۰۰۹۶۷، مورخه ۹۱/۰۳/۲۴.
- محمدی، نرگس (۱۳۹۱). خبرگزاری فارس، گروه فرهنگی، شماره: ۱۳۹۱۰۳۲۱۰۰۱۰۳۴، مورخه ۹۱/۰۳/۲۴.
- محمدی، نرگس (۱۳۹۱). خبرگزاری فارس، گروه فرهنگی، شماره: ۱۳۹۱۰۳۲۴۰۰۱۰۸۴، مورخه ۹۱/۰۴/۰۳.
- خبرگزاری تسنیم (۱۳۹۳). برنامه‌های دولت فرانسه برای حمایت از کشته‌شدگان و مجروحان جنگ حوزه فرهنگی، شناسه خبر: ۳۷۴۷۶۲، مورخه ۱۳۹۳/۲/۳۰.
- خبرگزاری مهر (۱۳۸۹). تبلیغ خدمات رسانی به ایثارگران به جای تکریم، شناسه خبر: ۱۰۹۰۰۰۷ - مورخه ۸۹/۳/۸.
- خبرگزاری مهر (۱۳۹۳). در دنیا سربازان گمنام را کجا دفن می‌کنند؟ شناسه خبر: ۲۴۴۸۶۷۷ - مورخه ۹۳/۱۰/۴.
- موسوی الخمينی (۱۳۶۳). صحیفه، ج ۱۹، ص ۴۱-۴۰، پیام امام خمینی به رزمندگان در ۵ شهریور (۱۳۶۳).
- پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری (<http://farsi.khamenei.ir>)

- نوید شاهد: پایگاه اطلاع رسانی فرهنگ ایثار و شهادت، (www.navideshahed.com).
- پایگاه فرهنگی و اطلاع رسانی مفقودین و شهدای گمنام (<http://www.tafahoseshohada.ir>)
- پایگاه اطلاع رسانی ویکی پدیا، دایره المعارف آزاد (www.Wikipedia.org).
- (<http://persian.kargah.com>)
- جالبترین موزه های جنگ دنیا، چهارشنبه ۱۳۹۰/۶/۹ پایگاه اطلاع رسانی تبیان (<http://www.tebyan.net>).
- همشهری ۸۲/۲/۱۹ شماره ۳۰۴۴.
- روزنامه جمهوری اسلامی ، ۸۳/۹/۲۵.

- منابع لاتین

- About Veterans' Affairs _ New Zealand, in (www.veteransaffairs.mil.nz)
- Australian War Memorial in (www.Wikipedia.org).
- Branson Museum Honors Armed Services Veterans (2015). In <http://veterans-healthcare.healthcareforliving.com>
- Collection (2014) in www.vietnamvetsmuseum.org.
- DOBNIK, VERENA (2014).Charleston Daily Mail _ America celebrates Veterans in <http://www.charlestondaily.com>
- F. Fuentes Harold (2013) Highly Paid Careers for Veterans, <http://ezinearticles.com>.
- Harper joins veterans at VE Day service in Netherlands _ The Chronicle Herald(2015)THE CANADIAN PRESS <http://thechronicleherald.ca/news>
- Honor Flights for World War II Veterans Continue Despite Shutdown-<http://www.georgetowner.com>.
- The Government of Canada and True Patriot Love Foundation support initiatives to improve the health of Canada's Armed. Canada News Centre.

- Forces personnel, Veterans and their families (2014).
<http://truepatriotlove.com>
- Imperial War Museum in ([www. Wikipedia.org](http://www.Wikipedia.org)).
- Museum of The History of Ukraine in World War II in ([www. Wikipedia.org](http://www.Wikipedia.org)).
- Republic of China Armed Forces Museum in ([www. Wikipedia.org](http://www.Wikipedia.org)).
- Romano, Jo(2008) Veterans Day - Lest We Forget
• <http://ezinearticles.com>.
- US Department of Veterans Affairs(2014),
www.va.gov/about_va/vahistory.asp
- Veteran in ([www. Wikipedia.org](http://www.Wikipedia.org)).
- Battle of Gallipoli in (http://www.anzac.com/battle_of_gallipoli.htm)
- World Veterans Federation(2015)in (www.wvf-fmac.org).
- New York Korean War Memorial
http://www.kwva.org/memorials/ny/p_mem_ny.htm
- Remembrance Day in ([www. Wikipedia.org](http://www.Wikipedia.org)).

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران

۶ ۹ ۳ ۱

ISBN: 978-600-7576-66-3

9 786008 638179